

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

PRÁVNICKÁ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

*Právní a ekonomické aspekty ochrany osobních údajů
v procesu digitalizace ekonomiky v České republice*

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Vít KOPEČNÝ**
Osobní číslo: **R14M0203P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Název tématu: **Právní a ekonomické aspekty ochrany osobních údajů v procesu digitalizace ekonomiky v České republice**
Zadávací katedra: **Katedra finančního práva a národního hospodářství**

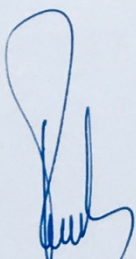
Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Základní pojmy
3. Ekonomika založená na datech
4. Aplikace ochrany osobních údajů na digitálním trhu
5. Závěr

Rozsah grafických prací:
Rozsah kvalifikační práce:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury: **viz příloha**

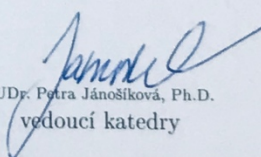
Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Mgr. Pavel Seknička, Ph.D.**
Katedra finančního práva a národního hospodářství

Datum zadání diplomové práce: **9. dubna 2018**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2019**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

V Plzni dne 1. října 2018

JUDr. Petra Jánošíková, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma: Právní a ekonomické aspekty ochrany osobních údajů v procesu digitalizace ekonomiky v České republice zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

V Plzni, srpen 2019

.....

Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé diplomové práce PhDr. Mgr. Pavlu Sekničkovi, Ph.D. za metodické vedení mé práce. A děkuji také svým rodičům, jmenovitě Ing. Vlastimilu Kopečnému a Ivě Kopečné za veškerou podporu při studiu.

Vít Kopečný

Seznam zkratek

AI	Artificial Inteligence (Umělá inteligence)
AutZ	Zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákoník
ElKom	Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů
EPPD	Electronic Processing of Personal Data (Elektronické zpracování osobních údajů)
GDPR	General Data Protection Regulation (Obecné nařízení na ochranu osobních údajů)
ICT	Information and Communications Technologies (Informační a komunikační technologie)
NSS	Nejvyšší správní soud
OCR	Optical Character Recognition (Optické rozpoznávání znaků)
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
PČL	První Česká Logistická, s.ro. (modelová společnost)
RIA	Regulatory Impact Assessment (Hodnocení dopadů regulace)
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
SLA	Servis level agreement (Servisní smlouva)
ÚS	Ústavní soud
WP29	Article 29 Working Party (Pracovní skupina zřízena dle článku 29 GDPR)
ZOOÚ	Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
ZPr	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
ZZOÚ	Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů
ŽZ	Zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání

Obsah

1.	Úvod	1
2.	Základní pojmy	7
2.1	Ekonomický přístup k právu.....	7
2.1.1	Základní východiska ekonomického přístupu k právu.....	7
2.1.2	Ekonomická analýza práva.....	7
2.1.3	Vztah mezi právem a ekonomikou z pohledu judikatury.....	8
2.1.4	Ekonomie versus ekonomika.....	8
2.1.5	Regulatory Impact Assessment (RIA).....	9
2.2	Digitální ekonomika	12
2.2.1	Definice digitální ekonomiky	12
2.2.2	Robotizace jako technický prvek procesu digitalizace.....	15
2.2.2	Digitální ekonomika v Česku	16
2.3	Zákonná úprava ochrany osobních údajů	16
2.3.1	General data protection regulation	17
2.3.2	Novela zákona o ochraně osobních údajů (Adaptační zákon).....	19
2.3.3	Vymezení základních pojmů GDPR	20
2.3.4	Generální zásady zpracování osobních údajů dle GDPR.....	26
2.3.5	Právní tituly ke zpracování osobních údajů.....	32
2.3.6	Práva subjektu údajů.....	35
2.4	Sankce dle GDPR	38
2.4.1	Sankce a jejich dopad z hlediska ekonomiky	39
2.4.2	K otázce likvidační povahy pokut ve správním trestání.....	39
2.4.3	První sankce udělené v České republice na základě GDPR.....	40
3.	Ekonomika založená na datech	41
3.1	Jednotný digitální trh	41
3.1.1	Digitální program pro Evropu	41
3.1.2	Přínosy jednotného digitálního trhu pro malé a střední obchodní společnosti.....	42
3.1.3	Hlavní oblasti jednotného digitálního trhu.....	42
3.1.4	Tendence připojení České republiky k jednotnému digitálnímu trhu	43
3.2	Big data a open data.....	43
3.3	Právo a ochrana databází obsahující osobní údaje.....	44
3.3.1	Jsou data osobní údaje?	44
3.3.2	Datafikace.....	45
3.3.3	Vznik databází	46
3.3.4	Ochrana databází	46
3.4	Umělá inteligence a automatizované rozhodování	47
3.5	Privatizace veřejné kontroly	49

4.	Aplikace ochrany osobních údajů na digitálním trhu	51
4.1	Hlavní přínosy digitalizace pro obchodní společnosti.....	52
4.1.1	Instantní digitalizace.....	52
4.1.2	Produktivita a zaměstnanost na digitálním trhu	53
4.1.3	Tlak obchodních společností na neustále snižování nákladů	53
4.2	Elementární procesy při zavádění GDPR v obchodních společnostech	54
4.2.1	Základní náležitosti změny procesů GDPR na plně digitalizované řešení.....	55
4.2.2	Nové praktické požadavky GDPR na procesy zpracovávání osobních údajů s reflexí návrhu softwarového řešení.....	59
4.3	Digitalizace dokumentů	62
4.3.1	Vytěžování dat.....	65
4.3.2	Autorizovaná konverze dokumentů.....	65
4.3.5	Cloud computing	68
4.4	Automatizace dokumentů	70
4.5	Softwarové řešení pro vytěžování osobních údajů z elektronických dokumentů a jejich následné zpracovávání.....	72
4.5.1	Technické požadavky na EPPD.....	72
4.5.2	Datové vstupy jako zdroj osobních údajů pro EPPD	73
4.5.3	Tvorba databází a jejich uchovávání prostřednictvím cloudového či fyzického uložení	74
4.5.4	Záruka zabezpečení dat	74
4.5.5	Technologie pro rozpoznávání znaků a detekci osobních údajů	75
4.5.6	Identifikátor osobních údajů v prostředí EPPD.....	76
4.5.7	Klasifikace osobních údajů a jejich třídění prostřednictvím EPPD	76
4.5.8	Předávání osobních údajů třetím stranám prostřednictvím EPPD	77
4.5.9	Ostatní funkcionality EPPD	78
4.5.10	Možné problémy při implementaci EPPD do vnitřního systému společnosti.....	78
4.6	Zhodnocení ekonomických dopadů na příkladu modelové společnosti využívající navrhované softwarové řešení EPPD	79
4.6.1	Cena za poskytování licence EPPD.....	80
4.6.2	Specifikace modelové společnosti.....	81
4.6.3	Mzdové náklady na zaměstnance společnosti PČL.....	83
4.6.4	Náklady spojené s implementací GDPR ve společnosti PČL	85
4.6.5	Peněžité sankce při porušení GDPR jako mimořádné účetní náklady	88
4.6.6	Shrnutí všech potenciálních nákladů společnosti PČL.....	88
5.	Závěr.....	90
	Resumé	93
	Seznam zdrojů	95

1. Úvod

Ochrana osobních údajů a digitalizace ekonomiky jsou ve své podstatě diametrálně odlišné pojmy. Z hlediska diferenciací vědních oborů je též každé z těchto témat diskutováno v odlišných odborných kruzích, a přesto mají několik věcí společných. Obě bezpochyby patří mezi nejaktuálnější témata 21. století, s čímž je spojena snaha o jejich efektivní implementaci v každodenní praxi. Kombinace právních a ekonomických nástrojů a metod, tedy propojení legislativy pro oblast ochrany osobních údajů s poznatky ekonomických teorií a praktických zkušeností, které se orientují na proces digitalizace ekonomických subjektů, si dává za cíl dosáhnout obecně účinného řešení. To tkví v takovém způsobu implementace legislativy a z ní plynoucích postupů pro ochranu osobních údajů, které posléze ovlivní administrativní procesy, jenž ve svém výsledku povedou k efektivnějšímu zpracování osobních údajů.

Ve světě moderních technologií se ochrana osobních údajů stává jedním z ústředních témat ochrany osobnosti, a především ochrany soukromí jako součásti základních lidských práv a svobod ukotvených v právním řádu České republiky, a to vlivem masového rozšíření výpočetní techniky. Informační a komunikační technologie v podobě stolních počítačů, notebooků, chytrých mobilních telefonů, aplikačních zařízení a různých komunikačních kanálů, doplněné o nezastavitelné rozšiřování uživatelské základny internetu, se stala neodmyslitelnou součástí domácností a podniků, čímž se zpracování a třídění osobních údajů zkomplikovalo a zmnohásobilo. Automatizované zpracování dat prostřednictvím aplikačního výstupního zařízení za pomoci softwarového řešení, se stalo pro moderní pojetí ekonomie a všech zahrnutých subjektů jedním z nástrojů, který zefektivní jejich fungování a zároveň poskytne prevenci proti nelegálnímu shromažďování dat.

Schopnost adaptace ekonomického subjektu na proces digitalizace ekonomiky je v dnešní době jedním z nezbytných faktorů podmiňujících jeho efektivní fungování. Pomocí inovativních řešení je tak třeba nalézt na daném trhu prostředky, skrze které bude dlouhodobě posilována konkurenceschopnost konkrétního ekonomického subjektu. Tato diplomová práce se zabývá návrhem takového řešení v souvislosti s digitalizací ekonomiky a jejím spojením s problematikou osobních údajů na území České republiky.

Hlavním cílem této diplomové práce je především osvětlit zásadní význam tématu ochrany osobních údajů v dnešní společnosti a navrhnout řešení, na jehož základě lze přizpůsobit proces zpracovávání osobních údajů požadavkům dnešních standardů, které se neodmyslitelně pojí s procesem digitalizace. Ten souvisí s narůstajícím apelem na postupnou elektronizaci zpracovávaných dat a zároveň tedy na eliminaci jejich uchování ve formě fyzických nosičů.

Diplomová práce se zabývá výzkumnými otázkami, na jejichž základě jsou následně stanoveny hypotézy, jež jsou v závěru práce ověřeny a v souvislosti s tím je jejich platnost potvrzena či vyvrácena;

Výzkumná otázka č. 1: Lze pomocí softwarového řešení, které navrhuje autor s využitím dostupných metod a technik digitalizace, usnadnit a zefektivnit proces zpracovávání osobních údajů v rámci obchodních společností, tak aby přitom bylo dosaženo souladu s účinnou legislativou?

Hypotéza k otázce č. 1: Pomocí softwarového řešení navrhovaného autorem lze dosáhnout usnadnění a zefektivnění procesu zpracovávání osobních údajů v obchodních společnostech, a to v souladu s účinnou legislativou.

Výzkumná otázka č. 2: Je možné docílit pomocí softwarového řešení navrženého autorem, usnadnění provádění potenciální kontroly a pravidelného dohledu nad obchodními společnostmi, které uskutečňuje dozorový orgán v oblasti osobních údajů?

Hypotéza k otázce č. 2: Prostřednictvím optimalizace efektivní správy elektronických dokumentů skrze navrhovaného softwarového řešení, lze usnadnit provádění kontroly a dohledu dozorového orgánu v oblasti ochrany osobních údajů.

Primárně je nutné vymezit, že cílem této práce není podat ucelený a vyčerpávající přehled problematiky ochrany osobních údajů, nebo vyčerpávat veškerá témata a nástroje týkající se procesu digitalizace ekonomiky, ale zacílit na vybrané instituty práva a ekonomie z hlediska platné úpravy a současných poznatků vědy, ty následně aplikovat na softwarové řešení způsobem, který má „správu“¹ osobních údajů ve vztahu k moderním technologiím procesem digitalizace jejím „správcům“² především zjednodušit, zautomatizovat, zefektivnit a zajistit soulad s příslušnou legislativou.

---

¹ Činnost, kterou představuje *zpracovávání osobních údajů* ve smyslu *Obecného nařízení na ochranu osobních údajů (GDPR)*.

² Subjekt, který představuje *správce osobních údajů* ve smyslu *Obecného nařízení na ochranu osobních údajů (GDPR)*.

Hlavní cílová skupina, pro kterou je téma a konečné řešení této diplomové práce relevantní, je velice obsáhlá a široká. Nejvýznamnější část tvoří podniky, obchodní společnosti, subjekty veřejného sektoru a organizace, kterých se implementace právní úpravy *Obecného nařízení na ochranu osobních údajů*³ týká. Typicky se bude jednat o zaměstnance, kteří jsou pověřeni optimalizací řešení implementace příslušné právní úpravy, v širším měřítku potom také osoby zodpovědné za provedení analýzy stávajícího stavu zpracování osobních údajů v příslušné jednotce s mandátem vypracovat návrh opatření práce s těmito daty.

Ve velkých společnostech korporátního typu⁴ se oblastí zpracovávání osobních údajů v souladu s legislativním rámcem dané země zabývá tým kvalifikovaných odborníků v rámci jim udělených kompetencí na základě pověření zaměstnavatele. Na druhé straně nalezneme malé a střední podniky, pro které je obtížné nalézt v řadách svých zaměstnanců někoho, koho bude možné pověřit agendou správy osobních údajů. Zaměstnanci nemusí být plně erudovaní v dané problematice a mohou tak způsobit, při snaze nastavit procesy zpracovávání osobních údajů více škody než užitku. Právě pro takové subjekty je nezbytné najít řešení, které problematiku spojenou s procesem zpracovávání ochrany osobních údajů nahradí nebo alespoň pomůže k jejímu zjednodušení, profesionalizaci a zefektivnění, a to vše ve spojení s moderní výpočetní technologií a nástroji moderní ekonomie, tedy digitalizací, elektronizací a automatizací.

Výstup diplomové práce se stává důležitým zejména pro management (modelové) společnosti, složený z několika zaměstnanců, kteří přichází na denní bázi do kontaktu se zpracováváním osobních údajů. Prostřednictvím této práce se čtenář může seznámit s návrhem možného postupu a doporučeními k úpravě stávajícího řešení, která pomohou procesy zpracovávání osobních údajů nastavit tak, že přinesou společnosti úsporu na ekonomických nákladech a zároveň vytvoří větší časovou dotaci pro jiné aktivity zaměstnanců, kterou by za normálních okolností museli věnovat ochraně osobních údajů. Poznatky této diplomové práce však mohou posloužit jako návrh řešení pro kterékoliv ekonomické subjekty,

---

³ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (v textu a citacích dále také jako „*Obecné nařízení o ochraně osobních údajů*“ nebo také jako „Nařízení“ či „*GDPR*“). In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 23. 1. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁴ Tyto společnosti jsou pro účely této práce považovány za dceřiné subjekty, které jsou součástí mezinárodních struktur. Jejich hlavní devízou je vazba na mateřskou společnost, která dokáže zprostředkovat přeshraniční dosah, avšak mezi nevýhody dceřiných společností dle názoru autora této diplomové práce patří především závislost na domácím právním systému a regulaci.

kterých se implementace požadavků Obecného nařízení na ochranu osobních údajů týká, a které skrze snahy inovovat mají zájem na zvýšení své konkurenceschopnosti na daném trhu.

Diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to část teoretickou a část praktickou. Teoretická část je postavena na výstupech literární rešerše a shrnuje poznatky týkající se dané problematiky. Z těch následně vyplývají výzkumné otázky, na něž odpovídají stanovené hypotézy. Praktická část se týká návrhu vlastního řešení na automatizaci procesu spojeného se zpracováváním osobních údajů prostřednictvím softwarového řešení.

Úvodní kapitola má čtenáře uvést do tématu této práce a autorem jsou v ní stanoveny cíle, včetně hypotéz, jejichž platnost je v práci ověřována.

Následující kapitola se věnuje výkladu základních pojmů a institutů, které je nutné vymezit v návaznosti na navrhované řešení. V souvislosti digitalizace ekonomiky s ochranou osobních údajů je poté osvětlen vztah mezi ekonomikou a právem, hodnocení legislativních záměrů z pohledu ekonomiky a definice osobních údajů z pohledu ekonomie. Kapitola rovněž definuje pojem digitální ekonomiky, vysvětluje, jakým způsobem jsou v dnešní době data využívána a jakým způsobem dochází k automatizaci jejich zpracování. Převážná část této kapitoly je věnována současnému stavu ochrany osobních údajů na území České republiky, což se týká především legislativní úpravy v *Zákoně na ochranu osobních údajů (ZOOÚ⁵)*, a novinkám v oblasti osobních údajů, které pokrývá *Zákon o zpracování osobních údajů (ZZOÚ⁶)*. Zahrnuta je rovněž charakteristika sankcí za porušení povinnosti v oblasti ochrany osobních údajů a zhodnocování průběhu dozoru a následné kontroly správního úřadu, kterým je *Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ⁷)*, kterých se tato zákonodárná úprava týká. Závěr této kapitoly je následně věnován zhodnocení stavu zákonodárné úpravy, a to rok od účinnosti *Obecného nařízení na ochranu osobních údajů (GDPR)*.

Prostřednictvím třetí kapitoly se čtenář seznámí s tím, co je jednotný digitální trh, jakou roli na tomto trhu hrají data, která se stala významnou světovou komoditou, jakým způsobem se ocitají osobní údaje v postavení dat, jak je možné tato data zpracovávat a vytvářet tak databáze, u kterých je posléze potřeba garantovat kvalitní systém jejich zabezpečení, a jaké způsoby zabezpečení je možné

---

⁵ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále také jako „ZOOÚ“).

⁶ Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů (dále také jako „ZZOÚ“).

⁷ Úřad pro ochranu osobních údajů je ústřední správní úřad, který v České republice dohlíží na ochranu soukromí a osobních údajů (dále také jako „ÚOOÚ“).

v dnešní době využít, kterým směrem se uchýlit při vytváření jednotného digitálního trhu, proč potřebujeme umělou inteligenci při vytváření automatizovaného zpracování dat a co označuje pojem privatizace veřejné kontroly.

Čtvrtou kapitolu vymezuje autor pro vlastní návrh systémového řešení prostřednictvím softwaru, který na základě popsaných funkcionalit bude schopen zpracování osobních údajů zautomatizovat a ekonomickým subjektům tak optimalizovat náklady vynaložené na činnost spojenou se zpracováním osobních údajů v souladu s účinnou právní legislativou.

Na základě analýzy dopadů na ekonomiku subjektu jsou v závěru diplomové práce zhodnocena navrhovaná řešení, jež byla pro modelový případ implementována.

K získání dosavadních poznatků v oblasti ochrany osobních údajů čerpal autor této diplomové práce především z publikací, které ve většině případů vznikly před samotnou platností Obecného nařízení na ochranu osobních údajů. Převažující část z nich tudíž do okamžiku účinnosti tohoto Nařízení nedokázala a ani nemohla reflektovat návrh řešení implementace některých institutů pro budoucí praxi. Autoři těchto prací tak vycházeli z praxe v té době účinného ZOOÚ, jeho důvodové zprávy, komentáře a rozhodovací praxe soudů. Do jaké míry je Nařízení oproti předešlé právní úpravě novinkou v praxi je otázkou zhodnocení uplynulé doby od jeho účinnosti. Tyto informace jsou totiž nezbytné pro pochopení účelu této práce. Pro autora tedy bylo nasnadě vycházet mimo jiné z odborných článků především Pracovní skupiny WP29⁸, Úřadu pro ochranu osobních údajů a zákonné úpravy včetně komentáře k Obecnému nařízení na ochranu osobních údajů.

V době, kdy vznikala tato práce, došlo v oblasti ochrany osobních údajů ke třem zásadním momentům, které ovlivnily český legislativní rámec ochrany osobních údajů. Autor však s vědomím a ohledem na skutečnost, že legislativa v této oblasti je velice organická, byl schopen na příslušné změny zareagovat

---

⁸ Pracovní skupina WP29 byla ustanovena na základě článku 29, Směrnice č. 95/46/ES ze dne 24. 10. 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, která účinností GDPR pozbyla platnost. Jednalo se o nezávislý evropský poradní orgán na ochranu dat a soukromí. Byla složena z vedoucích zástupců dozorových úřadů členských zemí Evropské unie. Účinností GDPR od 25. května 2018 se změnila v *Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EPDB)*. Úkolem Sboru je především zajišťování jednotného uplatňování Obecného nařízení a za tím účelem monitorovat jeho uplatňování a vydávat pokyny, doporučení a osvědčené postupy, a to i pro některé stanovené oblasti a instituty GDPR In: *GDPR Prakticky* [online]. Mgr. Eva Škorničková : © 2018 [cit. 26. 1. 2019]. Dostupné z: <https://www.gdpr.cz/gdpr/heslo/pracovni-skupina-29>.

a promítnout je tak do struktury této práce. Za první z nich lze považovat datum 28. 5. 2018, kdy se stalo účinným Obecné nařízení na ochranu osobních údajů, které si autor zvolil jako stěžejní předpis související s ochranou osobních údajů. Druhým momentem, který ovlivnil vývoj právní úpravy, se stal vznik Zákona o ochraně osobních údajů, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů České republiky dne 24. 4. 2019, a dle § 68 také tentýž den vstoupil v účinnost. Jeho představení je věnována samostatná kapitola této diplomové práce. Posledním, tedy třetím momentem, který ovlivnil podobu dnešního veřejného mínění, a přinutil tak k pozornosti i ty nejmenší ekonomické subjekty, které mají povinnost tuto legislativu dodržovat, je udělení sankce za nedodržení zákonných podmínek zpracovávání osobních údajů.

Diplomová práce osahuje komparaci rešerší z dostupných zdrojů odborné literatury, která se zabývá problematikou ochrany osobních údajů a poznáním novodobé vědecké disciplíny, tedy digitalizací ekonomiky. Zmiňované zdroje autor vybral selektivní metodou mezi zdroji s praktickým charakterem a zdroji, které se věnují problematice této práce pouze popisně a obsahují výklad jednotlivých ustanovení zákonné úpravy, přičemž není jejich cílem zasvětit do problematiky širší veřejnost. Jelikož lze v současné době označit GDPR za zkratku, která je z hlediska marketingu dobrým nástrojem pro vznik nabídky a poptávky po právních službách v oblasti implementace tohoto Nařízení, působí většina dostupných zdrojů velice povrchně a laickou veřejnost tak nepřímou odkazuje k vyhledání odborné pomoci. V tom autor spatřuje na jedné straně výhodu pro subjekty, které se poskytováním právních služeb v oblasti ochrany osobních údajů zabývají, na druhé straně se tato neochota opatřit veškeré prostředky, které jsou nutné k uvedení procesu zpracovávání osobních údajů v souladu s legislativou, stává pro podniky, které nedisponují prostředky k vytvoření pracovních pozic odborníků na tuto problematiku, velice nákladnou investicí, která implementací pouze začíná a do budoucna stálou nutností zpracovávat osobní údaje pokračuje. Je také nutné zdůraznit, že v otázce toho, kdo bude moci vydávat certifikát za účelem osvědčení, že subjekt zpracovávající osobní údaje dodržuje legislativní požadavky dle GDPR, bude moci vydat pouze osoba akreditovaná k této činnosti, čímž se tato funkce stává více exkluzivní, než tomu bylo doposud dle úpravy uvedené v ZOOÚ⁹.

---

⁹ § 15 Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

2. Základní pojmy

2.1 Ekonomický přístup k právu

Ekonomická analýza práva se v České republice ocitá stále na počátku bádání, rozvíjení teorií a uvažování o ní jako o jednom ze směrů právní nauky. V tuto chvíli je tedy příznačnější mluvit o ekonomické analýze práva spíše jako o postoji k právu, který nám ve chvílích potřeby přináší komplexnější pohled na zkoumanou právní problematiku ve vztahu k ekonomickým teoriím a metodám. Ekonomický přístup k právu se stává do jisté míry i otázkou behaviorální ekonomické analýzy práva. Jak upozorňuje R. A. Posner, předpoklad plně racionálního rozhodování není to samé jako presumpce tohoto, že ekonomické subjekty jsou vševědoucí.¹⁰

2.1.1 Základní východiska ekonomického přístupu k právu

Za určitý zlom v aplikaci mezioborové disciplíny *Právo a ekonomie* (v originálním označení chicagských teoretiků jako *Law and Economics*) v právní praxi můžeme považovat vydání knihy v roce 1972 s názvem "*Economic Analysis of Law*" od R. A. Posnera.¹¹ Toto mimořádné dílo ovlivnilo aplikaci ekonomické analýzy práva jak v USA, tak v Evropě. Právnícká obec v Evropě však přistupuje k aplikaci ekonomické analýzy práva stále obezřetněji a opatrněji, než je tomu v USA. To má své důvody, které můžeme spatřovat hlavně v rozdílech právních systémů, právní kultuře, odlišnosti akademických institucí a jiných faktorů ovlivňující mezikontinentální právní systémy.¹²

2.1.2 Ekonomická analýza práva

Právníci mají tendenci vnímat zákon pouze jako soubor pravidel a sjednocených kogentních postupů, což může narušit vnímání jeho dopadu.¹³ Z toho plyne obecná představa o tom, že právo může být vysvětleno pouze pomocí právních pojmů. K právní úpravě je pak přistupováno jako k interpretaci právního

---

¹⁰ POSNER, R. A. *The New Institutional Economics Meets Law and Economics*. Journal of Institutional and Theoretical Economics, 1993. č. 1. str. 76. ISBN: 0674649257.

¹¹ POSNER, R. A. *Economic Analysis of Law*. Boston : Little, Brown and Company. 1973. ISBN-13: 978-0735563544.

¹² Blíže viz FRYŠTENSKÁ, M: *Ekonomická analýza civilního práva*. Brno : Masarykova Univerzita, 2015. str. 13 – 27. ISBN 978-80-210-7880-2.

¹³ VELJANOVSKI, C. *The Economics of Law*. 2. vydání. London : The Institute of Economic Affairs, 2006. s. 45. ISBN: 978-0255362276.

textu bez jakéhokoliv vnímání pozadí norem práva, kterými mohou být právě ekonomická analýza a její následné zhodnocení dopadů na subjekty, jichž se právní norma dotýká. To způsobuje, že dnešní úroveň zkoumání účinků právních norem na chování ekonomických subjektů a dopadů právních norem na ekonomickou efektivnost, se vyskytuje velice sporadicky.¹⁴

2.1.3 Vztah mezi právem a ekonomikou z pohledu judikatury

Nejlépe lze úvahu o tom, jakým způsobem je možné smýšlet nad ekonomickým dopadem právního rozhodnutí, reflektovat na judikatuře českých soudů. Pro tyto účely bylo autorem vybráno rozhodnutí NSS¹⁵, které se stává každým rokem jedním ze zásadních judikátů, jenž je přednášen pro posluchače právnických fakult v souvislosti s teorií správního práva. V tomto rozhodnutí bylo spojeno dvacet osm řízení o kasačních stížnostech ke společnému projednání a následnému rozhodnutí, z důvodů, že byly podány stejným stěžovatelem, směřující proti stejným rozsudkům, které spolu jak skutkově, tak obsahově souvisely. Jinými slovy se fakticky jednalo o jedinou kasační stížnost, která ovšem byla podána dvacet osmkrát. V rámci zachování zásady hospodárnosti řízení¹⁶ a šetření nákladů soudu vynaložených na právo spravedlivě rozhodnout o řízení, lze tento krok považovat v souladu nejen s právními normami, ale také s ekonomickým principem, kterým je snižování transakčních nákladů.¹⁷ Záporný ekonomický efekt rozhodnutí nastává při rozhodnutí soudu nebo správního úřadu, jehož výsledkem je rozhodnutí, jenž obsahuje sankci v podobě pokuty, a nutí tak subjekt, o němž bylo rozhodnuto, zaplatit peněžitou sumu, která může být v některých případech pro daný subjekt likvidační.

2.1.4 Ekonomie versus ekonomika

Nedorozuměním, které se často objevuje, bývá zaměňování pojmu ekonomie a ekonomika, případně představa o tom, že oba tyto pojmy znamenají totéž. Zatímco ekonomii můžeme označit za vědu, která zkoumá rozhodování

---

¹⁴ BROULÍK, J., BARTOŠEK, J. *Ekonomický přístup k právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2015. str. 10. ISBN: 978-80-7400-573-2.

¹⁵ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2009, sp. zn.: 2 Afs 114/2009.

¹⁶ § 6 odst. 1 a 2 Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 27. 1. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁷ Ekonomická teorie nazývá náklady na vyhledání příslušného subjektu, uzavření dohody, kontrolu, zda je dohoda dodržována, případně náklady spojené s vymáháním dohody a obdobné typy nákladů transakčními náklady. In: HEISLER, H., VALENČÍK R., WAWROSZ P. *Mikroekonomie základní kurz*. 1. vydání. Praha : VŠFS, o.p.s., 2010. str. 249. ISBN. 978-80-7408-039-5.

ekonomických subjektů, ekonomika se zabývá hospodařením subjektu, například podniku.¹⁸ Z názvu této diplomové práce vyplývá, že pojem digitalizace je spojován s pojmem ekonomika, přičemž účelem této práce je popsat její vlastnosti ve vztahu k terciárnímu sektoru ekonomiky, tedy v odvětví zabývajícím se poskytováním služeb ať již pro jednotlivce či podniky. Vztah na předmětné dva pojmy z pohledu práva vystihuje nejlépe tato definice; „*Vztah práva k ekonomice se očividně liší od jeho vztahu k ekonomii. Zatímco ekonomie přistupuje k právu jako k objektu zkoumání, ekonomika je jednou z mnoha oblastí lidské činnosti regulovaných právem.*“¹⁹ Právě regulace týkající se digitalizace ekonomiky z pohledu ochrany osobních údajů je ohniskem problematiky, kterou se diplomová práce zabývá.

2.1.5 Regulatory Impact Assessment (RIA)

Odborníkům z oblasti tvorby legislativy a všem, kteří se o proces schvalování legislativních návrhů zajímají nebo jsou jeho součástí, by jako jeden z hlavních institutů práva prováděný na základě usnesení vlády²⁰, který odráží propojení ekonomických dopadů v procesu tvorby legislativy, vyvstal na myslí pojem *Regulatory Impact Assessment* (zkráceně RIA), v překladu jako *hodnocení dopadů regulace*, jako integrální a obligatorní součást českého legislativního procesu.²¹ Při implementaci legislativy je důležité se zabývat touto metodou a aplikovat její výstupy v podobě zprávy RIA. Tento dokument, jehož verze označená jako *Závěrečná zpráva RIA*, je přínosná i pro účely této diplomové práce, a to vzhledem k jejímu vztahu k již účinné novele legislativy a dlouho očekávaného ZZOÚ, považovaného za adaptační zákon k Obecnému nařízení na ochranu osobních údajů (viz podkapitola 2.4). Při užití extenzivního výkladu vymezení procesu zpracování RIA je nutné vytyčit metodu, která se v souvislosti s RIA užívá ve vztahu k vymezení nákladů a přínosů zkoumané právní tvorby, již je *Cost-benefit analýza*, tedy analýza nákladů a přínosů (zkráceně CBA). Tato analýza je součástí předepsaného postupu vytváření RIA a má za úkol vytvořit metodický

---

¹⁸ URBAN, J. *Teorie národního hospodářství*. 3. doplněné a rozšířené vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. str. 15. ISBN: SBN. 978-80-7478-724-9.

¹⁹ BROULÍK, J., BARTOŠEK, J. *Ekonomický přístup k právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2015. str. 35. ISBN: 978-80-7400-573-2.

²⁰ Dokument *Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace (RIA)*, schválený usnesením Vlády ČR ze dne 14. prosince 2011 č. 992, ve znění pozdějších usnesení vlády.

²¹ BROULÍK, J., BARTOŠEK, J. *Ekonomický přístup k právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2015. str. 138. ISBN: 978-80-7400-573-2.

postup, který jeho uživateli umožňuje porovnat náklady a přínosy záměru, tedy jeho ekonomickou efektivitu.

Přehled hodnocení dopadů regulace (RIA) a analýza nákladů a přínosu (CBA) ve vztahu k novému ZZOU, jenž byl schválen v rámci legislativního procesu dle právních předpisů České republiky, je rozdělen na obligatorní části, z jejichž taxativního výčtu jsou nejdůležitějšími pasážemi pro účely této kapitoly, která má za úkol popsat nezastupitelnost ekonomické disciplíny z pohledu ekonomický dopadů na právo při vytváření právních předpisů, a dále potom pro účely této diplomové práce obecně ty části RIA, které se týkají podnikatelského sektoru;

- a) *Bod č. 7 Dotčené subjekty*; dotčenými subjekty jsou dle RIA; Úřad pro ochranu osobních údajů, veřejná správa a podnikatelský sektor.
- b) *Bod č. 10.3 Dopady na podnikatelské prostředí*; „*Možný dopad kvůli některým požadavkům na personální (pověřenci pro ochranu osobních údajů, dozorová a akreditační činnost) a technické (zabezpečení IT systémů zpracovávajících osobní údaje) zajištění Obecného nařízení. Dopady související s implementací požadavků Obecného nařízení v rovině koncepční, právní a organizační při zpracování osobních údajů. Tyto dopady však nejsou přímým důsledkem návrhu zákona, ale Obecného nařízení samotného.*“²²

Z tohoto hodnocení lze přímo dovodit, že v rámci dopadů regulace na podnikatelský sektor budou muset ekonomické a podnikatelské subjekty vynaložit prostředky na specializovaná pracovní místa a rovněž na technické zabezpečení kvůli zajištění souladu s Obecným nařízením na ochranu osobních údajů. Právě tato právní úprava přináší oproti té předešlé, jež neměla prvky snahy o celoevropskou unifikaci některých procesů zpracovávání osobních údajů, nové povinnosti, které mohou být v jistých případech velice nákladné a z hlediska jejich proveditelnosti, také časově náročné. Tato skutečnost se posléze podepisuje na nákladech vynaložených na technická opatření a na mzdových nákladech zaměstnanců, neboť nebyvalo výjimkou, že v době před nástupem účinnosti Obecného nařízení na ochranu osobních údajů byli nuceni někteří zaměstnanci v rámci monitoringu vlastní administrativy využít přesčasů v povoleném režimu

---

²² *Informační systém ODot* [online]. Úřad vlády české republiky : © 2013 [cit. 30. 7. 2019]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNAQCDZPW5>.

zákonu. Tyto přechazy poté zaměstnavatel hradil s vědomím, že se jedná o náklady vynaložené na snahu uvést podnik do souladu s legislativou.

2.2 Digitální ekonomika

2.2.1 Definice digitální ekonomiky

Předtím, než bude možné nalézt definici pojmu digitální ekonomika, je nutné si uvědomit, v jakých situacích nás digitalizace obecně ovlivňuje. V povědomí drtivé většiny lidí stále zůstává falešná představa, že se jich digitalizace netýká. Tomu tak ovšem ve skutečnosti není, jelikož digitalizace ovlivňuje celou společnost. Setkáváme se s ní i v rámci těch nejrutinnějších denních činností. Pro příklad, kolikrát denně, v rámci komunikace s jinou osobou, využije člověk aplikačních zařízení a zašle elektronickou zprávu prostřednictvím e-mailu, namísto toho, aby využili možností poskytovatele poštovních služeb a z jeho provozovny odeslal ve fyzické formě telegram. Z pohledu ekonomiky a ekonomického uvažování subjektu, který potřebuje využít tuto komunikaci ke svojí činnosti, se zde z hlediska mikroekonomie lze zabývat rozhodováním daného subjektu a jeho následného výběru té varianty, která se ze dvou popsaných příkladů jeví jako ekonomicky nejvýhodnější. Na jedné straně je to varianta e-mailové komunikace, kdy po vynaložení veškerého úsilí k vytvoření zprávy nastává několika vteřinový proces odeslání elektronické zprávy prostřednictvím e-mailu a při spotřebě zanedbatelného množství nákladů na provoz elektronického zařízení, tedy elektřiny, společně se zanedbatelným množstvím spotřebovaného času a dále poměrného poplatku za zprostředkování datových toků. A na druhé straně po vynaložení úsilí na sepsání telegramu, příslušný telegram osobně doručit na pobočku provozovatele poštovních služeb, nebo využít služeb poštovního kurýra a také zaplatit náklady spojené s přepravou telegramu, se tato druhá varianta jeví jako ta ekonomicky nákladnější, při které bylo vynaloženo více úsilí a více finančních prostředků k jejímu zdárnému provedení. Platí tedy pravidlo, že ekonomický subjekt, který chce být efektivnější a ušetřit nikoliv na vstupních nákladech, ale v dlouhodobém horizontu času na nákladech fixních i variabilních, nebo mít konkurenční výhodu z důvodu urychlení některých procesů, musí digitalizovat svůj přístup.

Termín digitální ekonomika se váže k osobě Dona Tapscotta, který ho v roce 1995 použil jako první ve své knize *Digitální ekonomika: naděje a hrozby věku informační společnosti*²³.

---

²³ TAPSCOTT, D. *Digitální ekonomika: naděje a hrozby věku informační společnosti*. 1. vydání. Praha : Computer Press, 1999. ISBN: ISBN 80-7226-176-2 6.

Definovat digitální ekonomiku a pojem digitalizace obecně se jeví jako velice složité. Odborná veřejnost nejčastěji užívá pro výklad pojmu digitalizace ekonomiky označení této činnosti jako využití veškerých informačních a komunikačních technologií (ve zkratce ICT²⁴) v zájmu optimalizace ekonomiky. Tato obecná definice ovšem pouze otevírá velice široké spektrum podoborů, kterými se digitální ekonomika může zabývat. Pro účel této práce je velice důležité vymezit a zúžit definici digitální ekonomiky vzhledem k záměru, jenž tkví ve snaze najít efektivní řešení problematiky zpracování osobních údajů za pomoci systémového řešení prostřednictvím navrženého konceptu softwaru, který na základě popsaných funkcionalit bude schopen zpracovávání osobních údajů zautomatizovat a ekonomickým subjektům tak optimalizovat náklady vynaložené na činnost spojenou se zpracováváním osobních údajů v souladu s účinnou právní legislativou.

První z těchto definic nabízí pohled na digitalizaci jako na nový rys vývoje světové komunity, pro který je charakteristický jeho kvantitativní růst, jenž je spojen s rozšiřováním základny uživatelů internetu a s tvorbou softwarových aplikací, jejichž rychlý vývoj znamená i zvyšování jejich celkového počtu.²⁵ K této definici je přitom nutné vymezit dimenze nástupu digitalizace, které Jaromír Veber dělí na: *globální rozšiřování*, *průsakové rozšiřování* a *modifikační aplikace*²⁶. Pro význam této práce je důležité vyzdvihnout právě poslední dvě zmíněné dimenze. Významnou roli v nástupu digitalizace hraje v první řadě průsakové rozšiřování, které je doslovně pojato jako prosakování digitalizace do většiny stávajících aktivit, jež tkví v takových podnikatelských aktivitách (veřejných či soukromých), které ve svém důsledku vedou k nahrazení řady lidských aktivit například počítačovými programy.²⁷ Druhý zmíněný pojem modifikační aplikace, který lze specifikovat jako proces přeměny řady známých činností, jež mohou být díky digitálním technologiím realizovány pohotovějším a úspornějším způsobem.²⁸

---

²⁴ Zkratka ICT volně přeložena autorem z anglického *Information and Communication Technologies*, tedy informační a komunikační technologie a poté z nepřeborného množství slovníkových definic formulováno následovně; Jedná se o soubor technických zařízení, které umožňují a usnadňují přenos informací a komunikace vystavěné na počítačích a telekomunikačních službách.

²⁵ VEBER, J. a kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti : Výhody, rizika, příležitosti. 1. vydání. Praha : Management Press, 2018. str. 10. ISBN, 978-80-7261-554-4.

²⁶ VEBER, J. a kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti : Výhody, rizika, příležitosti. 1. vydání. Praha : Management Press, 2018. str. 11. ISBN, 978-80-7261-554-4.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ Tamtéž.

Druhý pohled na digitalizaci skrze ekonomiku, označenou jako *Nová ekonomika*²⁹, nabízí Don Tapscott. Ten digitální ekonomiku označuje za ekonomiku nového věku síťové inteligence. V komparaci s klasickou ekonomikou, která pracovala s informačními toky fyzickým způsobem, kdy například docházelo k zaslání peněz v hotovosti nebo k distribuci reklamní nabídky ve fyzické formě do schránek jejich příjemců, vyzdvihuje nyní novou formu přenosu informací, tedy digitální podobu, jejíž informace se redukují na pouhé bity³⁰ uložené ve výpočetní technice, pohybující se sítěmi rychlostí světla.³¹

Třetí definicí pomáhá ukotvit pojem digitální ekonomiky ve světle průmyslové revoluce, neboť ta se s ohledem na všechny aspekty vládní iniciativy o projev konkurenceschopnosti mezi státy stává ohniskem a motorem rozvoje digitální ekonomiky. Pojem *Průmysl 4.0* ve smyslu příchodu 4. průmyslové revoluce, se poprvé objevil jako vize německé vlády na Hannoverském veletrhu již v roce 2011, jako platforma s názvem „*Industrie 4.0*“.³² Hlavním cílem této platformy je konvergence komunikačních, počítačových a automatizačních technologií, které mají společně za úkol prostřednictvím nových technologií, jako jsou využití cloudových úložišť, užití metod kybernetiky, umělé inteligence a strojového učení, docílit úspor času a peněz v důsledku zvýšení flexibility společností, nárůstu produktivity práce a odstranění monotónních a fyzicky náročných profesí.³³

Komparací těchto definic dospěl autor této práce k závěru, že nelze najít jednu optimální definici, která by přesně vystihla záměr praktické části této diplomové práce, neboť spektrum oborů napříč digitalizací je nakolik obsáhlé,

---

²⁹ Don Tapscott definuje 12 základních témat, která se stávají ústředními tématy nové (digitální) ekonomiky, jsou jimi: kvalifikace, digitalizace, virtualizace, molekularizace, integrace a síťová orientace, zánik mezičlánků, konvergence, inovace, role zákazníka, bezprostřednost, globalizace, nerovnost. In: TAPSCOTT, D. *Digitální ekonomika : naděje a hrozby věku informační společnosti*. 1. vydání. Praha : Computer Press, 1999. str. 43 - 72. ISBN: ISBN 80-7226-176-2 6.

Nová ekonomika zakládá svoje aktivity na znalostech a informacích raději než na tradiční výrobě, a to za použití veškerých dostupných informačních a komunikačních technologií. In: Cambridge Dictionary [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 10. 3. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/automation>.

V nové ekonomice budou mnohem větší podíl přidané hodnoty vytvářet lidské mozky než lidské svaly. In: TAPSCOTT, D. *Digitální ekonomika : naděje a hrozby věku informační společnosti*. 1. vydání. Praha : Computer Press, 1999. str. 7. ISBN: ISBN 80-7226-176-2 6.

³⁰ Bit se v praxi nejčastěji objevuje jako základní jednotka kapacity paměti a nejmenší jednotka dat, tzn. jednotka množství informace, která může být v jednom okamžiku v paměti uložena.

³¹ TAPSCOTT, D. *Digitální ekonomika : naděje a hrozby věku informační společnosti*. 1. vydání. Praha : Computer Press, 1999. str. 6.

³² MAŘÍK, V. a kol. *Průmysl 4.0 : Výzva pro českou republiku*, 1. vydání. Praha : Management Press, 2016. str. 22. ISBN:978-80-7261-440-0.

³³ MAŘÍK, V. a kol. *Průmysl 4.0 : Výzva pro českou republiku*, 1. vydání. Praha : Management Press, 2016. str. 1 (předmluva na obalu publikace). ISBN:978-80-7261-440-0.

že se ani nelze pokusit o nalezení definičního kompromisu. Za tímto účelem byla zvolena vlastní deskriptivní metoda a pro účely praktické části byla zvolena následující formulace: Digitalizace ekonomiky v souvislosti s ochranou osobních údajů znamená tendenci přechodu zpracovávání osobních údajů z fyzických nosičů do elektronické formy, a to prostřednictvím platformy, která bude schopna zpracovávání zautomatizovat a ekonomickým subjektům tak ušetřit náklady vynaložené na činnost spojenou se zpracováváním osobních údajů, které musí být v souladu s účinnou právní legislativou.

2.2.2 Robotizace jako technický prvek procesu digitalizace

Zavádění nových systémů v rámci digitalizace se pojí s pojmem robotizace a automatizace, neboť vzhledem ke snaze ekonomického subjektu šetřit náklady na činnosti jeho zaměstnanců, přináší robotizace jako řešení použití autonomních systému k řízení technologických prostředků a procesů, které snižují potřebu přítomnosti člověka při vykonávání určité činnosti.³⁴ Počítače jsou navíc schopny vyhodnotit obrovské množství dat za velice krátký časový úsek a především dokážou vyhledat takové relace, které není schopen člověk odhalit. Automatizované procesy přitom zcela nenahrazují roli člověka, ale transformují ji do takové míry, kdy umělá inteligence mnohdy přechází z automatizace práce do automatizace intelektu.³⁵ Právě snižování potřeby přítomnosti člověka při procesu zpracovávání osobních údajů je jedním z předmětů praktické části této diplomové práce, která se zabývá zefektivněním procesu zpracovávání dat modelovým ekonomickým subjektem, jež se odráží na mzdových nákladech zaměstnanců. Pojem automatizace ve smyslu zpracování osobních údajů zavádí i Obecné nařízení na ochranu osobních údajů³⁶ (viz podkapitola 3.5).

---

³⁴ *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 10. 3. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/automation>.

³⁵ PILNÝ, I. *Digitální ekonomika – Žít nebo přežít*. 1. vydání. Brno : BizBooks ve spolupráci s Albatros Media a.s., 2016. str. 19. ISBN: 978-80-265-0481-8.

³⁶ Do režimu automatizovaného rozhodování se správce dostane v okamžiku, kdy zaprvé jsou určitá jeho rozhodnutí založena výhradně na automatizovaném zpracování osobních údajů a zadruhé tato rozhodnutí zároveň mají vůči subjektu údajů právní účinky nebo se ho významně dotýkají. In: Článek 22, NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, *Obecné nařízení o ochraně osobních údajů*. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 10. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

2.2.2 Digitální ekonomika v Česku

Snahu o digitalizaci ekonomiky v České republice můžeme označit jako digitální přeměnu, která probíhá v několika rovinách. První z těchto rovin jsou aktivity, které vznikají na úrovni vládních organizací, jenž se věnují především digitalizaci veřejné správy (často také označované jako *e-government*³⁷).

Druhu rovinou se stává tendence ústředních orgánů státní správy vyvíjet dotační či jiné účelové programy na podporu digitalizace v České republice, to vše prostřednictvím jednání na vnitrostátní vládní úrovni, kde se stanoví hlavní cíle a předpoklady jejich realizace. Prvním dokumentem, který se zabýval digitalizací ekonomiky na území Čech a zdůrazňoval, že prostřednictvím výpočetních a komunikačních technologií (ICT) je možné zvýšit produktivitu v kombinaci s konkurenceschopností, a přitom dojít k výrazným úsporám nákladů ekonomických subjektů, byl Vládou České republiky schválený strategický plán s názvem: *Digitální Česko v. 2.0 - Cesta k digitální ekonomice*, jež byla schválena dne 19. 1. 2011 a aktualizována v roce 2013 jako verze 2.0.³⁸

Třetí rovina digitální přeměny se týká soukromého sektoru. Ten spojuje subjekty, které se na základě dobrovolného rozhodování řídí vlastními ekonomickými zájmy. Tyto ve většině případů soukromé společnosti mají především zájem na vytváření takových aplikací, které povedou k ekonomickému růstu, a přitom budou snižovat náklady na provoz těchto řešení. Právě soukromý sektor spojený s digitalizací ekonomiky, hledáním optimalizačních řešení a metod za účelem dosažení efektivity a snížení nákladů, působí na tu část společnosti, která má za úkol plnit povinnosti spojené s dodržování právního rámce v oblasti ochrany osobních údajů, což je ústředním motivem této diplomové práce.

2.3 Zákonná úprava ochrany osobních údajů

Tato kapitola si klade za úkol sumarizovat platnou a účinnou legislativu, a to především její klíčové principy, předpoklady a instituty v oblasti ochrany osobních údajů v České republice, které se týkají základních opatření a procesů

---

³⁷ Označuje činnost, která využívá informační a komunikační technologie (ICT) k poskytování lepších veřejně dostupných služeb občanům a podnikům. Cílem je rychlejší, dostupnější, spolehlivější a levnější poskytování veřejných služeb. In: *Encyclopedia Britannica* [online]. © 2009 [cit. 10. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/e-government>.

³⁸ *Digitální Česko v. 2.0 - Cesta k digitální ekonomice*. Úřad vlády České republiky [online]. ÚVČR : © 2009 [cit. 10. 3. 2019]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v--2-0_120320.pdf.

implementace vyžadovaných na základě zákona, přičemž se nejedná o taxativní výčet veškeré účinné právní úpravy v České republice.

Téma ochrany osobních údajů je nadměrně obsáhlé a jistě by rešerše jeho problematiky vystačila na několik diplomových prací. Záměrem autora ovšem je nastínit hlavní instituty Obecného nařízení na ochranu osobních údajů, které jsou spojené s otázkou digitalizace, dále v rámci digitalizace reflektovat na praktické části návrh softwarového řešení, s jehož pomocí by zpracování osobních údajů bylo usnadněno a zároveň by došlo ke zefektivnění podoby dnešního procesu zpracování osobních údajů. Tohoto procesu se aktuálně musí vždy zhostit několik pověřených zaměstnanců. Přínosem navrhovaného řešení jsou úspory ekonomických nákladů vynaložených na takový proces. Nastíněné řešení z hlediska jeho ekonomického dopadu je verifikováno na modelovém příkladu, kdy diplomant zvolil pro tyto účely reálnou strukturu soukromé společnosti zabývající se činností v oblasti logistiky (viz podkapitola 4.6).

2.3.1 General data protection regulation

Dne 25. května 2018 se stalo účinným NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) často nazývané zkratkou GDPR, tedy z anglického *General data protection regulation* kvůli originálnímu znění názvu *REGULATION (EU) 2016/679 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation)*. Cesta k tomuto přelomovému zákonodárnému počínu však trvala déle než šest let. Evropská komise navrhla celkovou reformu již zastaralé směrnice na ochranu osobních údajů z roku 1995³⁹ v lednu 2012. Ta byla přijata v dubnu 2016. Všechny instituce členských států poté dostali dva roky na to, aby se na změny, které přineslo GDPR, řádně připravily. Jednalo se přitom o tendenci unifikovat pravidla zpracování osobních údajů napříč Evropskou unií prostřednictvím nařízení, neboť každá členská země přistupovala k problematice ochrany osobních údajů odlišně. Právě z toho důvodu byla zvolena forma nařízení

---

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

jako sekundární (odvozený) akt evropské legislativy, skrze kterou je aplikován přímý účinek a je tak bezprostředně závazná ve vztahu k jeho adresátům.⁴⁰

Nahrazení směrnice z roku 1995, se stalo nutností s ohledem na příchod a stále rostoucí trend nových informačních a komunikačních technologií (ICT). Osobní údaje jsou totiž velice cenou komoditou 21. století, která má obrovský význam například pro účely marketingu, kdy získávání klientských osobních údajů vede k vytváření databází (o jejichž problematice je pojednáno v kapitole 3.4), což může kupříkladu v krajních případech vést až k následnému obchodování s daty⁴¹.

Jako příklad, kdy nebyly osobní údaje dostatečně chráněny a došlo tak k jejich zneužití, lze uvést kauzu *Cambridge Analytica Case*⁴². Jedná se o případ, ve kterém figurovala společnost Cambridge Analytica, jež se zabývá analýzami z oblasti politiky a mimo jiné spolupracovala v minulosti i se současným prezidentem Spojených států amerických Donaldem Trumpem při jeho prezidentské kampani v roce 2016. Databázi, kterou získala společnost Cambridge Analytica k dispozici prostřednictvím Facebooku⁴³, obsahovala circa dvě stě sedmdesát tisíc uživatelů této sociální sítě. Tato data byla generována skrze mobilní aplikaci *Global Science Research*. Došlo k situaci, kdy aplikace vygenerovala ze všech dvě stě sedmdesáti tisíc kontaktů další kontakty, se kterými byly propojeny. Vznikla tak databáze o rozsahu přibližně padesáti milionů uživatelů a jejich osobních údajů, jejichž data se dostala bez jejich vědomí do dispozice třetí osoby. V době poslední redakce této diplomové práce stále probíhalo vyšetřování akciové společnosti Facebook, jež spadá dle amerického legislativního rámce ochrany osobních údajů do pravomoci Federální obchodní komise americké vlády, která může uložit sankci v celkové výši až pět miliard dolarů.⁴⁴

---

⁴⁰ GERLOCH, A. *Teorie práva*. 6. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013. str. 125. ISBN: 978-80-7380-454-1.

⁴¹ Jedná se o pojem označující nevyžádanou poštu, spočívá v hromadném rozesílání emailů uživatelům, kteří o ně nestojí. Zpravidla obsahují reklamu či hoaxové zprávy. Mohou také obsahovat viry anebo podvodné nabídky. In: *IT-slovník.cz*. [online]. © 2019 [cit. 13. 2. 2019]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/spam>.

⁴² Aktuální vývoj této kauzy je k nalezení na webových stránkách: *United States District Court*. [online]. © 2019 [cit. 15. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.cand.uscourts.gov/vc/fbmdl>.

⁴³ Akciová společnost a stejnojmenný název webové stránky, souhrnně označeny jako sociální síť, prostřednictvím které lze zveřejňovat osobní informace jejich uživatelů a spojovat je za účelem vytváření vlastních komunit. In: *Cambridge Dictionary*. [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 13. 2. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/facebook>.

⁴⁴ *The Guardian*. [online]. Guardian News & Media © 2019 [cit. 24. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/technology/2019/jul/24/facebook-to-pay-5bn-fine-as-regulator-files-cambridge-analytica-complaint>.

Obecné nařízení na ochranu osobních údajů přineslo množství změn, jedná se ovšem pouze o dílčí změny, nikoliv novou právní úpravu. Nařízení se tak stává přirozenou evolucí, nikoliv revolucí v oblasti ochrany osobních údajů.⁴⁵

Předtím, než bude možné v praktické části této práce navrhnout platformu usnadňující zpracování osobních údajů je nezbytné vysvětlit hlavní myšlenku GDPR, vymežit základní pojmy, jako například co je to osobní údaj, jaké jsou hlavní zásady GDPR, jeho právní tituly pro zpracování osobních údajů a následnou aplikaci ochrany zabezpečení dat a jejich sběru, prostřednictvím kterého dochází k vytváření databází (otázkou dat, tvorby databází a jejich ochraně se detailněji věnuje podkapitola 3.4). Výklad se rovněž opírá o práci s *big data* a *open data* (viz podkapitola 3.3) a také využití umělé inteligence ve vztahu k automatizovanému zpracování osobních údajů (viz podkapitola 3.5).

2.3.2 Novela zákona o ochraně osobních údajů (Adaptační zákon)

Dne 24. 4. 2019 se stal účinným *Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů (ZZOÚ)*, který tak nahrazuje *zákon č. 101/2000 Sb. Zákon o ochraně osobních údajů (ZOOÚ)*. Hlavním cílem této nové právní úpravy je provést transpozici Obecného nařízení na ochranu osobních údajů (GDPR) jako legislativy Evropské unie, a tím zajistit soulad vnitrostátní právní úpravy s evropskou legislativou, tedy splnit povinnost, která plyne České republice z členství v Evropské unii, proto je tento zákon označován jako Adaptační zákon. Neprovedení transpozice GDPR by znamenalo nesplnění závazku plynoucího z členství České republiky v Evropské unii, což by ve svém důsledku vedlo k vyměření finančních sankcí. Tento zákon je výsledkem snahy zákonodárského sboru o zpřesnění vnitrostátní právní úpravy, která bude upřesňovat a rozvíjet výklad některých ustanovení, případně se v mezích zákona od úpravy GDPR odchýlit a vytvořit tak vnitrostátní výjimky. Je však nutné zdůraznit, že GDPR bude i nadále aplikováno, ale již ve světle úprav a upřesnění některých ustanovení provedených novým Adaptačním zákonem. Nejdůležitějším a zároveň nejočekávanějším krokem Adaptačního zákona bylo upřesnění role Úřadu na ochranu osobních údajů, který má nyní jasně vymezené pravomoci k vymáhání sankcí udělených na základě správního rozhodnutí, ze kterého plynou peněžité sankce a související příkaz k nápravě vzniklého protiprávního stavu z důvodu,

---

⁴⁵ JANEČKOVÁ, E. *GDPR : Praktická příručka implementace*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer, a.s., 2018. str. 3. ISBN: 978-80-7552-248-1.

že nebyla dodržena pravidla GDPR v souvislosti se zpracováváním osobních údajů. S tím se také pojí změna systému správního trestání, kdy Adaptační zákon přesně vymezil hranice správních pokut (viz kapitola 2.4.6).

V souvislosti s adaptačním zákonem vznikl také doprovodný zákon č. 111/2019 Sb., zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, kdy tento zákon, jenž mění současnou legislativu, která obsahuje ustanovení týkající se ochrany osobních údajů, dopadá pouze na orgány veřejné správy, a to při výkonu veřejné moci *secundum et intra legem*.

2.3.3 Vymezení základních pojmů GDPR

2.3.3.1 Osobní údaje

Nejdůležitějším pojmem právní úpravy v oblasti ochrany osobních údajů je pojem osobní údaj, neboť GDPR se vztahuje pouze na zpracování těch informací, které je možné označit za osobní údaje. Cílem nastavení definice byla již od samého počátku snaha pokrýt co nejširší možný rozsah vymezení pojmu, k čemuž přispěl i SDEU, když v roce 2016 konstatoval, že za osobní údaje je nutné chápat i dynamickou IP adresu.⁴⁶ Legální definice tohoto pojmu plyne z GDPR, kde je definována následovně: „*veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě*“⁴⁷ souhrnně dále označenou jako *subjekt údajů* (viz subkapitola 2.4.3.4). Informace týkající se obsahově konkrétního člověka, lze za informace o něm považovat v případě, jestliže je zjevné, že jsou právě o něm.⁴⁸ Identifikovat subjekt údajů lze přímo či nepřímo, přičemž o nepřímou identifikaci se jedná zejména pokud jde o odkaz na určitý identifikátor, který je například jméno, číslo, síťový identifikátor, nebo některý ze zvláštních prvků, jako jsou fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní, společenské identity subjektu údajů.⁴⁹

---

⁴⁶ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 19. října 2016, spisová značka: C-213/15.

⁴⁷ Článek 4 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 12. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁴⁸ Originální stanovisko Pracovní skupiny WP29 *Opinion 4/2007 on the Concept of Personal Data*.

⁴⁹ NEZMAR, L. *GDPR : Praktický průvodce implementací*. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2017. str. 32. ISBN: 978-80-271-0668-4.

Pro stěžejní pojem „identifikace“ (nebo také jako „určitelnost“) osobních údajů, lze jako praktický příklad uvést osobní údaj, kterým je e-mailová adresa subjektu údajů, tedy toho, o jehož e-mailovou adresu se jedná. Bude-li totiž adresa ve formátu *jan_novak@seznam.cz*, nebude osobním údajem, neboť takových Janů Nováků, kteří si zaregistrovali e-mailovou adresu v obdobném formátu například jako *jan.novak@seznam.cz* přes server *seznam.cz* bude mnoho. Na druhé straně, pokud bude e-mailová adresa ve formátu *jan_novak@siemens.cz*, je patrné, že lze identifikovat jak zaměstnance, tak zaměstnavatele a minimálně spolupracovníci pana Nováka ze společnosti *Siemens a.s.* budou vědět, že se jedná o jejich kolegu.⁵⁰ K posouzení, zda se subjekt údajů na základě získaných informací posuzuje za určitelný, či nikoliv, je nutné přihlídnout ke všem dostupným prostředkům, které by pro provedení identifikace musely být použity.⁵¹ Úplně novou kategorií osobních údajů zavedenou GDPR, jsou osobní údaje pseudonymizované.

2.3.3.2 Pseudonymizované osobních údajů

Pseudonymizací osobních údajů se rozumí: „*zpracování vedoucí k tomu, že údaje následně není možné přiřadit k jejich subjektům bez použití dodatečných informací ... zpravidla se tak podobá šifrování.*“⁵² Jako příklad lze uvést situaci, kdy ke jménu a příjmení vedenému v databázi pacientů nemocnice je přidělen kód s náhodnými znaky, kdy klíč k určení toho, kterému jménu a příjmení byl přiřazen jaký kód, bude uchován odděleně od zbytku osobních údajů, za použití organizačních i technických opatření, například v podobě elektronického dokumentu, ke kterému lze získat přístup pouze na základě oprávnění, tedy přidělených přihlašovacích údajů a hesla (více o návrhu řešení na zabezpečení databázi v kapitole 3.4).

Pseudonymizaci je ovšem nutné odlišit od anonymizace, neboť u anonymizace se jedná o proces, na základě kterého, nelze identifikovat subjekt údajů a osobní údaje jsou upraveny takovým způsobem, že v kombinaci s jinými údaji není možné identifikovat na jejich základě subjekt údajů.⁵³ K tomu se váže

---

⁵⁰ KUČEROVÁ, A., HEXNEROVÁ I. *Ochrana osobních údajů v otázkách a odpovědích*. 1. vydání. Praha : BOVA POLYGON, 2010. str. 15. ISBN: 978-80-7273-163-3.

⁵¹ Recitál 26 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů.

⁵² NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LIČNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 87. ISBN. 978-80-7598-068-7.

⁵³ Stanovisko pracovní skupiny WP29 č. 5/2004 ze dne 10. 4 2014 *k technikám anonymizace*, WP 216.

i otázka délky zpracování jednotlivých osobních údajů a jejich následného odstranění v okamžiku, kdy pozbydou účelu jejich zpracování. Pokud totiž budou osobní údaje anonymizované, nejedná se již o osobní údaje ve smyslu GDPR a správce osobních údajů tak docílí stejného efektu, jako by je odstranil.⁵⁴

2.3.3.3 Zvláštní kategorie osobních údajů

Zvláštní kategorií osobních údajů (také označovány jako „citlivé údaje“)⁵⁵ jsou takové osobní údaje, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení, členství v odborech, zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby. Za zvláštní kategorii údajů jsou považovány i genetické a biometrické údaje, pokud jsou zpracovávány za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby.⁵⁶

Genetickými údaji se rozumí genetické znaky fyzické osoby, které poskytují jedinečné informace o fyziologii a zdraví dotčené osoby, tyto informace se většinou získávají prostřednictvím biologického vzorku (k určení DNA⁵⁷), kterým může být například krev.⁵⁸

Biometrickými údaji se rozumí údaje vyplývající z technického zpracování fyzických, fyziologických či behaviorálních znaků umožňující nebo potvrzující jedinečnou identifikaci fyzických osob.⁵⁹ Pro příklad lze uvést identifikační prvky zachycené na fotografii obličeje, na základě kterých, je možné rozpoznat například etnicitu dotyčné osoby⁶⁰, dále pak otisky prstů či hlas osoby.

---

⁵⁴ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 115. ISBN. 978-80-7598-068-7.

⁵⁵ Označení, které používá Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

⁵⁶ Článek 9 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 12. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁵⁷ Deoxyribonukleová kyselina, běžně označovaná jako DNA, je chemická látka ve středu buněk živých organismů, která řídí strukturu a účel každé buňky a nese genetickou informaci během reprodukce. In *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 12. 3. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/dna>.

⁵⁸ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 94. ISBN. 978-80-7598-068-7.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Otázkou zda je zvláštní kategorií osobních údajů i fotografie se zabývala jak pracovní skupina WP29, tak Úřad pro ochranu osobních údajů, kdy bylo dosaženo shodné závěru. Pokud je fotografie využita k rozlišení podoby osoby, ve srovnání s jinou osobou, nelze takovéto použití považovat za zpracování zvláštní kategorie osobních údajů. In: Stanovisko pracovní skupiny WP29 ze dne 12. června 2009, č. 5/2009 k internetovým sociálním sítím. A dále: Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 20. 11. 2017 č. 12/2012 k použití fotografie, obrazového a zvukového záznamu fyzické osoby.

Jedná se tedy o takové údaje, ze kterých kromě identifikace určité osoby lze navíc zjistit i informace s osobou související, kdy například z otisků prstů lze soudit, že se dotyčná osoba nacházela na určitém místě.⁶¹

Mezi kategorie genetických a biometrických údajů lze zvláště zařadit kategorii údajů o zdravotním stavu. Tyto údaje lze považovat za informace týkající se tělesného či duševního zdraví fyzické osoby, tedy subjektu údajů. V praxi sem patří zejména lékařské záznamy, kterými mohou být lékařské karty pacientů, dále lékařské recepty na vydání léčiv nebo zdravotnických produktů a jiné.⁶²

Jak vyplývá z druhého odstavce článku 9 GDPR, je obecně zakázáno zpracovávat osobní údaje, které patří do kategorie zvláštních osobních údajů, za předpokladu, že se nejedná o výslovně stanovený případ, kdy například dojde k vyslovení souhlasu subjektu údajů se zpracováním či zákonná povinnost (viz podkapitola 2.4.5.2) zpracování takového údaje umožňuje (kupříkladu dle legislativních požadavků ZPr⁶³).

2.3.3.4 Subjekt osobních údajů

„Subjektem údajů se rozumí fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují.“⁶⁴ Tato definice vyplývá z §3 ZZOÚ, přičemž oproti ZOOÚ byla vyňata z obecného definičního ustanovení a získala samostatný paragraf, což svědčí o tendenci zdůraznit její postavení ve vztahu k právnickým osobám.⁶⁵

Proto je důležité vymezit, že pro účely GDPR není subjektem údajů právnická osoba. Údaje, které se vztahují k právnické osobě, tak nejsou osobními údaji. Osobní údaje se vážou pouze k žijící fyzické osobě, neboť GDPR vylučuje svoji působnost k údajům týkajících se zesnulých osob.⁶⁶ Tuto otázku řeší OZ v některých případech ve spojení s AutZ⁶⁷.

2.3.3.5 Správce a zpracovatel

---

⁶¹ Stanovisko pracovní skupiny WP 29 ze dne 30. září 2005 *k používání biometrických údajů na cestovních dokladech*.

⁶² NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 95. ISBN: 978-80-7598-068-7.

⁶³ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce.

⁶⁴ Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů.

⁶⁵ Srov. s: Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

⁶⁶ NEZMAR, L. *GDPR : Praktický průvodce implementací*. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s. 2017. str. 32. ISBN: 978-80-271-0668-4.

⁶⁷ Zákon č. 121/2000 Sb. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Pokud bychom měli proces zpracovávání osobních údajů považovat za dvoustranný vztah, kde na jedné straně stojí fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují, je nutné definovat i druhou stranu, kterou je fyzická nebo právnická osoba, která disponuje osobními údaji. Za tímto účelem rozdělujeme zmiňované dotčené subjekty na správce a zpracovatele.⁶⁸

Při vymezení subjektu správce osobních údajů vycházíme z definice uvedené v GDPR: „*fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů*“⁶⁹, je důležité zmínit skutečnost, že zákonodárce zvolil v ZOOÚ nepřesnou definici⁷⁰, která může být matoucí, a to z důvodu, že staví správce do pozice orgánu, u kterého se předpokládá, že provede celé zpracování sám. Tato skutečnost je ale zavádějící, neboť zpracování nemusí správce provádět celé sám. Pokud zpracováním jako celkem pověří zpracovatele, zpracování neprovádí vůbec, avšak správcem údajů přesto zůstává, protože určuje účel zpracování a jeho prostředky.⁷¹

Při vymezení subjektu zpracovatele osobních údajů vycházíme též z definice uvedené v GDPR: „*fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce*.“⁷² Není rozhodné, jakou má právní formu, stejně jako tomu je u správce osobních údajů. Zpracovatel zpracovává osobní údaje na základě způsobu určeným správcem. Může se jednat o případy, kdy je pověřen shromažďováním osobních údajů, tedy vytvářením databází pro další účely, které opět určuje správce. V případě, kdy

---

⁶⁸ Srov.: Článek 24 a 28 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 14. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁶⁹ Článek 4 bod 7 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 14. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁷⁰ Srov. s: § 4 písm. j), Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 14. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁷¹ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 89. ISBN. 978-80-7598-068-7.

⁷² Článek 4 bod 8 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁷² Srov. v §4 písm. j), Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 14. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

se ale jedná o zpracování pro vlastní účely zpracovatele, typicky personální agenda nebo osobní údaje zákazníků zpracovatele, ocitá se pro tyto účely v postavení správce.⁷³

Vztah správce a zpracovatele popisuje GDPR poměrně podrobně. Podstatou zákonné úpravy tohoto vztahu je, že správce musí pro účely zpracovávání využít takového zpracovatele, který poskytuje dostatečné záruky zavedení vhodných technických a organizačních opatření tak, aby zpracování splňovalo požadavky GDPR.⁷⁴ Při využití zpracovatele je správce ten, kdo nese odpovědnost za soulad zpracovávání a je tak odpovědný i za výběr zpracovatele a následně uzavření smlouvy s ním vymezující vztah mezi správcem a zpracovatelem. Odpovědnost správce nikdy zcela nezaniká ani se kompletně nepřenáší. Je ale nutné vzít na vědomí, že pokud dojde k selhání na straně zpracovatele, nese odpovědnost za vzniklou újmu a za porušení podmínek GDPR právě zpracovatel. Při případném šetření ze strany ÚOOÚ by ovšem správce v této situaci mohl být přezkoumáván, zdali výběr zpracovatele s ohledem na výše zmíněná organizační opatření provedl s přihlédnutím k jeho vlastnostem a požadavkům na něj.

Pro zachování právní jistoty je také velmi důležité zdůraznit fakt, že při identifikaci a vymezení právních vztahů mezi správcem a zpracovatelem, se na povinnostech a postavení podnikatelských subjektů nic nemění ani v takovém případě, kdy by došlo k nepřesnému vymezení použití termínů označení subjektů.⁷⁵

2.3.3.6 Význam pojmu zpracování

Za zpracování osobních údajů se považuje operace nebo soustava operací, kterou správce a zpracovatel s osobními údaji provádějí systematickým způsobem, za určitým cílem, bez ohledu na způsob a prostředky zpracování.⁷⁶

Důležité je tak vyjasnit diferenciaci pojmů zpracování a zpracovávání. Dle názoru autora této diplomové práce při použití gramatické metody interpretace

---

⁷³ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*, 1. vydání. Olomouc : Nakladatelství ANAG, 2018. str. 91. ISBN: 978-80-7554-097-3.

⁷⁴ Článek 28 bod 1 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 17. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁷⁵ JANEČKOVÁ, E. *GDPR : Praktická příručka implementace*. Praha : Wolters Kluwer, a.s., 2018. str. 47. ISBN: 978-80-7552-248-1.

⁷⁶ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 84. ISBN. 978-80-7598-068-7.

práva, lze za zpracování osobních údajů považovat jednorázovou činnost, která se neopakuje a ke zpracování tak dojde na základě určitého podnětu, který má svůj účel a ve chvíli splnění účelu, se považuje tato činnost za ukončenou. Zatímco pojem zpracovávání lze označit za soustavnou, opakující se činnost, která stále trvá a není jednorázová. Proto také definice zpracování pracuje s pojmem „operace nebo soustava operací“ v závislosti na jejím jednorázovém využití, či jako pokračující soustavně trvající činnost. Pokud tedy software bude v postavení správce a za správce bude osobní údaje soustavně a automatizovaně zpracovávat, jedná se o zpracovávání.

2.3.4 Generální zásady zpracování osobních údajů dle GDPR

Jak již bylo zmíněno v předešlých kapitolách, subjektem údajů je taková osoba, která je držitelem osobních údajů a z toho důvodu rozhoduje o tom, jak s těmito údaji bude nakládáno a komu bude udělen souhlas s jejich nakládáním, tedy zpracování, uchováním a dalším šířením. Vymezení právních vztahů mezi subjektem údajů a správcem osobních údajů se určuje na základě platných a účinných právních předpisů z oblasti ochrany osobních údajů. Tyto předpisy poté přesně určí práva subjektů údajů a na druhé straně povinnosti správce při zpracování.⁷⁷ Pojmu zpracování je nutné věnovat dostatečnou pozornost, neboť pro účely shromažďování údajů, ukládání na informační nosiče, pozměňování, úpravu, předávání, výměnu, třídění nebo kombinování prostřednictvím využití softwarového nástroje, je tento pojem stěžejní. Následující kapitoly jsou uspořádány na základě hierarchie zákonné úpravy dle článku GDPR, který se zásadám (často také synonymem označovaným jako principy) věnuje.⁷⁸

2.3.4.1 Zásada zákonnosti, korektnosti, transparentnosti⁷⁹

Za zákonné zpracování osobních údajů lze považovat pouze takové, jež proběhlo na základě a v souladu s právním titulem, které GDPR v článku 6 určí,

---

⁷⁷ MAŠTALKA, J. *Osobní údaje, právo a my*. Praha : C.H. Beck, 2008. str. 37. ISBN 978-80-7400-033-1.

⁷⁸ Článek 5, NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 18. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁷⁹ Článek 5 odst. 1 písm. a) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 18. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

že je po právu, čímž může být například udělení souhlasu se zpracováním subjektem údajů. Porušením této zásady poté může být zpracování, které je v rozporu s právní povinností, mlčenlivostí nebo základním lidským právem na soukromí.⁸⁰ V ZOOÚ nebyla zásada zákonnosti explicitně vyjádřena a není tomu tak ani v ZZOU, ve kterém se tato zásada objevuje pouze v souvislosti s možností podat podnět subjektem údajů k ÚOOÚ, aby prověřil zákonnost zpracování osobních údajů.⁸¹

Při výkladu pojmu korektnost je možné provést komparaci anglické a české verze GDPR konkrétně potom výkladu článku 5, kde je autorem přeložen originální pojem „fairly“ do českého jazyka jako „korektně“. Z toho plyne, že princip korektnosti lze považovat také za princip férovosti a společně tak tvoří obsáhlou definici, která by z pravidla měla obsahovat pojmy jako správné, slušné, poctivé, společensky bezvadné a zdvořilé jednání či chování při procesu zpracování osobních údajů.⁸²

Zásada transparentnosti poté správce zavazuje k tomu, aby řádně informoval subjekt údajů v okamžiku, kdy zahájí proces zpracování, stejně tak aby subjekt informoval, v jakém rozsahu se zpracování děje. ZZOU poté v § 19 stanoví, že uveřejnění těchto informací je možné způsobem umožňujícím dálkový přístup.⁸³ Jelikož mají zásady transparentnosti a korektnosti téměř totožný obsah, transparentnost má tak pro účely GDPR spíše deklaratorní charakter.⁸⁴

2.3.4.2 Zásada účelového omezení⁸⁵

Tuto zásadu lze ve vztahu k procesu zpracovávání osobních údajů považovat za hlavní, jelikož tato zásada určuje, jak může správce s osobními údaji

---

⁸⁰ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 106. ISBN. 978-80-7598-068-7.

⁸¹ § 31 Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 19. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁸² Článek 5, NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 19. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁸³ *Způsobem umožňující dálkový přístup* označujeme za právním pojem či definici, která v právních předpisech označuje za nástroj dálkového přístupu - internet, tj. například webové stránky vyhledávače. Určitá základní část takových informací je vyžadována přímo zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

⁸⁴ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 107. ISBN. 978-80-7598-068-7.

⁸⁵ Stanovisko WP29 č. 3/2013 ze dne 2. 5. 2013 *k účelovému omezení*, WP 203.

disponovat. Vymezení účelu je tak pro správce jedním z prvních úkonů, které v procesu zpracovávání určuje. Na základě tohoto určení, tedy vymezení důvodu zpracovávání, poté zpracovává osobní údaje, až na výjimky, pouze za tímto účelem. Pokud správce disponuje osobními údaji, které zpracovává čistě z hlediska marketingového účelu k rozesílání marketingového sdělení prostřednictvím e-mailové korespondence, a to k určitému druhu zboží či služby, nemůže se později při snaze o podnikání v oblasti sociálních sítí svévolně rozhodnout, že osobní údaje, jako jsou jméno, příjmení, e-mailová adresa, které doposud využíval k marketingovým účelům, nyní využije jako osobní údaje, jež slouží k založení profilu na předmětné sociální síti. Tím by porušil zásadu účelového omezení z důvodu, že osobní údaje zpracovává za jiným než primárně vymezeným účelem.

Určení účelu je nutné jak v případě, kdy správce zpracovává osobní údaje z vlastní vůle, tak v případě, kdy tak explicitně stanoví zákon. Jelikož v době, kdy vznikala tato diplomová práce, nebyl k dispozici žádný praktický komentář k ZZOU, vycházel autor u některých ustanovení z komentáře k ZOOÚ. Ten k účelovému omezení uvádí, že v případě zjištění na straně správce, kdy je potřeba zpracovávat osobní údaje i k jinému účelu, stává se povinností správce určit nový účel zpracovávání, přičemž pokud není možné pro nový účel zpracovávání uplatnit kterýkoliv zákonný právní titul, je správce povinen získat od subjektu údajů souhlas s tímto novým zpracováváním.⁸⁶ Správci se dále zakazuje sdružovat osobní údaje, které získal k rozdílným účelům zpracovávání. Některé kombinace údajů se totiž zprvu mohou jevit jako banální, avšak ve výsledku vedou v některých případech k výrazným dopadům do soukromé sféry⁸⁷.

2.3.4.3 Zásada potřebnosti a přiměřenosti⁸⁸

Zásadu potřebnosti je možné vyložit jako snahu správce údajů držet se účelu zpracovávání a v souladu s ním vyžadovat jen osobní údaje nezbytné pro plnění

---

⁸⁶ KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů – komentář [§ 5 písm. c)]*. In: Beck-online [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 2. 2019]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>.

⁸⁷ Toto stanovisko se v minulosti snažila vyvrátit společnost Google, která vycházela ze starší judikatury, podle které nemůže člověk legitimně očekávat soukromí u informací, které dobrovolně předal třetí straně. In: Rozhodnutí amerického Nejvyššího soudu *Smith v. Maryland*, 442 U.S. 735 (1979). [cit. 23. 2. 2019]. [online]. Dostupné z: <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/442/735>.

⁸⁸ Článek 5 odst. 1 písm. c) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

tohoto účelu. Praxe totiž dokazuje, že ve většině případů je tendence ze strany správce rozšiřovat účel zpracovávání osobních údajů nad míru jejich nezbytnosti, a to z důvodu, že předpokládají vznik nového účelu pro budoucí účely.⁸⁹ Právě tato budoucí ochrana a účel zpracovávání osobních údajů je častou argumentací správce v případech, kdy jsou pořizovány kopie osobních dokladů (například občanský průkaz) fyzických osob. Takovéto jednání správce je nepřípustné a mnohdy při užití nátlaku vůči subjektu údajů i nezákonné.⁹⁰

Přiměřenost, také označována jako proporcionalita, je zásada, kterou nejlépe vystihuje pojem nezbytnost, tedy snaha, aby zpracovávané osobní údaje nebyly nadměrné a byly opravdu nezbytné pro zachování stanoveného účelu zpracovávání, přičemž je nutné zachovat posouzení nezbytnosti po celou dobu zpracovávání až do zániku účelu nebo právního titulu. Může se totiž stát, že se některé ze zpracovávaných údajů zdají v úvodní fázi zpracovávání nezbytné pro daný účel, ale po určitém čase záměr pomine a stanou se tak nadbytečnými.⁹¹ V tento okamžik je to signálem pro správce, který na základě vyhodnocení této skutečnosti postupuje v souladu s legislativou a je povinen vymazat tyto údaje z paměťových nosičů.⁹²

2.3.4.4 Zásada přesnosti⁹³

Tato zásada určuje nezbytnost aktualizace a přesnosti zpracovávaných údajů neboli pokud je si správce vědom nějaké změny, ve své evidenci nebo databázi zpracovaných osobních údajů, je povinen tento údaj opravit a pokud tak neúčinní, tak ho vymazat, k tomu musí správce přijmout veškerá rozumná opatření. Ani GDPR ani současná právní úprava nestanoví, jakým způsobem a jakými prostředky má být tato povinnost zajištěna.

---

⁸⁹ MATES, P., JANEČKOVÁ, E., BARTÍK, V. *Ochrana osobních údajů*. Praha : Leges, 2012. str. 16. ISBN: 978-80-87576-12-0.

⁹⁰ KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů – komentář [§ 5 písm. c)]*. In: Beck-online [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>.

⁹¹ MATES, P., JANEČKOVÁ, E., BARTÍK, V. *Ochrana osobních údajů*. Praha : Leges, 2012. str. 15. ISBN: 978-80-87576-12-0.

⁹² KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů – komentář [§ 5 písm. c)]*. In: Beck-online [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>.

⁹³ Článek 5 odst. 1 písm. d) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

Povinností zpracovávání přesných osobních údajů však neznamená jejich absolutní bezchybnost, neboť při přihlédnutí k možnosti vzniku nepřesnosti při jejich shromažďování zaviněnou subjektem údajů, nelze vyvozovat odpovědnost správce, který ručí za jejich bezvadnost.⁹⁴

2.3.4.5 Zásada omezení uložení⁹⁵

Na rozdíl od zásady přiměřenosti, o které je pojednáno výše, a která se zabývala zpracováváním osobních údajů pro určitý účel, se zásada omezení uložení věnuje době, pro kterou je nezbytné zpracované osobní údaje uchovávat dle jejich účelu. Správce je povinen ve většině případů dobu uchování osobních údajů určit sám, čímž mu vzniká odpovědnost za toto rozhodnutí, jedná-li se o zpracovávání na základě zvláštního zákona⁹⁶. Pokud zvláštní zákon nedeklaruje dobu, po kterou je možné osobní údaje uschovávat, je správce oprávněn tyto údaje uschovávat pouze po dobu, po kterou trvá daná právní povinnost nebo právní vztah, případně po jejich skončení uschová osobní údaje po dobu nezbytně nutnou k vypořádání vzájemných práv a povinností.⁹⁷ Překročit dobu uchování osobních údajů nelze bez dodatečného souhlasu uděleného subjektem údajů.⁹⁸

2.3.4.6 Zásada integrity a důvěrnosti⁹⁹

Vedle pseudonymizace (viz podkapitola 2.3.3.2) a šifrování¹⁰⁰ se těmto zásadám podrobně věnuje článek 32 GDPR, kdy komentář k tomuto nařízení dělí

---

⁹⁴ Článek: *K problematice aktualizace zpracovávaných osobních údajů*. Úřad pro ochranu osobních údajů [online]. Úřad pro ochranu osobních údajů : ©2013 [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/k-problematice-aktualizace-zpracovavanych-osobnich-udaju/d-1595>.

⁹⁵ Článek 5 odst. 1 písm. e) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

⁹⁶ Tím může být pro tyto účely například *Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů, v platném znění* a v případě vyřazování dokumentů ve skartačním řízení, dále *vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění* a *Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění*.

⁹⁷ JANEČKOVÁ, E. *GDPR : Praktická příručka implementace*. Praha : Wolters Kluwer, a.s., 2018. str. 9. ISBN: 978-80-7552-248-1.

⁹⁸ Článek: *K problematice aktualizace zpracovávaných osobních údajů*. Úřad pro ochranu osobních údajů [online]. ÚOOÚ : ©2013 [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/k-problematice-aktualizace-zpracovavanych-osobnich-udaju/d-1595>.

⁹⁹ Článek 5 odst. 1 písm. f) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 26. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁰⁰ Šifrováním se rozumí opatření, díky kterému je možné převést osobní údaje do formátu či podoby, který není čitelný bez znalosti šifrovacího klíče.

a vymezuje tyto zásady na „opatření pro zajištění důvěrnosti systému a služeb zpracování ve spojení s opatřením k zajištění integrity systémů a služeb zpracování, vedle toho zmiňuje ještě opatření k zajištění dostupnosti systémů a zajištění odolnosti systémů.“¹⁰¹ Opatřením pro zajištění důvěrnosti systémů se mají na mysli různé druhy pseudonymizace, šifrování nebo například autorizace, která znamená, že přístup k systémům nebo databázím by měla mít pouze pověřená osoba, jež na základě pověření správce získá oprávnění (v podobě například přihlašovacích údajů a hesla pro přístup do systémů či databází), na jehož základě bude moci nakládat s těmi osobními údaji, které jsou v rozsahu nezbytně nutném pro výkon úkolů pověřené osoby.¹⁰² Pro dosažení integrity je nutné zajistit důvěryhodnost procesu zpracovávání, a to od samého sběru osobních údajů až po jejich výmaz. Tato aktivita zahrnuje mimo jiné i monitoring přístupu konkrétních oprávněných osob do systémů nebo k databázím.¹⁰³

2.3.4.7 Zásada odpovědnosti¹⁰⁴

Tato zásada má pro správce a zpracovatele největší dopad z hlediska nových povinností, které GDPR přineslo. Skládá se ze dvou významných povinností:¹⁰⁵

- a) Správce odpovídá za dodržení všech již popsaných povinností, které pokrývá kapitola 2.4.4.
- b) Nově musí být správce schopen dodržení souladu s těmito zásadami doložit. Soulad dokládá správce osobních údajů na výzvu ÚOOÚ, který provádí dozor a následnou kontrolu (viz kapitola 2.4.7). Dodržení souladu a povinnost tento soulad doložit jako hlavní úloha správce je ale ve své podstatě mnohem širší. Váže se totiž hned k několika

---

¹⁰¹ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 293 a násl. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹⁰² *International Organization for Standardization. ISO/IEC 27002:2013. Information technology — Security techniques — Code of practice for information security controls*. In: ISO Online Browsing Platform (OBP) [informační systém]. [cit. 28. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:54533:en>.

¹⁰³ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 293 a násl. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹⁰⁴ Článek 5 odst. 2 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 28. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁰⁵ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 118 a násl. ISBN. 978-80-7598-068-7.

povinností provést určitá posouzení dle GDPR, která je povinen řádně zdokumentovat, dále řádně vést doklady o udělených souhlasech subjektů údajů se zpracováním osobních údajů, vnitřní předpisy správce vztahující se k zabezpečení a nastavení procesu zpracovávání osobních údajů, kdy deklaratorně metody prokázání souladu popisuje článek 24 GDPR.

Právě rozšířením GDPR o metody prokázání souladu za využití speciálních nástrojů¹⁰⁶ se nařízení liší od úpravy, která byla obsažena v ZOOÚ. Ta obsahovala pouze obecnou odpovědnost v restriktivním slova smyslu, čímž se mění činnost správce při zpracovávání osobních údajů z reaktivní na proaktivní.¹⁰⁷

2.3.5 Právní tituly ke zpracování osobních údajů

Z předešlých kapitol vyplývá, že pro zpracovávání osobních údajů je jedním ze stěžejních požadavků určit právní titul. Tato subkapitola popisuje, jaké druhy právních titulů GDPR nastavilo a jakým způsobem probíhá jejich určení a případné zpracování, jelikož stanovení právního titulu je právě jednou z funkcionalit navrženého řešení v praktické části této diplomové práce.

2.3.5.1 Souhlas se zpracováním osobních údajů¹⁰⁸

Souhlas se zpracováním osobních údajů se stává pro subjekty v postavení správce osobních údajů nejdůležitějším právním titulem. Zákonná definice tohoto institutu zní dle GDPR takto: „...*jakýkoli svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých osobních údajů.*“¹⁰⁹ Dle GDPR má být tento souhlas proveden na základě zjevného prohlášení či jiného zjevného

---

¹⁰⁶ Za tyto nástroje dle GDPR lze považovat například *Posouzení oprávněného zájmu (balanční test)* dle článku 6 odst. 1 písm. f), *Obecného nařízení na ochranu osobních údajů*, či *Posouzení slučitelnosti účelů (test slučitelnosti)* dle článku 6 odst. 4 *Obecného nařízení o ochraně osobních údajů*.

¹⁰⁷ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 119. ISBN. 978-80-7598-068-7. Srov. s: Stanovisko pracovní skupiny WP29 č. 3/2010 ze dne 13. 7. 2010 *k zásadě odpovědnosti*, WP 173.

¹⁰⁸ Článek 7 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 *Obecné nařízení o ochraně osobních údajů*. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁰⁹ Článek 4 odst. 11 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 *Obecné nařízení o ochraně osobních údajů*. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

potvrzení. Souhlas by měl být navíc oddělený od ostatních uzavíraných dokumentů, které se subjektu údajů týkají a nesmí být v žádném případě vynucený.¹¹⁰ V praxi znamená tento institut změnu v jeho získávání, zatímco v minulosti bylo možné získat souhlas například na základě informativního sdělení v zápatí e-mailové korespondence. Dnes přichází s prohlášením či zjevným potvrzením nutnost získat od subjektu osobních údajů výslovný souhlas či jakýkoliv jiný projev vůle, která je seznatelná navenek. Souhlas je kdykoliv za jakýchkoliv podmínek odvolatelný.¹¹¹

2.3.5.2 Zpracování za účelem plnění smlouvy a plnění právní povinnosti¹¹²

Dalším z právních titulů pro zpracovávání osobních údajů je plnění smlouvy. Přičemž se může jednat jak o smlouvu již platnou a účinnou, nebo o smlouvu která je teprve ve stádiu vyjednávání, ale její uzavření se jeví jako reálné.¹¹³ Správce osobních údajů je při uzavírání smlouvy povinen stanovit účel uzavírání smlouvy a v souvislosti s ním také dodržet zásadu minimalizace osobních údajů a vyžadovat po smluvních stranách pouze osobní údaje nezbytné k jejímu zpracování. Dále pak může správci osobních údajů vzniknout situace, kdy účel zpracovávání a s ním spojený právní titul vyplývá přímo z právní úpravy, v důsledku právní skutečnosti (tedy změny, vzniku nebo zániku práv a povinností) či z rozhodnutí orgánu veřejné moci.¹¹⁴ Pro zpracovávání osobních údajů na základě zákonné úpravy je charakteristické, že jde o povinnost kogentní povahy a nelze se proto od ní svévolně odchýlit.¹¹⁵

---

¹¹⁰ *K vyžadování souhlasu.* [online]. ÚOOÚ © 2019 [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/k-vyzadovani-souhlasu/ds-5047/archiv=0&p1=2619>.

¹¹¹ *Zásady zpracování osobních údajů.* [online]. MVČR © 2019 [cit. 27. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/zasady-zpracovani-osobnich-udaju.aspx>.

¹¹² Článek 6 odst. 1 písm. b) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Dále srov.: Čl. 7 písm. b) Směrnice z roku 1995 na ochranu osobních údajů (95/46/ES). Dále srov.: § 5 odst. 2 písm. b) ZOOÚ. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹¹³ Článek 6 odst. 1 písm. b) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹¹⁴ MORÁVEK, J. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2013. str. 264. ISBN: 978-80-7478-139-1.

¹¹⁵ Článek 6 odst. 3 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

2.3.5.3 Ochrana životně důležitých zájmů¹¹⁶

Ochrana životně důležitých zájmů se může týkat správce osobních údajů, ale také občanské společnosti obecně, ostatně tento výklad volí právě recitál GDPR, který se k tomuto právnímu titulu zmiňuje ve smyslu: „*Některé druhy zpracování mohou sloužit jak důležitým důvodům veřejného zájmu, tak životně důležitým zájmům subjektu údajů, například je-li zpracování nezbytné pro humanitární účely, včetně monitorování epidemií a jejich šíření nebo v naléhavých humanitárních situacích, zejména v případech přírodních a člověkem způsobených katastrof.*“¹¹⁷ Pojem důležité životní zájmy nejsou v české ani evropské legislativě blíže specifikovány. Dle názoru autora, i přesto, že je tento titul postaven na stejnou úroveň jako tituly ostatní, mělo by zpracovávání probíhat pouze v situacích, kdy nastane důvod, který skutečně ohrozí veřejný zájem.¹¹⁸

2.3.5.4 Ochrana oprávněných zájmů správce a třetích osob¹¹⁹

Obecné nařízení na ochranu osobních údajů umožňuje, aby si správce stanovil subjektivní oprávněný zájem sám. Může se přitom jednat například o marketingové účely, IT či síťová bezpečnost, nebo vědecký výzkum.¹²⁰ Správce tento titul ovšem může využít pouze v případě, že je zpracovávání nezbytné pro ochranu zájmů správce samotného a také přitom musí dbát, aby takovéto zpracovávání nebylo v rozporu s právem subjektu údajů.¹²¹

---

¹¹⁶ Článek 6 odst. 1 písm. d) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Dále srov. s: Článek 7 písm. d) Směrnice z roku 1995 na ochranu osobních údajů (95/46/ES). Dále srov. s: § 5 odst. 2 písm. c) ZOOÚ. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹¹⁷ Recitál 46 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ Článek 6 odst. 1 písm. f) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Dále srov. s: Článek 7 písm. f) Směrnice z roku 1995 na ochranu osobních údajů (95/46/ES). Dále srov. s: § 5 odst. 2 písm. e) ZOOÚ. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹²⁰ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 119. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹²¹ Recitál 47 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

2.3.5.5 Plnění úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci¹²²

Tento titul se v GDPR objevuje jako zcela nový, doposud veřejná správa využívala především titul plnění právní povinnosti, ale u ochrany oprávněných zájmů zákonodárce zúžil okruh subjektů a odstranil některé subjekty, které mohou tento titul využít, jedním z nich byla právě veřejná správa. Právní předpis tak vzhledem k tomuto úbytku musel pro veřejnou správu přinést nový institut, kterým se stal právě právní titul plnění úkolů ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci. Tento titul tedy slouží především pro účely veřejné správy, ale je uzpůsoben i pro soukromoprávní subjekty, které jsou pověřené výkonem veřejné moci.¹²³

2.3.6 Práva subjektu údajů

Práva subjektů údajů se stala samostatnou disciplínou v rámci oboru ochrany osobních údajů. Žádostem není uzpůsoben žádný konkrétní vzor, a tak může subjekt údajů zvolit vlastní formu zpracování, ovšem předpokládá se, že ve většině případů se bude jednat o formu písemnou.¹²⁴ Je tedy plně na správci osobních údajů a posléze na pověřeném zaměstnanci, aby vyhodnotil každou žádost zvlášť a přihlédl k případným zvláštní požadavkům subjektu údajů. Softwarové řešení autora, které bude předmětem praktické části této práce proto práva subjektů údajů zařadil do funkce, kterou nelze vykonávat plně automatizovaně, neboť vyhodnocení každé žádosti subjektů údajů bude probíhat na základě rozhodnutí jednotlivých pověřených osob či zaměstnanců. Pro efektivnější správu žádostí subjektů údajů ovšem navržené softwarové řešení poslouží jako přehled veškerých osobních údajů, které na základě filtrování bude moci pověřená osoba vygenerovat a dále ušetří administrativní zátěž pověřené osoby v tom, že ihned o dotyčném subjektu údajů bude softwarové řešení schopno sdělit za jakým účelem a na základě jakého právního titulu dochází ke zpracovávání osobních údajů. V tento okamžik při zjištění těchto informací bude pro pověřeného zaměstnance daleko jednodušší reagovat na dotazy či žádosti subjektů údajů, které se obrací na správce se snahou prosazovat svá práva dle GDPR.

---

¹²² Článek 6 odst. 1 písm. e) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹²³ KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů – komentář. § 5 [Práva a povinnosti správce]*. In: Beck-online [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 29. 2. 2019]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>.

¹²⁴ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*, 1. vydání. Olomouc : Nakladatelství ANAG, 2018. str. 131. ISBN: 978-80-7554-097-3.

Obecné nařízení na ochranu osobních údajů přináší subjektům údajů kromě pasivního, také aktivní práva na přístup k osobním údajům. *Prvním z nich je právo na informace.*¹²⁵ Subjekt údajů má na základě tohoto práva nárok na poskytnutí informace, jaké osobní údaje o něm správce zpracovává, tuto skutečnost je povinen sdělit subjektu údajů v okamžik, kdy ke zpracování dochází, nikoliv až na základě žádosti. Informování přitom musí být jednoduché a srozumitelné. Pokud správce získal osobní údaje z jiných (externích) zdrojů, musí o tom subjekt údajů informovat v přiměřené lhůtě, například při první komunikaci se subjektem údajů, nejpozději však do jednoho měsíce od zahájení zpracovávání.¹²⁶

Druhým právem je takzvané *právo na přístup k osobním údajům.*¹²⁷ Subjekt údajů má na základě své žádosti právo získat od správce informaci, zdali je o něm nějaký osobní údaj správcem zpracováváný. Pokud ke zpracovávání opravdu dochází, má subjekt údajů právo přístupu k účelu zpracovávání, specifikaci kategorií, příjemcům, zdrojům, automatizovanému rozhodování nebo profilování, době uchovávání, dále k právu na opravu nebo výmaz, právu vznést námitku, nebo právo subjektu údajů učinit stížnost.¹²⁸

Třetím právem je *právo na opravu a doplnění.*¹²⁹ Toto právo je vystavěné především na zásadě přesnosti. Správce není přitom nucen aktivně vyhledávat, opravovat a doplňovat osobní údaje. Pokud ale dojde k upozornění ze strany subjektu údajů, že některé zpracovávané osobní údaje jsou nepřesné, musí je

---

¹²⁵ Článek 12-14 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

§ 8 Zákon č. 110/2019 Sb. zákon o zpracování osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹²⁶ Článek 12-14 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹²⁷ Čl. 15 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹²⁸ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 203-205. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹²⁹ Čl. 16 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

správce bez zbytečného odkladu doplnit či opravit. Správce je navíc dle článku 19 GDPR povinen tuto změnu ohlásit subjektu údajů.¹³⁰

Čtvrtým právem je *právo na výmaz* nebo také známé jako *právo být zapomenut*.¹³¹ V případě, že správce pozbyde účel nebo právní titul pro zpracované osobní údaje, je povinen je v souladu s GDPR odstranit způsobem, který je v souladu s tímto nařízením.¹³²

Pátým právem je *právo na omezení zpracování*.¹³³ Právo na omezení zpracování dává subjektu údajů možnost požádat správce, aby omezil zpracování jeho údajů. Hlavním rozdílem mezi výmazem a omezením je, že při omezení se jedná o řešení dočasné.¹³⁴

Šestým právem je *právo na přenositelnost údajů*.¹³⁵ Jedná se o zcela nové právo subjektů údajů. V praxi také nazýváno jako *právo na portabilitu*. Jedná se o žádost subjektu údajů, jejímž cílem je umožnit správcům osobních údajů převádět mezi sebou údaje z jednoho IT prostředí do druhého.¹³⁶ Ze zkušenosti autora vyplývá, že tato operace se v praxi nejčastěji děje při předávání osobních údajů mezi bankovními a finančními subjekty, například při volbě konkurenční nabídky.

Sedmým právem, je *právo vznést námitku*.¹³⁷ Subjekt údajů je tímto schopen vznést námitku proti zpracování osobních údajů v případech, kdy si je vědom, že dle jeho subjektivního názoru neexistuje účel či titul pro jejich zpracování. Správce

---

¹³⁰ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 206-207. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹³¹ Čl. 17 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹³² NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 209. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹³³ Čl. 18 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹³⁴ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 215-217. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹³⁵ Čl. 20 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹³⁶ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 222-226. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹³⁷ Čl. 21 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

má přitom výslovnou povinnost informovat subjekt údajů o tom, že má právo vznést námitku.¹³⁸

Posledním z práv, které souvisí s jedním z ústředních témat, které se v rámci ochrany osobních údajů pojí s digitalizací, je automatizované individuální rozhodování, včetně profilování, které lze pro účely práv subjektů údajů označit jako *právo nebyť předmětem automatizovaného individuálního rozhodování*.¹³⁹ Toto právo míří především na situace, kdy o právech a povinnostech subjektů údajů rozhoduje výlučně algoritmus bez lidského faktoru. V praxi se může jednat například o automatizované vyřizování žádostí o úvěr, kdy software automaticky shromáždí veškeré údaje, které poskytovatel úvěru zpracovává o subjektu údajů a ty bez vědomí člověka automaticky vyhodnotí.¹⁴⁰ Tématu automatizovaného zpracovávání osobních údajů je dále vyhrazena zvláštní podkapitola 3.4.

2.4 Sankce dle GDPR

Z účetního pohledu můžeme správní sankce plynoucí z porušení právní povinnosti GDPR, označit jako takzvané *jiné provozní náklady*, kdy se jedná o položku, která: „*obsahuje náklady z ostatních pokut a penále podle jiných právních předpisů nezachycené na položce „A.I.22. Smluvní pokuty a úroky z prodlení*.“¹⁴¹ Správní sankce vedle povinnosti k náhradě škody, která představuje soukromoprávní důsledky porušení povinností plynoucích z GDPR, znamenají postih veřejnoprávní povahy, který z tohoto titulu může udělit pouze správní orgán, kterým je ÚOOÚ. Správní pokutu lze ovšem udělit pouze za porušení povinnosti a pro vznik tak není potřeba vzniku újmy, jako tomu je v případě soukromoprávní úpravy. Pokud ale již taková újma vznikne, nemá uhrazení udělené pokuty ze strany správního orgánu vliv na povinnost takovou újmu nahradit.¹⁴²

---

¹³⁸ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 226-231. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹³⁹ Článek 22 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁴⁰ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 231-232. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹⁴¹ § 33 odst. 4 písm. a) Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁴² Srov.: § 2894 – 2971 Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

2.4.1 Sankce a jejich dopad z hlediska ekonomiky

Ekonomická analýza práva z hlediska jejího dopadu na správní trestání pachatelů je specifikována jako snaha o získání ekonomické výhody. Motivace spáchat přestupek tak pramení nikoliv ze snahy porušit předpis, ale spíše ze snahy získat porušením předpisu ekonomický prospěch, tedy že protiprávní jednání je z nějakého důvodu pro pachatele ekonomicky výhodné.¹⁴³ Ekonomická analýza práva se tak nejvíce staví na stranu teorie prevence, účelem právní sankce tak má být odstrašit potenciálního pachatele od páchaní deliktů. Odstrašující efekt peněžité sankce nespočívá v její výši, ale v tom, že ji nelze v konečném důsledku odvrátit.¹⁴⁴ Nejdůležitější ze všeho je ovšem zohledňovat majetkové poměry pachatele, a to dostatečně přiměřené. Může totiž velice snadno nastat situace, kdy delikt spáchaný mohovitějším pachatelem bude v penězích vyčíslen na stejnou sumu jako delikt, který spáchal hůře finančně situovaný pachatel. Pro lépe situovaného pachatele to může znamenat, že se odstrašující efekt vůbec nedostaví. Na druhou stranu nastavit peněžitou sankci příliš drakonicky, by sice znamenalo odstrašení mohovitěho pachatele, ale neadekvátně přísný trest pro pachatele méně majetného.¹⁴⁵

2.4.2 K otázce likvidační povahy pokut ve správním trestání

Ve většině případů není zákonem a posléze ani praxí upravena kritéria, od kterých by se mělo odvíjet stanovování výše pokut. V těch případech, kdy kritéria určena jsou, jedná se ve většině případů o taxativní výčet a majetkové poměry mezi nimi absentují. Otázkou, zdali se má k majetkovým poměrům pachatele při stanovování výše pokuty přihlídnout, se opakovaně zabýval Ústavní soud (ÚS) a Nejvyšší správní soud (NSS).¹⁴⁶ NSS přitom v rozšířeném senátu rozhodl, že k majetkovým poměrům pachatele musí správní orgány přihlídnout

---

A dále: Článek 83 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁴³ POSNER, R. A. *An Economic theory of the Criminal Law*. Columbia Law Review. 1. vydání Chicago : University of Chicago Law School – Chicago Unbound, 1985. str. 1195.

¹⁴⁴ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo*. 7. vydání, Praha : C. H. Beck, 2009. str. 445. ISBN: 978-80-7400-624-1.

¹⁴⁵ POSNER, R. A. *An Economic theory of the Criminal Law*. Columbia Law Review. 1. vydání Chicago : University of Chicago Law School – Chicago Unbound, 1985. str. 1201.

¹⁴⁶ DRÁPAL, J. *Přiměřenost peněžité sankce k majetku pachatele*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2019. str. 418-419.

tehdy, aby zhodnotili, zda plánované výše pokuty nemá likvidační charakter.¹⁴⁷ Určit kdy je pokuta likvidační lze v okamžiku, kdy pokuta zmaří samotnou podstatu majetku pachatele. Jedná se o případy, ve kterých pokuta přesáhne potenciální výnosy z podnikání, čímž se z podnikání stává bezúčelná činnost, neboť v ten okamžik se jedná o činnost, která pouze produkuje finanční prostředky na hrazení peněžitých pokut.¹⁴⁸

2.4.3 První sankce udělené v České republice na základě GDPR

K datu 25. 5. 2019 se váže událost, která pro GDPR znamená výročí jednoho roku od jeho účinnosti. V rámci této události zveřejnil ÚOOÚ dokument, ve kterém specifikuje svou dozorčí činnost, která proběhla konkrétně v třiceti šesti případech, z čehož v osmi případech uložil ÚOOÚ za porušení právní povinnosti peněžitou pokutu v součtu všech osmi případů v celkové výši tři sta sedmdesát tisíc korun českých. Nejvyšší pokuta přitom byla udělena bankovnímu subjektu za uchovávání osobních údajů po delší dobu, než byla vyznačena doba k jejich vymazání. Pokuta činila celkem dvě stě padesát tisíc korun českých.¹⁴⁹

---

¹⁴⁷ Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133.

¹⁴⁸ DRÁPAL, J. *Přiměřenost peněžité sankce k majetku pachatele*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2019. str. 432. ISBN. 978-80-7598-297- 1.

¹⁴⁹ *GDPR rok poté a první pokuty* [online]. bnt attorneys-at-law : © 2019 [cit. 25. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.bnt.eu/cs/zpravy/pravni-novinky/2785-one-year-of-gdpr-taking-stock-of-the-first-fines-and-penalties>.

3. Ekonomika založená na datech

3.1 Jednotný digitální trh

Informační a komunikační technologie ve spojení s internetem vytváří nové možnosti pro domácnosti, podniky, ale i veřejnou správu. Nejsou to ovšem pouze nové příležitosti, co jednotný digitální trh nabízí. Vznikají také překážky v podobě regulací, neboť evropský trh je rozštěpený na 28 vnitrostátních trhů, které si ve většině případů reguluje každá země sama prostřednictvím vnitrostátní právní úpravy. Dále jsou to překážky rychle rostoucí kyberkriminality, nedostatečný výzkum a inovace, nebo nedostatky v oblasti počítačové gramotnosti. Sjednotit digitální trh napříč Evropou se stalo jedním z hlavních cílů Evropské unie v rámci dosažení sounáležitosti a pospolitosti členských států. Dílčími cíli jednotného digitálního trhu jsou poté snaha dosažení lepšího přístupu spotřebitelů a podniků k online zboží, rozvoj digitální infrastruktury, a především využití výhod pro evropský průmysl, pracovníky a ekonomiku, které skýtá digitalizace.¹⁵⁰

3.1.1 Digitální program pro Evropu

Vytvoření jednotného digitálního trhu bylo uvedeno v roce 2010 v dokumentu *Digitální agenda pro Evropu*, který vydala Evropská komise.¹⁵¹ Oblast digitalizace je jedna ze sedmi iniciativ, které vyhlásila Evropská komise v dokumentu s názvem *Strategie Evropa 2020*.¹⁵² Právě účelem Digitální agendy pro Evropu je vytvořit vhodné podmínky pro realizaci jednotného digitálního trhu Evropské unie. Digitalizace by měla vést především k rostoucí životní úrovni obyvatel Evropské unie, vytvoření nových pracovních příležitostí a také hospodářskému růstu.¹⁵³

---

¹⁵⁰ *Jednotný digitální trh - Odstraňovat překážky a využívat všech možností online* [online]. Evropská komise : © 2004 [cit. 3. 5. 2019]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/priorities/digital-single-market_cs.

¹⁵¹ SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ. Digitální program pro Evropu. Vydáno v Bruselu dne 19. 5. 2010. Značka: KOM (2010)245. Brusel : Evropská komise, 2010.

¹⁵² SDĚLENÍ KOMISE EVROPA 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Vydáno v Bruselu dne 3. 3. 2010. Značka: KOM (2010)2020. Brusel : Evropská komise, 2010.

¹⁵³ SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ. Digitální program pro Evropu. Vydáno v Bruselu dne 19. 5. 2010. Značka: KOM (2010)245. Brusel : Evropská komise, 2010.

3.1.2 Přínosy jednotného digitálního trhu pro malé a střední obchodní společnosti

Malým či středním obchodním společnostem nebo podnikům, které se stávají součástí jednotného digitálního trhu, se otevírají nové příležitosti tím, že prostřednictvím Evropské unie získávají přístup k novým trhům, především díky svobodám plynoucím z Evropského jednotném trhu, který: „...rovněž vytváří unii kapitálových trhů, aby malé podniky měly jednodušší přístup k finančním prostředkům a Evropa se stala atraktivnějším místem pro investory. Digitální trh bude navíc svobody jednotného trhu EU digitalizovat – stanoví celounijní pravidla pro telekomunikační služby, autorské právo a ochranu osobních údajů.“¹⁵⁴ Mezi základní výhody jednotného digitálního trhu patří například zavedení unifikovaných pravidel, práv a povinností prostřednictvím jednotné evropské legislativy, možnost získat více potenciálních zákazníků z různých tržních prostředí, nižší náklady na provoz díky digitalizaci, rozšíření elektronických služeb a jejich zefektivnění.¹⁵⁵

3.1.3 Hlavní oblasti jednotného digitálního trhu

K hlavním oblastem, které se týkají snahy o sjednocení digitálního trhu v rámci Evropské unie patří *e-Commerce*, *e-Business*, *e-Government*, *e-Health* a samostatnou kategorií tvoří internet. Zkoumaná témata v rámci této diplomové práce mají přitom nejbližší ke čtyřem zmíněným oblastem. První a nejdůležitější z nich je internet, neboť bez internetu by nebylo dobře možné propojit veškeré komunikační kanály, sdílet data s jinými subjekty, komunikovat s nimi a využívat je k získání informací a dosáhnout tak interoperability, tedy schopnosti různých systémů či programů vzájemně spolupracovat.¹⁵⁶ Druhým a třetím tématem jsou oblasti *e-Business* jako označení pro elektronické podnikání, tedy využívání ICT a výhod z nich plynoucích ve spojení s internetem a podnikáním¹⁵⁷, dále *e-Government* využívající ICT ke komunikaci s veřejnými institucemi pro zajištění předávání informací s občany České republiky za účelem poskytování rychlých,

---

¹⁵⁴ *Jednotný trh Evropské unie* [online]. Evropská komise (Eurostat) : © 2019 [cit. 3. 5. 2019]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/single-market_cs.

¹⁵⁵ *DiscoverEU: Questions and Answers* [online]. European Commission (Press Released Database) : © 2019 [cit. 3. 5. 2019]. Dostupné z: https://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-19-324_en.htm.

¹⁵⁶ Autorem volně přeložen význam pojmu *Interoperability*. In: *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 3. 5. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/interoperability>.

¹⁵⁷ *Glossary: E-business* [online]. Evropská komise (Eurostat) : © 2019 [cit. 3. 5. 2019]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:E-business>.

dostupných a kvalitních informačních služeb.¹⁵⁸ A v poslední řadě také e-Commerce definován jako prodej či nákup zboží nebo služeb mezi podniky, domácnostmi, jednotlivci nebo soukromými organizacemi, a to za využití elektronických operací prováděných prostřednictvím internetu nebo jiných komunikačních sítí.¹⁵⁹

3.1.4 Tendence připojení České republiky k jednotnému digitálnímu trhu

Dnešní podoba segmentu informačních a komunikačních technologií v České republice se primárně nejvíce soustředí na oblast přenosu dat, datových toků a využití všech dostupných datových sítí se snahou tyto služby poskytovat dostupněji a levněji. V domácnostech, obchodních společnostech a veřejné správě se v posledních letech projevuje stále větší poptávka po přenosných počítačích, tabletech a chytrých mobilních zařízeních s funkcí nabízející připojení k internetovým sítím.¹⁶⁰ Předpokladem pro efektivní poskytování internetových služeb se pro blízkou budoucnost stává využití *vysokorychlostní a kapacitní přenosové sítě pro mobilní komunikaci 5G*, která oproti stávajícím technologiím nabídne uživatelům rychlejší přenos dat při jeho vyšším objemu. Tyto sítě budou schopny provozovat připojení o rychlosti až 20 Gbit/s¹⁶¹ s odezvou v řádu jednotek milisekund.¹⁶²

3.2 Big data a open data

Pojem big data je charakteristický tím, že se jedná o velké množství dat. Jde přitom o data nejrůznějšího typu a z nejrůznějších zdrojů. Jedná se o data nestrukturovaná, která nelze zpracovávat pomocí klasických algoritmů, jenž pracují s čísly, se kterými lze poté provádět různé matematické operace. Nestrukturovaná data jsou obtížněji zpracovatelná pro počítačové programy, které slouží k jejich

---

¹⁵⁸ *Glossary: E-government*. [online]. Evropská komise (Eurostat) : ©2019 [cit. 6. 5. 2019]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:E-government>.

¹⁵⁹ *Glossary:E-commerce*. [online]. Evropská komise (Eurostat) : ©2019 [cit. 6. 5. 2019]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:E-commerce>.

¹⁶⁰ *Digital Single Market – Czech Republic*. [online]. European Commission (Digital scoreboard) : © 2019 [cit. 6. 5. 2019]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/czech-republic>.

¹⁶¹ Přenosová rychlost označuje, jaké množství dat proteče počítačovou sítí za jednotku času. Měří se například v b/s (bitech za sekundu), tato jednotka udává, kolik bitů se přeneše za jednu vteřinu. In: *IT-slovník.cz*. [online]. [cit. 6. 5. 2019]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/prenosova-rychlost>.

¹⁶² VEBER, J. a kol. *Digitalizace ekonomiky a společnosti : Výhody, rizika, příležitosti*. 1. vydání. Praha : Management Press, 2018. str. 34. ISBN, 978-80-7261-554-4.

vyhodnocování. Jejich potenciál pro budoucí formy jejich zpracování je obrovský. Pro příklad nestrukturovaných dat, lze uvést digitální fotografii. U digitální fotografie záleží na kvalitě jejího pořízení, dále také na kvalitě zpracování a od těchto procesů se poté odvíjí její velikost, kterou obsadí v daném úložišti. I digitální fotografie je z pohledu právní úpravy ochrany osobních údajů takový datový soubor, který obsahuje citlivé osobní údaje¹⁶³ a lze ji bez souhlasu subjektu údajů použít jen v případě, že se na ní zachycení lidé nebudou dát identifikovat, tedy dojde k její anonymizaci (viz podkapitola 2.3.3.2). Díky funkcím jako je například *face detection*¹⁶⁴ lze bez problému přiřadit podobu zachycenou na digitální fotografii k profilu na sociálních sítích či k odkazu na webu zaměstnavatele osoby na ní zachycené. V současné době je snahou velkých společností z oboru IT vyvíjet takovou výpočetní techniku, která dokáže zpracování specifických a objemných souborů urychlit a přehledněji zpřístupnit k dalšímu zpracování.¹⁶⁵

3.3 Právo a ochrana databází obsahující osobní údaje

3.3.1 Jsou data osobní údaje?

Data lze označit jako veškeré informace, které jsou zpracovávány v digitální podobě a které jsou zapsány a uloženy v podobě kapacitních počítačových jednotek, které označujeme v jejich nejmenší hodnotě jako bity.¹⁶⁶ Jsou uchovávány v operační paměti výpočetní techniky nebo například prostřednictvím cloudových úložišť (viz podkapitola 4.3.5). Data se stávají hlavním zdrojem informací a prostřednictvím jejich shromažďování vznikají databáze. Právě jedním z druhů informací, které jsou jako data poskytována prostřednictvím databází, jsou osobní údaje.

---

¹⁶³ § 4 písm. b) Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 8. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁶⁴ Software umožňující rozpoznání obličejů z digitálních fotografií provozovaný společností *Eyedeia Recognition s.r.o.* dostupný na webových stránkách společnosti: <http://www.eyedeia.cz/eyeface-sdk>.

¹⁶⁵ DOLÁK, O. *Big Data - Nové způsoby zpracování a analýzy velkých objemů dat* [online] SystemOnLine : © 2001 [cit. 8. 5. 2019] Dostupné z: <http://www.systemonline.cz/clanky/big-data.htm>.

¹⁶⁶ Základní jednotka kapacity paměti a nejmenší jednotka dat, tzn. jednotka množství informace, která může být v jednom okamžiku v paměti uložena.

3.3.2 Datafikace

Pojem datafikace je nerozlučně spojen s pojmem digitalizace. Digitalizace, jak již byla popsána v předchozích kapitolách, znamená přechod z fyzických nosičů informací na nosiče digitální. Lze toho přitom dosáhnout různými způsoby. V okamžiku, kdy máme digitálně uchované dokumenty či soubory dat, obsahují pouze záznam digitalizovaného obrazového souboru. V tento okamžik stále nelze hovořit o konkrétních údajích. Aby bylo možné dosáhnout zpracování konkrétních údajů z digitalizovaných dokumentů, je nutné jejich obsah podrobit právě zmíněné datafikaci, kterou lze provést prostřednictvím softwaru na optické rozpoznání znaků (viz podkapitola 4.5.5). V tento okamžik se z prostých nestrukturovaných dat stávají konkrétní údaje, které lze dále rozdělit na nespécifikované a osobní, neboť odpověď na otázku, co vše je osobním údajem, lze nalézt v předpisech týkajících se oblasti ochrany osobních údajů.¹⁶⁷

Jako modelový příklad toho, kdy se poprvé objevila poptávka po datafikaci lze uvést plán, který zveřejnila společnost Google. Záměr byl takový, že každá stránka každé knihy, ke které bude mít společnost Google přístup z důvodu ochrany autorských práv dle AutZ, bude prostřednictvím digitalizace převedena z papírové formy do formy digitální a poskytnuta všem uživatelům internetu. Aby bylo tento cíl možné realizovat, vybrala společnost Google několik světových knihoven, se kterými uskutečnila vývoj velkokapacitního skeneru, jehož hlavní funkcí bude automatické obracení stránek. Skener se podařilo vyvinout a společnost Google tak dosáhla možnosti veškeré získané knihy naskenovat tak, aby to bylo finančně možné a technicky proveditelné. Uživatelé internetu tedy měli k dispozici digitální kopii stránky, ovšem aby měla tato kopie přidanou hodnotu a aby se pro čtenáře stala uživatelsky přívětivější, bylo potřeba vymyslet způsob, kterým bude možné vyhledávat mezi jednotlivými stránkami dle jejich obsahu. V tento okamžik společnost Google aplikuje software na optice rozpoznávání znaků (OCR), který dokáže načíst digitální obrázek a rozlišit v něm písmena, slova, věty nebo odstavce. Z digitalizovaných obrázků stránek se tak staly datafikované texty, které již bylo možné selektovat a tím usnadnit jejich vyhledávání a identifikaci.¹⁶⁸

---

¹⁶⁷ MAYER-SCHÖNBERGER, V., CUKIER, K. *Big data*. 1. vydání. Brno : Computer press ve spolupráci s Albatros Media, a.s., 2014. str. 93-108. ISBN: 978-80-251-4119-9.

¹⁶⁸ Tamtéž. str. 93-94.

3.3.3 Vznik databází

Databázi lze definovat jako uspořádané soubory individuálně přístupných dat.¹⁶⁹ Dále můžeme její výklad odvodit přímo ze zákonné úpravy, kdy *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES, o právní ochraně databází* definuje databáze následovně: „Pro účely této směrnice se „databází“ rozumí soubor děl, údajů nebo jiných nezávislých prvků, které jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a které jsou jednotlivě přístupné elektronickými nebo jinými prostředky.“¹⁷⁰ Z hlediska GDPR lze databázi považovat také za evidenci, neboť článek 4 odst. 6 Obecného nařízení na ochranu osobních údajů stanoví, že se za evidenci považuje jakýkoliv strukturovaný soubor osobních údajů přístupný podle zvláštních kritérií. Není přitom rozhodné, jestli se jedná o soubor centralizovaný, decentralizovaný, nebo rozdělený podle funkčního hlediska.¹⁷¹ Elektronickou databázi můžeme rozdělit na databázi vlastní, která obsahuje uložená data, jejichž typem mohou být například osobní údaje, a na *Database Management System*¹⁷² který představuje systém řízení báze dat, jehož hlavním úkolem je se starat o obsluhu předmětné databáze. Každá z těchto částí bude chráněna jiným právem obsahujícím způsobem. Na jedné straně Database Management System bude chráněn prostřednictvím AutZ jako software. Na druhé straně samotná databáze bude požívat ochrany *sui generis* dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES, o právní ochraně databází, kombinované s možností ochrany dle AutZ.

3.3.4 Ochrana databází

Legislativní rámec Evropské unie pro oblast ochrany databází představuje *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní*

---

¹⁶⁹ POLÁČEK, R. a kol. *Právo informačních technologií*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2018. str. 147. ISBN: 978-80-7598-045-8.

¹⁷⁰ Článek 1 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES, o právní ochraně databází. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 12. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁷¹ NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. *GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. str. 88. ISBN. 978-80-7598-068-7.

¹⁷² *Database Management System* (DBMS) systém řízení báze dat, pro nějž se používá zkratka DBMS. Jedná se o univerzální označení pro software, který tvoří mezivrstvu mezi aplikacemi a uloženými daty. Jeho úlohou je efektivně pracovat s velkým množstvím dat, musí být schopen data ukládat, modifikovat a mazat. In: *What does Database Management System (DBMS) mean?* [online]. Techopedia Inc : © 2019 [cit. 12. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.techopedia.com/definition/24361/database-management-systems-dbms>.

ochraně databází, která má za úkol odstranit překážky na vnitřním trhu plynoucí ze snahy unifikovat právní úpravu v oblasti ochrany souborů dat.¹⁷³

Nejúčinnějším nástrojem na ochranu databází je pravidelné provádění takzvaného auditního záznamu a jeho následná analýza. Do auditního záznamu se zaznamenávají všechny události, které se odehrají v systému užívaném prostřednictvím výpočetní techniky zvolené uživatelem. Tyto záznamy obsahují například informace o tom, kdy se uživatel do systému přihlásil nebo odhlásil, prostřednictvím systému lze zjistit který dotyčný uživatel pracoval s databázemi v okamžiku kdy došlo k incidentu, nebo lze odhalit prostou chybu systému způsobenou programováním či na základě vnějších vlivů. V dnešní době existují programy, které dokáží analýzu provádět automatizovaně a správce systému upozorní na výskyt podezřelých záznamů.¹⁷⁴

Funkce auditního záznamu představuje jednu z funkcionalit softwarového řešení navrženého autorem této diplomové práce, kterým se bude zabývat praktická část této diplomové práce.

3.4 Umělá inteligence a automatizované rozhodování

Rozeznávání textu v různých formátech, velikostech a světelných podmínkách bylo doposud jednou z domén lidského mozku. V době digitální revoluce se ovšem začínají objevovat nástroje, které dokáží pracovat na bázi řízených signálů z mozku.¹⁷⁵ Umělá inteligence jako pojem souvisí především s efektem singularity.¹⁷⁶ Umělá inteligence (z anglického jazyka obecně překládáno jako *artificial intelligence*, ve zkratek AI), umožňuje využívat především samoučících schopností na jejichž základě autonomně vytváří rozhodnutí v předem nenaprogramovaných scénářích.¹⁷⁷ Díky těmto schopnostem se umělá inteligence

---

¹⁷³ HUGENHOLTZ, P. B. Copyright in Europe: *Fordham Intellectual Property, Media & Entertainment La Journal*. č. 2 [online] © 2012. str. 505-515. [cit. 12. 5. 2019] Dostupné z: <https://ir.lawnet.fordham.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1534&context=iplj>.

¹⁷³ DOSEDĚL, T. Počítačová bezpečnost a ochrana dat. 1. vydání. Brno: Computer press, 2004. str. 47-49. ISBN 978-80-251-0106-3.

¹⁷⁴ Tamtéž.

¹⁷⁵ PILNÝ, I. *Digitální ekonomika – Žít nebo přežít*. 1. vydání. Brno : BizBooks ve spolupráci s Albatros Media a.s., 2016. str. 165. ISBN: 978-80-265-0481-8.

¹⁷⁶ Za efekt singularity označujeme ve spojení s umělou inteligencí okamžik, kdy počítačový výkon dokáže nahradit či přerůst základní schopnosti lidského mozku. In: PILNÝ, I. *Digitální ekonomika – Žít nebo přežít*. 1. vydání. Brno : BizBooks ve spolupráci s Albatros Media a.s., 2016. str. 165. ISBN: 978-80-265-0481-8.

¹⁷⁷ Volně přeložený význam pojmu *Artificial Intelligence*. In: *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 22. 7. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/artificial-intelligence>.

stále častěji používá pro zpracovávání osobních údajů, zejména pak pro velké datové soubory o různém objemu a specifické struktuře obsahující například osobní údaje označeny jako *Big Data* (viz podkapitola 3.2).¹⁷⁸

Při bližším exkurzu do historie právní úpravy institutu automatizovaného rozhodování narazíme v rámci evropské legislativy primárně na *Úmluvu Rady Evropy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat č. 108* z roku 1981.¹⁷⁹ Česká republika Úmluvu s číslem 108 ratifikovala v roce 2000, společně s přijetím ZOOÚ. Primárním cílem ZOOÚ, který již obsahoval implementovanou Úmluvu č. 108 bylo zacílit nejen na osobní údaje, které podléhají automatizovanému zpracování, ale také na ty, které se nezpracovávají automatizovaně.¹⁸⁰

Do režimu automatizovaného individuálního rozhodování se správce dle současné účinné právní úpravy dostává podle článku 22 GDPR pokud; Jsou určitá jeho rozhodnutí založena výhradně na automatizovaném zpracování osobních údajů; Tato rozhodnutí zároveň mají vůči subjektu údajů právní účinky nebo se ho významně dotýkají. To znamená, že automatizované rozhodování je přípustné pouze v některých případech. Považovat za automatizované rozhodování můžeme například zasílání marketingové nabídky na míru, která vyplývá z užívání věrnostní karty. Ta dokáže při každé platbě vyhodnotit, který sortiment spotřebitel zvolil a vést si statistiku o tom jaké zboží kupuje nejčastěji. Na základě toho mu poté software vygeneruje nabídku na míru s výhodnějšími podmínkami pro koupi dalšího zboží, které spotřebitel nakupuje nejčastěji. Pokud jsou tyto návyky sledovány delší dobu a automaticky zasílaná nabídka by závisela na dalších faktorech, jako je počet zakoupeného zboží, frekvence nakupování, částka, kterou spotřebitel vynaloží na nákup, už jedná o automatizované rozhodnutí, a to včetně profilování.¹⁸¹ Pracovní skupina zřízená dle článku 29 GDPR (WP29) automatizované individuální rozhodování spatřuje jako vytváření rozhodnutí výhradně za pomoci výpočetních systémů, zcela bez zásahu člověka. Právě absence lidského faktoru je z pohledu ochrany práv a zájmů subjektů údajů nejrizikovější,

---

¹⁷⁸ *Narazí umělá inteligence u nařízení GDPR?* [online]. Mgr. Eva Škorníčková : © 2019. [cit. 22. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.gdpr.cz/blog/umela-inteligence>.

¹⁷⁹ *Convention for the Protection of Individuals with Regard to Automatic Processing of Personal Data – ETS 108*.

¹⁸⁰ JANEČKOVÁ, E., BARTÍK, V. *Ochrana osobních údajů v pracovním právu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. str. 12. ISBN: 978-80-7552-145-3.

¹⁸¹ Článek 22 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 22. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

neboť o jejich záležitostech rozhoduje výpočetní technika s nulovým zohledňováním těch aspektů, podnětů a statistik, které do programu nejsou zaneseny, a přesto mohou v konkrétním případě hrát roli.¹⁸²

Pokud společnost naplňuje oba výše zmíněné znaky automatizovaného rozhodování, dostává se do režimu, kdy je takovéto zpracovávání zakázané, ovšem pouze v případě, že společnost nesplňuje některou z následujících výjimek;

(a) Je nezbytné k uzavření nebo plnění smlouvy mezi subjektem údajů a správcem údajů;

(b) Je povoleno právem Unie nebo členského státu, které zároveň stanoví vhodná ochranná opatření;

(c) Je založeno na výslovném souhlasu subjektu údajů se zpracováním osobních údajů, přičemž souhlas bude muset být zcela explicitně vyjádřen.

Automatizované rozhodování je v některých případech vhodným nástrojem pro větší stálost v rozhodování shodných případů, pro snížení výskytu pochybení lidského faktoru, zneužití pravomocí či diskriminace. Nutnost použití automatizace může vycházet i z nepraktičnosti či nemožnosti zakomponování lidského faktoru do procesu například z důvodu velkého množství zpracovávaných dat.¹⁸³

3.5 Privatizace veřejné kontroly

Pojem privatizace veřejné kontroly autor použil z důvodu, že princip, na kterém je postavené softwarové řešení plyne především z účinné právní úpravy, která se týká veřejného sektoru. Konkrétně se jedná o *Zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě* a změně některých zákonů. Jeho poslední novela totiž přinesla změnu, která se týká třetí hlavy, tedy spisové služby. Ta s trendem digitalizace zásadně ovlivnila, jakým způsobem budou postupovat při zpracovávání písemností subjekty, které spisovou službu vykonávají. Jedná se přitom například o; kraje; hlavní město Prahu; Obce s pověřeným obecním úřadem a obce se stavebním nebo matričním úřadem; městskou část nebo městský obvod územně členěného statutárního města a městská část hlavního města Prahy, na něž byla statutem přenesena alespoň část působnosti obce s pověřeným obecním úřadem

---

¹⁸² *Pokyny k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování pro účely nařízení 2016/679.* [online]. ÚOOÚ : © 2019 [cit. 22. 7. 2019]. Přijaty dne 3. října 2017, ve znění naposledy revidovaném a přijatém dne 6. února 2018. Dostupné z: https://www.uoou.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=31893.

¹⁸³ *Profilování a automatizované rozhodování.* [online]. Mgr. Eva Škorníčková : © 2019. [cit. 22. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.gdpr.cz/blog/profilovani>.

nebo působnosti obce se stavebním nebo matričním úřadem. Souhrnně označeny jako *veřejnoprávní původci*.

K novelizačnímu bodu 152 (§ 64 odst. 1 Zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě); „...*se stanoví povinnost určeným původcům zajistit příjem dokumentů v digitální podobě alespoň v datových formátech stanovených jako výstupní datové formáty nebo formáty dokumentů, které jsou výstupem z autorizované konverze dokumentů obsažených v datové zprávě; tato povinnost odpovídá právu odesílatelů dokumentů, jejichž adresáty jsou určení původci, znát podmínky, za kterých jimi odeslaný dokument v digitální podobě bude bez dalšího přijat, zaevidován a vyřízen, aniž by byl odesílatel oslovován se žádostí o zaslání dokumentu v digitální podobě v jiném datovém formátu. Současně tak budou odstraněny problémy určených původců s přijímáním a dalším zpracováním dokumentů v digitální podobě, a to nejenom z hlediska procesního, ale také z hlediska jednoznačné technické připravenosti a organizačního zabezpečení úkonů jimi provozované podatelny. Určení původci samozřejmě mohou umožnit příjem dokumentů v digitální podobě také v dalších datových formátech, které v rámci jimi nabízené uživatelské vstřícnosti uveřejňují na úřední desce, resp. pokud nejsou jejichmi zřizovateli, tak na svých internetových stránkách.*“¹⁸⁴

Z toho vyplývá, že pokud bude soukromá (civilní) úprava vycházet z té veřejnoprávní, čímž dojde k privatizace veřejné kontroly, může si jednoduchým způsobem vytvořit rámec pravidel, dle kterých je tendence zpracovávat data v digitální podobě stále častějším a vítaným jevem.

---

¹⁸⁴ Důvodová zpráva k novele Zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě [online]. Národní archiv : © 2019 [cit. 24. 8. 2019]. Dostupné z: <https://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2019/05/duvodova-zprava-k-navrhu-novely-arch-zakona.pdf>.

4. Aplikace ochrany osobních údajů na digitálním trhu

Na úvod kapitoly je podstatné vymezit význam slovního spojení „ochrana osobních údajů“, které v této podobě zakládá jeden pojem pro označení právního rámce, jenž se zabývá ochranou osobních údajů. V případě, že by v nadpisu kapitoly došlo k oddělení slova „ochrany“ od osobních údajů, jednalo by pak dle významu spojení slov „aplikace ochrany“, pouze o zavádění ochranných opatření na digitálním trhu. Význam této kapitoly je ovšem daleko širší, což vyplývá z hlavní myšlenky autora aplikovat na právní rámec ochrany osobních údajů metody digitalizace dostupné v rámci ekonomického trhu. Cílem je pomocí těchto metod nalézt komplexní řešení, jenž se stane návodem pro zavedení efektivního a úsporného řešení zpracovávání osobních údajů. Autor po provedení rešerší všech jemu dostupných zdrojů týkajících se ochrany osobních údajů, a na základě povědomí o této tématice, dospěl k závěru, že kapitola by měla nést spíše název „Aplikační řešení zpracovávání osobních údajů v souladu s legislativou a metodami digitalizace“, aby tak lépe reflektovala její význam pro čtenáře této práce.

Jelikož se tato část práce zabývá návrhem skutečného řešení zpracovávání osobních údajů pomocí automatizace a digitalizace, je praktické vymezit jeden určitý subjekt, na kterém budou zhodnoceny ekonomické dopady řešení. Autorem této práce byla vybrána modelová obchodní společnost¹⁸⁵, konkrétně společnost s ručením omezeným, prostřednictvím které bude možné určit ekonomické náklady na implementaci GDPR a náklady na následný proces jeho dodržování, tedy zpracovávání osobních údajů v souladu s požadavky GDPR. Na základě provedené ekonomické analýzy lze následně vyhodnotit přínos navrhovaného řešení ve věci optimalizace nákladů společnosti.

---

¹⁸⁵ Obchodní společnosti v České republice legislativně upravuje *zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech*. Obchodní společnosti a družstva se společně nazývají obchodní korporace. Dle tohoto zákona se mezi obchodní společnosti řadí *veřejná obchodní společnost a komanditní společnost* (souhrnně nazývané osobní společnosti), *společnost s ručením omezeným a akciová společnost* (kapitálové společnosti). Dále pak *evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení*.

4.1 Hlavní přínosy digitalizace pro obchodní společnosti

Digitální trh očekává od obchodních společností, které se rozhodnou pro zavedení digitalizace a restrukturalizaci stávající výpočetní techniky, vysoké standardy. Proces digitalizace je dlouhotrvající proces, jenž není spojený pouze se zavedením nové výpočetní techniky, implementací systémů a přehodnocení strategie společnosti. Jedná se o komplexní proces, který vyžaduje zapojení celé struktury společnosti do jeho průběhu. Je nutné správně zvolit, jakým způsobem bude digitalizace zaváděna, zdali bude provedena na základě vlastního know-how nebo bude nutné zvolit pro její zavedení odborníky. Obě varianty přitom vyžadují zapojení celého zaměstnaneckého kmene společnosti. Znalosti zaměstnanců týkající se oblastí, které se digitalizují, jsou neodmyslitelnou součástí procesu, jelikož mohou pomoci správnému a hladkému přechodu systému z fyzické do elektronické formy. Zároveň v opačném směru platí, že vědomosti zaměstnance získané při procesu zavádění digitalizovaných systémů vedou k jeho rekvalifikaci z fyzické činnosti na činnost zaštiťující způsobilost ovládat systém v rámci informačních a komunikačních technologií.

4.1.1 Instantní digitalizace

Problematickým se stává především přístup k zavádění digitalizace do struktury obchodní společnosti. Pojem „instantní digitalizace“ označuje snahu nabízet taková řešení, která jsou buď časově omezená a nedokáží se přizpůsobit rychlým změnám a požadavkům legislativy nebo jsou to taková řešení, která přichází již s unikátním modelem, jenž však není vytvořen na míru a dle požadavků společnosti, a proto se nedokáže procesům společnosti přizpůsobit. *„Neexistuje jedno pravidlo, vzor, nástroj, řešení či postup aplikovatelný pro každou společnost a každou situaci či každou organizaci. Je třeba přijmout a implementovat vlastní řešení v souladu s GDPR. Je třeba individualizovat.“*¹⁸⁶ Pro všechny procesy uvnitř společnosti je totiž příznačné, že jsou organické. Není to pouze z důvodů, že se mohou stále přetvářet, vyvíjet a přizpůsobovat činností společnosti. Je to také způsobeno tím, že s příchodem digitalizace vzniká tendence tyto procesy přizpůsobovat novým trendům a ovlivňovat tak produktivitu či náklady společnosti.

---

¹⁸⁶ KLOUCH, J. *Co nového přináší GDPR?* In: *Semináře o GDPR online* [online]. CESNET, z. s. p. o., FEL ČVUT © 2017 [cit. 20. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.cesnet.cz/akce/gdpr2017>.

4.1.2 Produktivita a zaměstnanost na digitálním trhu

Produktivita patří mezi velice významné makroekonomické ukazatele, jejichž pomocí lze změřit výkonost ekonomiky. Právě produktivita je spojena s faktory, jež se vážou k pojmu digitalizace. Jsou jimi ekonomický růst, efektivnější využívání zdrojů, konkurenceschopnost a optimalizace nákladů. Produktivitu lze měřit například hodinovým výstupem na pracovníka.¹⁸⁷ Důležité je uvědomění, že k jejímu navyšování nedochází skrze nárůst počtu odpracovaných hodin, ale prostřednictvím optimalizace procesů, a to například pomocí digitalizace. Z dostupného průzkumu vyplývá, že ve většině evropských zemí, a to i včetně České republiky, spotřebuje pracovník pouhých 11 hodin týdně k vytvoření stejného výstupu, jako v roce 1950 za jeden pracovní týden.¹⁸⁸ Vlivem těchto změn řada pracovních míst zaniká. Jde zejména o ty pozice, kde je řada algoritmizovatelných procesů nahrazována výpočetní technikou. Nicméně lidský faktor je stále důležitý a prozatím nenahraditelný. Pracovníci, jejichž náplní práce jsou činnosti, které bude možné digitalizovat a automatizovat nemusí nutně opustit svoje pozice. Budou ovšem muset přizpůsobit své dovednosti a vzdělání oblasti digitalizace ve spojení s výpočetní technikou, která má jejich práci zefektivnit. Pracovní příležitosti bude možné stále nalézt v potřebě udržovat provoz a nastavení výpočetní techniky, neboť jak bylo zmíněno výše, každý proces je organický a vyžaduje neustálou kontrolu změn. Tyto změny plynou například z potřeby vyvíjet dokonalejší a komplexnější software, vytvářet vzorce fungování systémů a jejich legislativních rámců tak, aby se do budoucna zamezilo jejich zneužívání a zároveň aby byla vymezena odpovědnost za provádění určitých činností. Aby mohl být lidský faktor plně vynechán ze zásahů do výpočetní techniky, musela by být nejprve vyvinuta naprosto soběstačná umělá inteligence, která by byla schopna nahradit myšlenky lidí.¹⁸⁹

4.1.3 Tlak obchodních společností na neustále snižování nákladů

Snižování ekonomických nákladů společností je neodmyslitelně spjaté s příchodem éry digitalizace. Snaha udržet náklady v rozumné míře je klíčem k úspěchu. Tento trend se nejvíce váže k začátku 90. let, kdy se podniky začaly

---

¹⁸⁷ PILNÝ, I. *Digitální ekonomika – Žít nebo přežít*. 1. vydání. Brno : BizBooks ve spolupráci s Albatros Media a.s., 2016. str. 121. ISBN: 978-80-265-0481-8.

¹⁸⁸ PILNÝ, I. *Digitální ekonomika – Žít nebo přežít*. 1. vydání. Brno : BizBooks ve spolupráci s Albatros Media a.s., 2016. str. 122. ISBN: 978-80-265-0481-8.

¹⁸⁹ *Co je umělá inteligence?* [online]. ORACLE Corporation © 1995-2019 [cit. 22. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.oracle.com/cz/artificial-intelligence/what-is-artificial-intelligence.html>.

upravovat na menší velikost a docházelo k vnitřní reorganizaci, která se týkala procesů nebo pracovních sil. Potenciálním rizikem při reorganizaci podniku je efekt takzvané *podnikové anorexie*. Ten vede podnik ke stálému snižování nákladů, a to až do okamžiku, kdy začne docházet k trvalému snižování podílu na trhu, snižování příjmů a zisků, ztrátě konkurenceschopnosti a potupně až ke ztrátě schopnosti podniku přežít.¹⁹⁰

Některé segmenty ekonomiky, kterými může být například logistika, ve smyslu přepravy zboží a služeb, kladou na šetření nákladů obrovský důraz. Je to z důvodu, že se jedná o segment, který je nejvíce citlivý na výši nákladů vynaložených například na přepravu zboží, skladování, udržování zásob a v neposlední řadě také vyřizování objednávek a zákaznický servis. Právě při těchto zmíněných činnostech společnosti dochází ke zpracovávání osobních údajů. Zpracovávání tak tvoří velkou část pracovní náplně zaměstnanců (případně externích spolupracujících společností), kteří jsou za dodržování správného postupu zpracovávání v souladu s legislativou zodpovědní.

4.2 Elementární procesy při zavádění GDPR v obchodních společnostech

Jak vyplývá z předchozích kapitol, implementace opatření pro zachování souladu podnikových procesů s legislativou týkající se ochrany osobních údajů je pozvolný dlouhotrvající proces. Společnost na něj musí vyčlenit v rámci své činnosti dostatečný prostor, který pokryje především potřebná školení, mapování stávajícího stavu a provedení základních analýz. Na základě těchto výstupů musí poté společnost zhodnotit, které procesy je nutné přehodnotit, které zavést, a které zcela vypustit. K tomuto účelu již poslouží nejen stanoviska Pracovní skupiny WP29, která doplňují výklad některých ustanovení GDPR, ale i praktické zkušenosti, které vyplývají například z uvedených požadavků ÚOOÚ při provádění kontrolních auditů (viz podkapitola 2.4.8). Je zjevné, že se jedná o finančně náročný proces. Tato podkapitola představuje nástin toho, jakým způsobem by obchodní společnost měla postupovat, aby došlo k implementaci základních požadavků dle GDPR. V případě, že se společnost tímto nařízením již řídí, kapitola poskytuje

---

¹⁹⁰ TAPSCOTT, D. *Digitální ekonomika : naděje a hrozby věku informační společnosti*. 1. vydání. Praha : Computer Press, 1999. str. 27. ISBN: ISBN 80-7226-176-2 6.

návrh pro inovaci procesu zpracovávání osobních údajů ve smyslu jeho digitalizace a automatizace prostřednictvím návrhu softwarového řešení.

4.2.1 Základní náležitosti změny procesů GDPR na plně digitalizované řešení

4.2.1.1 Implementační skupina

Pro spuštění procesu implementace GDPR v digitalizované podobě ve společnosti, je důležité vyčlenit ty zaměstnance, kteří přichází do kontaktu s osobními údaji a vymezit pro ně dostatečný časový prostor k tomu, aby bylo možné provést základní mapování procesů v rámci konkrétních činností, při kterých dochází ke zpracovávání osobních údajů. Dále je nezbytné pro ně zajistit účast na školeních a seminářích spojených s adaptací na nové navrhované softwarové řešení. To znamená přechod z již zavedených, ve většině případů fyzicky prováděných procesů, na plně digitalizované.

4.2.1.2 Základní mapování, GAP analýza a dopadová analýza

V okamžiku, kdy je společnost schopna identifikovat, které osoby přichází při své činnosti do kontaktu s osobními údaji, nastává úvodní část implementace, jíž je mapování současného stavu zpracovávání osobních údajů. Prostřednictvím mapování by měla společnost dospět k odpovědím na otázky, jež se odvíjejí od základu zákonných ustanovení. Pro příklad lze uvést vzorový mapovací dotaz:

Povinnost	Právní základ (GDPR)	Otázka	Legenda	Odpověď	Relevantní dokument
Napomáhání výkonu práv subjektů údajů	Rec. 59, čl. 12(2, 3, 4, 5, 6)	Napomáháte subjektům údajů s výkonem jejich práv nebo jste na toto připraveni? Jak tuto asistenci poskytujete nebo jak byste ji poskytovali?	Popište, jestli a případně jakým způsobem nabížete subjektům údajů možnosti vykonávat jejich práva na výmaz, opravu, vznesení námitek atd., tedy zda-li prostřednictvím webového rozhraní (formulář, tlačítka), e-mailem či telefonicky je možnost odeslat žádost o výkon těchto práv a způsob, jakým bude subjektu (ne)vyhověno.	[Prosíme, doplňte relevantní informace]	[Prosíme, identifikujte a doplňte relevantní informace]
		Jaké formuláře/dokumenty pro toto užíváte?	Odkážete na konkrétní dokumentaci (právní, případně i v podobě funkcionalit), kterou využíváte k výše zmíněnému.	[Prosíme, doplňte relevantní informace]	[Prosíme, identifikujte a doplňte relevantní informace]

(Obrázek č. 1 – Vzorový mappingový dotazník - obecný, vlastní zpracování)

Právní titul	Účel zpracování (k jedné činnosti se vztahuje X účelů zpracování v různém rozsahu) - dle ustanovení nebo vlastních záměrů	Souhlasy (jsou v rámci činnosti sbírány souhlasy se zpracováním OÚ? Pokud ano, jaké?)	Začátek činnosti (počátek dané činnosti ve vztahu k osobním údajům)
Popište typ právního titulu/základu (souhlas, plnění právní povinnosti, plnění smlouvy, veřejný zájem, oprávněný zájem, životně důležitý zájem), na jehož základě jsou údaje zpracovávány.	Popište vlastními slovy, za jakým účelem v rámci dané činnosti jsou údaje zpracovávány.	Uveďte, zda během uvedené činnosti probíhá sběr souhlasů subjektů se zpracováním osobních údajů.	Popište vlastními slovy, kde poprvé v dané činnosti přicházíte do styku s osobními údaji subjektu
[identifikujte]	[identifikujte]	[doplňte]	[popište]

(Obrázek č. 2 – Vzorový mappingový dotazník – popis jednotlivých činností, vlastní zpracování)

Podstatou metody, která se nazývá GAP analýza¹⁹¹, je posouzení souladu legislativy a současného stavu činností společnosti, který byl zjištěn v souvislosti s mapovacím dotazníkem. GAP analýza uvádí rozdíl mezi aktuálním stavem souladu společnosti s legislativou a reálným požadovaným stavem zákonné úpravy ochrany osobních údajů, kterému by se měla společnost přizpůsobit. Součástí této analýzy je také dopadová analýza, jejímž cílem je návrh opatření, kterým se odstraní nedostatky zjištěné v GAP analýze, a identifikace jejich dopadů. Příkladem nedostatku může být nadbytečnost získávání souhlasu subjektů údajů s jejich zpracováním, vyplývající z důvodu, že se právní titul nezakládá na nutnosti získání souhlasu subjektu údajů, ale například na základě titulu plnění smluvní povinnosti.

Právě přechod od mapování k analýze GAP a dopadové analýze je jedním ze stěžejních okamžiků při zjišťování skutečného stavu společnosti a jejího souladu s legislativou, neboť právě mapování má za cíl odhalit základní nedostatky a procesní chyby při zpracovávání osobních údajů společností. Z praxe, se kterou se autor práce setkal, vyplývá, že primární mapování neprobíhá za účasti odborníka v oblasti ochrany osobních údajů, a to se právě jeví jako stěžejní problém pro vytvoření nových modelů napomáhajících k implementaci GDPR. Informace plynoucí z mapování bývají nepřesné, neurčité a někdy dokonce zavádějící, následkem čehož nemohou sloužit jejich účelu, kterým je provedení dopadové a GAP analýzy z pohledu odborníka na oblast ochrany osobních údajů. Podstatnou součástí tohoto procesu se tak stává přítomnost zmíněného odborníka. Právě dobře provedené mapování a následná analýza je klíčem k provedení úspěšné implementace.

¹⁹¹ GAP analýza je pojem, jehož cílem je nalézt nesrovnalosti mezi cíli potenciálními a dosaženými. Pomáhá firmám navrhnout logickou strategii a taktická rozhodnutí založená na skutečných informacích, ne na subjektivních názorech manažerů. In: HORÁKOVÁ, H. *Strategický marketing*. [sine loco] : Grada Publishing a.s., 2003. str. 102. *GAP Analysis* [online]. TechTarget © 2019 [cit. 25. 6. 2019]. Dostupné z: <https://searchcio.techtarget.com/definition/gap-analysis>.

4.2.1.3 Účely, důvody a doba zpracování

Provedení mapování a základních analýz nemá vliv na opětovné přehodnocení základních účelů zpracování osobních údajů, a především určení na základě jakého právního titulu bude ke zpracování docházet. Toto rozhodnutí bude mít později dopad na konfiguraci softwarového řešení. Při opětovném zhodnocení může v některých případech dojít k tomu, že již nebude možné určit účel zpracování či právní titul na základě kterého tak bylo učiněno. Díky této selekci bude možné nosiče obsahující takto bezdůvodně zpracované údaje odstranit.

Doba zpracování je další z povinností, která musí být dne nařízení GDPR společností dostatečně definována. Článek 5 odst. 1 písm. e) GDPR určil délku zpracování osobních údajů jako: „...doby ne delší, než je nezbytné pro účely, pro které jsou zpracovávány.“¹⁹² Pro jednotlivá zpracování je nezbytné definovat časový rámec. Časový rámec se poté odvíjí od účelu zpracování a subjekty údajů o něm musí být informovány před tím, než se zpracováním osobních údajů udělí souhlas. Osobní údaje bude společnost zpracovávat a uchovávat minimálně po dobu trvání smluvního vztahu se subjekte údajů. A dále bude společnost zpracovávat osobní údaje, které jsou nezbytné k plnění oprávněných zájmů uchovávat v délce maximálně tří let od konce smluvního vztahu se subjektem údajů. V závislosti na konkrétních archivačních lhůtách.

4.2.1.4 Interakce se subjektem údajů

Společnost musí vnitřním předpisem určit, jak bude probíhat interakce se subjektem údajů v případě že subjekt uplatní svá práva (o právech subjektů údajů viz podkapitola 2.3.6). Společnost musí být připravena na okamžitou reakci. Díky softwarovému řešení bude možné v několika vteřinách vyfiltrovat jaké údaje společnost o subjektu osobních údajů zpracovává, shromažďuje, a především bude moci na základě softwarového programu přehledně vygenerovat informaci k jednotlivým osobním údajům. To znamená, jaký je účel zpracování, právní titul a nezbytně nutná doba. Na základě těchto informací může společnost velice efektivně poskytovat informace na žádosti subjektů údajů. A v případě jejich žádostí na výmaz či změnu tak upravit nebo odstranit osobní údaje z databáze.

---

¹⁹² Článek 5 odst. 1 písm. e) NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 18. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

4.2.1.5 Tvorba základní dokumentace

Tvorba základní dokumentace spočívá v povinnosti společnosti vytvořit základní dokumentační strukturu a generální vzory pro jednotlivé účely využití v souladu s GDPR. Toto řešení předpokládá již plně digitalizované dokumenty a jejich šablony vytvořené prostřednictvím textových editorů v aplikačních zařízeních počítače. Jedná se přitom především o tyto dokumenty:

- a) Vnitřní předpisy společnosti upravující zpracování a ochranu osobních údajů;
- b) *Záznamy o činnostech zpracování*;¹⁹³
- c) *Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů* (z anglického *Data Protection Impact Assessment - DPIA*);¹⁹⁴
- d) Dokument pro případ porušení ochrany osobních údajů a hlášení incidentů;
- e) Souhlasy se zpracováním osobních údajů;
- f) Informační memorandum pro zákazníky, dodavatele a třetí strany;
- g) Informační memorandum zaměstnance;
- h) Smluvní dokumentace pro účely zpracovávání osobních údajů prostřednictvím zpracovatele;
- i) Vzory odpovědí na dotazy subjektů údajů o zpracování osobních údajů;
- j) Evidence dotazů subjektů údajů;
- k) Závěrečná zpráva o implementaci GDPR.

4.2.1.6 Finální audit a získání certifikátu

V současné době je nejvyšší možnou autoritou, která může provést zhodnocení souladu s účinnou legislativou v oblasti ochrany osobních údajů auditor, který je pověřený certifikačním orgánem k vydávání certifikací a splňuje

---

¹⁹³ Tyto záznamy umožňují správci prokázat soulad zpracování s obecným nařízením. Jde o obecné záznamy. Nejde o záznamy každodenní činnosti s osobními údaji, ale o obecné záznamy zpracování, které správce nebo zpracovatel provádějí. Není stanovena forma těchto záznamů a je předpoklad, že záznamy o činnostech zpracování se budou lišit i v závislosti na rozpětí prováděného zpracování. Nezbytné minimum záznamů je uvedeno v článku 30 odst. 1 GDPR. In: *Základní příručka k GDPR*. [online]. ÚOOÚ : © 2019 [cit. 26. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/zakladni-prirucka-k-gdpr/ds-4744/archiv=0&p1=5018>. Vyplyvajici z pravni uprav: Článek 30 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 18. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁹⁴ Článek 35 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 18. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

přítom požadavky normy ISO 27001.¹⁹⁵ ZZOU přináší řešení, jakým způsobem bude do budoucna vypadat autoritativní provádění kontroly v tomto segmentu. Autorizaci bude certifikačnímu orgánu vystavovat jako jeden ze tří hlavních poskytovatelů autorizace - *Český institut pro akreditaci, o.p.s.* (ČIA). V době závěrečných prací na této diplomové práci je tato situace ve stádiu, kdy k zavedení poskytování autorizace v rámci akreditačního systému ČR je zapotřebí vytvořit dokument, který by specifikoval a doplnil obecné požadavky uvedené v GDPR s ohledem na základní pravidla akreditačního procesu.¹⁹⁶

4.2.2 Nové praktické požadavky GDPR na procesy zpracovávání osobních údajů s reflexí návrhu softwarového řešení

Obchodní společnost, v postavení správce či zpracovatele osobních údajů, musí zpracovávání provádět v souladu s účinnou právní úpravou. Do okamžiku nabytí účinnosti GDPR byl jedinou takovou úpravou ZOOÚ ve spojení se *Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů*. Při přechodu na novou evropskou legislativu, tedy na GDPR, byla nutná přeměna a zhodnocení procesů, které doposud společnosti prováděly. Na základě této analýzy je vhodné poté vyhodnotit, které procesy jsou v souladu s novou legislativou, a které bude nutné přizpůsobit nové úpravě. To platí za předpokladu, že společnost veškeré procesy v souvislosti se zpracováním osobních údajů prováděla v souladu s legislativou, která byla platná v době, než se stalo účinným nařízení GDPR. V tomto případě bude její příprava na zavedení GDPR podstatně jednodušší než v případě, kdy procesy zpracovávání osobních údajů prováděla na základě vlastních interních předpisů, případně je neprováděla vůbec.

Autor uvádí na vybraných procesech příklady toho, jak vypadá zavedení změn, které přineslo GDPR, a jaké změny je nutné provést při využití návrhu softwarového řešení. Pokud společnost dodržela požadavky ZOOÚ a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, je v současné době ve stavu, kdy;

---

¹⁹⁵ Norma ISO 27001 je mezinárodně platný standard, který definuje požadavky na systém managementu bezpečnosti informací. Norma specifikuje požadavky na řízení bezpečnosti informací, kdy požaduje po firmě, aby s veškerými interními nebo informacemi sdílenými se svými partnery nebo zaměstnanci nakládala tak, aby nedošlo k jejich ztrátě, zneužití nebo i pouze narušení důvěry. In: Management bezpečnosti informací [online]. ISO.CZ © 2019 [cit. 27. 6. 2019]. Dostupné z: <http://www.iso.cz/iso-27001>.

¹⁹⁶ *Zveřejněn návrh akreditačních a certifikačních kritérií*. [online]. ÚOOÚ : © 2019 [cit. 27. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/zverejnen-navrh-akreditačních-a-nbsp-certifikacních-kriterií/d-27861>.

- a) Společnost si je vědoma toho, jaké osobní údaje zpracovává, jakým způsobem a po jak dlouhou dobu mohou být uchovávány prostřednictvím fyzických nebo elektronických nosičů. Aby byl dodržen soulad s GDPR, je společnost v souvislosti s tímto bodem povinna mít veškerá zpracovávání osobních údajů připravena k vydání dozorovému úřadu, tedy ÚOOÚ.¹⁹⁷ Zároveň aby společnost splňovala předpoklady pro možnost využití navrhovaného softwarového řešení, je nutné, aby veškerá fyzická dokumentace byla převedena do digitální podoby a aby přitom společnost využila unifikované automatizované formy veškeré dokumentace.
- b) Ochrana osobních údajů a jejich stupeň zabezpečení, je pro společnost nejvyšší možnou prioritou. Jednou z doporučených forem zabezpečení osobních údajů dle GDPR je pseudonymizace (viz podkapitola 2.3.3.2). Tato forma ovšem není pro správce ani zpracovatele osobních údajů povinná. Aby byl dodržen soulad s GDPR, je společnost v souvislosti s tímto bodem povinna určit formy zabezpečení, a ty poté uvést ve zvláštní dokumentaci, která se nazývá *Záznamy o činnostech zpracování*.¹⁹⁸ Zároveň aby společnost splňovala předpoklady pro možnost využití navrhovaného softwarového řešení, musí využívat zabezpečené úložiště databází či samostatných dat, a to například prostřednictvím cloudových úložišť (podkapitola 4.3.5). Záznamy o činnostech zpracování musí být vyplněné v prostředí softwaru, který je dokáže vygenerovat jako elektronický dokument v okamžiku, kdy bude nutné je předložit k posouzení.
- c) Společnost je schopna poskytnout subjektu údajů informaci o tom, že zpracovává jeho osobní údaje. Aby byl dodržen soulad s GDPR, je společnost v souvislosti s tímto bodem povinna sdělit subjektu údajů o jaké osobní údaje se jedná, za jakým účelem společnost údaje zpracovává, jak dlouho bude osobní údaje uschovávat do doby, než budou odstraněny, popřípadě jakým třetím stranám jsou osobní údaje

---

¹⁹⁷ Článek 58 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

¹⁹⁸ Článek 30 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

předávány.¹⁹⁹ Zároveň aby společnost splňovala předpoklady pro možnost využití navrhovaného softwarového řešení, připraví unifikovaný informační dokument, jenž bude na základě osobních údajů uvedených v hlavní databázi generovat pro každý subjekt údajů stejný elektronicky informační dokument.

- d) Každý ze subjektů údajů, který nebude se společností ve smluvním vztahu, nebo se na něj nebude vztahovat některá z výjimek, musí společnosti poskytnout *Souhlas se zpracováním osobních údajů* (viz kapitola 2.3.5.1). GDPR pro tento souhlas předpokládá jeho písemnou podobu, aby bylo možné prokázat jeho existenci. Aby byl dodržen soulad s GDPR, je společnost v souvislosti s tímto bodem povinna získávat pouze takové souhlasy se zpracováním osobních údajů, obsahující pouze osobní údaje, které jsou nutné k účelu zpracování, a musí být připravena na výzvu subjektu souhlas odvolat a informovat o tom subjekt údajů prostřednictvím potvrzení o zániku uděleného souhlasu.²⁰⁰ Zároveň aby společnost splňovala předpoklady pro možnost využití navrhovaného softwarového řešení, musí být udělení souhlasu získáno prostřednictvím unifikovaného elektronického dokumentu, který bude opatřen souhlasným prohlášením subjektu údajů. Odvolání souhlasu tak bude moci systém vyhodnotit (na základě podnětu subjektu údajů) sám.
- e) Společnost určila ve své struktuře osobu s odbornými znalostmi v oblasti zpracovávání osobních údajů, na kterou se zaměstnanci mají možnost obracet v případě dotazů a konfliktů. Aby byl dodržen soulad s GDPR, je společnost v souvislosti s tímto bodem povinna zřídit v některých zákonných případech pozici *Pověřence pro ochranu osobních údajů*.²⁰¹

---

¹⁹⁹ Článek 12-22 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²⁰⁰ Článek 17 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 20. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²⁰¹ Povinnost jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů se netýká všech správců nebo zpracovatelů, ale pouze těch, kteří provádějí zpracování uvedená v čl. 37 odst. 1 GDPR, pokud zpracování provádí orgán veřejné moci či veřejný subjekt, s výjimkou soudů jednajících v rámci svých soudních pravomocí; hlavní činnosti správce nebo zpracovatele spočívají v operacích zpracování, které kvůli své povaze, svému rozsahu nebo svým účelům vyžadují rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů; hlavní činnosti správce nebo zpracovatele spočívají v

Zároveň aby společnost splňovala předpoklady pro možnost využití navrhovaného softwarového řešení je nutné, aby pověřená odborná osoba, případně pověřenec pro ochranu osobních údajů, měl přístup k veškerým údajům, které software zpracovává a zároveň, aby měl dostatečné odborné znalosti v uživatelském prostředí softwaru.

- f) V případě nežádoucího úniku osobních údajů je společnost připravena hlásit dozorovému orgánu incident. Aby byl dodržen soulad s GDPR, je společnost v souvislosti s tímto bodem povinna hlásit tento incident do 72 hodin od okamžiku, kdy se o úniku dat dozvěděla.²⁰² Zároveň společnost díky využití navrhovaného softwarového řešení získá kompletní výčet osobních údajů, kterých se únik týká, jelikož systém soustavně kontroluje veškeré procesy předávání osobních údajů. V případě, že je daný únik vyhodnocen jako neoprávněný, software tuto informaci předá oprávněnému uživateli a na základě své funkcionality automaticky notifikuje dozorový orgán o incidentu. Tím software zajišťuje dodržení zákonné lhůty, která je určena k ohlášení incidentu.

Všechny tyto procesy bude tedy možné prostřednictvím navrženého softwarového řešení provádět plně automatizovaně a čistě v elektronické formě. Předpokladem pro funkčnost a plnou automatizaci zpracovávání je však vytvoření unifikovaných automatizovaných dokumentů a posléze přechod z fyzické do elektronické formy nosičů osobních údajů, tedy digitalizaci všech současných dokumentů a nosičů dat společnosti.

4.3 Digitalizace dokumentů

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, v paragrafu 2 písm. e) definuje pojem dokument jako „*Pro účely tohoto zákona se rozumí dokumentem každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná*

---

rozsáhlém zpracování zvláštních kategorií údajů a osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů. In: *Pověřenec pro ochranu osobních údajů*. [online]. ÚOOÚ : © 2019 [cit. 27. 6. 2019]. Dostupné z:

https://www.uoou.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200144&id_ktg=5550&n=poverenec%2Dpro%2Dochranu%2Dosobnich%2Dudaju&p1=5018. Vyplyvajici z pravni upravu: Článek 37 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 22. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²⁰² Článek 33 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 22. 5. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či digitální, která byla vytvořena původcem nebo byla původci doručena.“

Každý dokument můžeme na základě jeho obsahu rozdělit do různých kategorií. První z nich je *strukturovaný dokument*. Pro tento typ dokumentu je specifické, že umístění dat (jako jsou například písmena, data, čísla, spisové značky, a jiné) je známo již před samotným zpracováním dokumentu. Druhým typem je *částečně strukturovaný dokument*, ten sice obsahuje známé typy dat, ale již není patrné, kde jsou tato data na stránce umístěna před samotným zpracováním dokumentu. Příkladem může být dodací list, u kterého je obecně známo, že musí obsahovat jméno příjemce, ale každý ze subjektů, který ho vytváří, má možnost vytvořit vlastní formu dokumentu, tudíž lze tuto informaci umístit na libovolné místo v rámci dokumentu. Třetím typem je *nestrukturovaný dokument*, u nějž není před zpracováním vůbec známo, jaká data obsahuje, přitom se může jednat o jakýkoliv typ dokumentu (různé druhy korespondence, dotazníky, příručky, a jiné).²⁰³

Proces digitalizace dokumentů se v první fázi týká především těch dokumentů, které již společnost zpracovala, obdržela nebo vypravila ve fyzické formě či na fyzickém nosiči informací. Příkladem může být papír, karty z umělé hmoty či štítky a jiné fyzické nosiče obsahující osobní údaje, přičemž se nejedná o datová média.²⁰⁴ Hlavními důvody pro přechod z listinné do elektronické formy jsou eliminace listinných dokumentů a jejich oběhu v rámci společnosti, úspora nákladů vynaložených na archivaci listinných dokumentů v interních nebo externích skladech, a především možnost zefektivnit organizaci a selekci osobních údajů z dokumentů prostřednictvím softwarového řešení. To vše lze realizovat pouze za předpokladu, že jsou dokumenty k dispozici v elektronické formě.

Přechod z fyzické na elektronickou formu dokumentů lze realizovat ve třech stěžejních fázích. Fáze číslo jedna spočívá v přípravě fyzických dokumentů. Příprava probíhá prostřednictvím selekce dokumentů na ty, které je možné pro jejich pozbytí účelu či uplynutí archivační lhůty skartovat a na ty, které bude možné dále archivovat či využít k dalším účelům. V této fázi je také třeba, aby se společnost rozhodla, jaký způsob převodu dokumentace z fyzické formy na formu elektronickou využije. Lze k tomu využít několik zařízení, například

---

²⁰³ KUNSTOVÁ, R. *Efektivní správa dokumentů*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing a.s., 2009. str. 13. ISBN: ISBN 978-80-247-3257-2.

²⁰⁴ Datová média ve smyslu elektronických přenosných výměnných datových médií, která umožňují ukládání datových souborů a jejich přenos mezi počítači a dalšími elektronickými zařízeními.

vysokokapacitní skener, skener knih s automatickým listovačem, klasický plochý skener, který musí být obsluhován manuálně prostřednictvím obsluhy. Rozhodnutí, jaký typ zařízení zvolit, závisí na velikosti společnosti, rozsahu zpracovávané dokumentace či rozsahu finančních prostředků, které je společnost schopna na tuto fázi vyčlenit. Tato fáze je přitom velice časově náročná a vyžaduje lidský faktor, tedy manuální selekci dokumentů a účast při skenování. Zavedení automatizace v této fázi není technicky možné anebo by bylo finančně velice náročné, čímž by došlo k pozbytí požadovaného efektu, kterým je procesem digitalizace ušetřit náklady spojené se zpracováváním dat v podobě osobních údajů.

Fáze číslo dvě se týká samotného zpracování dokumentů. Pokud již společnost rozhodla, jakým způsobem skenování provede, je potřebné dodržet následující technický postup. K samotnému skenování pomocí technického zařízení lze v souvislosti s tím využít i softwarového programu, kterých je na trhu k dispozici nepřehledné množství, a který je schopen rozpoznat obsah dokumentu. Dále je třeba provést verifikaci²⁰⁵ a validaci²⁰⁶ dokumentu společně s využitím takzvané indexace, tedy přiřazení rozpoznávacích údajů k naskenovanému elektronickému dokumentu. Na základě těchto údajů je poté dokument snadno dohledatelný a odlišitelný od ostatních. Výstupem skenování je následně digitalizovaný dokument ve zvoleném formátu (HTML, JPEG, TXT či PDF) podle toho, který z těchto formátů odpovídá předpokladu dalšího využití. Pro účely této práce byl tímto výstupním formátem zvolen formát PDF.²⁰⁷

Třetí fáze je uspořádání elektronických dokumentů po provedení skenování, a tak docílení přechodu z fyzické do elektronické formy. K tomu dochází pomocí sloučení jednotlivých dokumentů do souborů, ze kterých jsou vytvářeny databáze. Jednotlivé soubory je poté možné shromažďovat na fyzických úložištích

---

²⁰⁵ Formát PDF znamená zkráceně *Portable Document Format*. Jedná se o univerzální formát pro přenos dokumentů. Tyto dokumenty se pak čtou ve speciálním prohlížeči *Adobe Acrobat Reader*. Výhodou tohoto formátu je, že je velice rozšířený mezi uživateli a splňuje požadavky pro softwarové inteligentní rozpoznávání znaků. In: *IT-slovník.cz*. [online]. © 2019 [cit. 29. 6. 2019]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/pdf>.

²⁰⁶ Pojem „validace“ pro účely této práce označuje kontrolu vstupních údajů při zadávání dat. Například u pole formuláře pro vyplnění poštovního směrovacího čísla se kontroluje, zda číslo obsahuje pět číslic, což je jednodušší formou ověření dat. Složitější formou kontroly v rámci validace je potom rodné číslo, kde se validuje nejen formát, ale i správnost čísel na určité pozici a dělitelnost číslem jedenáct. In: *IT-slovník.cz*. [online]. © 2019 [cit. 29. 6. 2019]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/validace>.

²⁰⁷ Pojem „verifikace“ pro účely této práce znamená proces ověření správnosti či pravosti dat. Zkoumá se forma nebo zda jsou opravdu platné. Příkladem může být e-mailová adresa. In: *IT-slovník.cz*. [online]. © 2019 [cit. 29. 6. 2019]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/verifikace>.

společnosti, kterými mohou být datová média v podobě pevných disků počítače či síťová datová uložení v rámci cloud computingu (viz podkapitola 4.3.5).

4.3.1 Vytěžování dat

Dokumenty, které společnost zpracovává na denní bázi, obsahují strukturované informace, jež je třeba „vytěžit“ a zadat softwaru či aplikaci k dalšímu zpracování. Druhy dokumentů se ve většině případů liší jak strukturou, tak formátem, nebo samotným stylem zpracování. Jedná se typicky o dokumenty typu faktur, objednávkových a dodacích listů, zaměstnaneckých smluv či jejich žádostí, a tak podobně. Možnost, jak docílit přechodu z fyzické formy těchto dokumentů při jejich převzetí bylo popsána výše. Vytěžování dat ale spočívá v činnosti, která nastává v okamžiku kdy již může software či uživatel pracovat s elektronickým dokumentem. V tom momentě nastává chvíle, kdy je na společnosti, aby zvolila systém či aplikaci, která má funkci inteligentního rozpoznávání znaků a selekce vybraných dat či údajů. Právě při tomto procesu společnost začíná zpracovávat osobní údaje a vytváří si tak postavení správce či zpracovatele osobních údajů, z čehož pro ni vyplývá povinnost být v souladu s GDPR.

4.3.2 Autorizovaná konverze dokumentů

Společnost v některých případech disponuje dokumenty, u kterých je žádoucí, aby si zachovaly svou právní sílu. Právní sílu můžeme označit za vlastnost právní normy, která spočívá v míře schopnosti právně zavazovat své adresáty.²⁰⁸ Autorizovanou konverzí dokumentů je označován jejich převod z fyzické podoby do dokumentů v elektronické podobě (nebo opačně), kdy dochází k ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky. Doložka o provedení konverze se poté uloží do centrálního úložiště ověřovacích doložek. Konverze dokumentů je zakotvena v *zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech*

a autorizované konverzi dokumentů a v souladu s § 22 odst. 2 ji lze shrnout takto: „Dokument, který provedením konverze vznikl (dále jen „výstup“), má stejné právní účinky jako dokument, jehož převedením výstup vznikl (dále jen „vstup“).“ Autorizovanou konverzí se má namysli skutečnost, že provádět konverzi mohou pouze subjekty určené tímto zákonem, a to na základě § 23, jsou jimi například

---

²⁰⁸ KNAPP, V. *Teorie práva*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 1995. str. 156. ISBN: 80-7179-028-1.

advokáti, notáři, krajské úřady, matriční úřady, ale třeba i poskytovatel poštovních služeb pod označením provozu kontaktního místa veřejné správy označeného jako *CzechPOINT*.²⁰⁹

Konverzi je v rámci procesu digitalizace nutné provést ve všech případech, kdy bude za účelem digitalizace dokumentace žádoucí zachovat právní sílu dokumentu. Dále v případech, kdy společnost bude vyzvána k doložení originálu fyzického dokumentu, který díky konverzi bude schopna nahradit jeho elektronickou verzí.

4.3.3 Elektronický a biometrický podpis

V případech, kdy se pro dokument vyžaduje úředně ověřený podpis, je možné pro tyto účely využití elektronického podpisu. Úředně ověřený podpis, který se vydává při procesu označeném jako legalizace dokumentů, je podpis, jehož pravost na listině se ověřuje prostřednictvím správního orgánu. Jeho právní úprava je v České republice obsažena v *zákoně č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu*. Úředním ověřováním podpisu se nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v listině či jejich soulad s právními předpisy. Úřední orgán ověřuje pouze pravost listiny, a to tím způsobem, že před ním dotyčná osoba učiní vlastnoručně podpis a orgán při tom ověří její totožnost. U úkonů učiněných elektronicky se za úředně ověřený podpis považuje použití státem uznávaného elektronického podpisu.²¹⁰

Elektronický podpis je založený na technologii PKI (anglická zkratka *Public key infrastructure*), jehož užívání je možné na základě získání certifikátu, který ověřuje identitu uživatele a slouží jako elektronický průkaz totožnosti. Získat certifikát je možné prostřednictvím takzvané *Certifikační autority*, jejímž úkolem je ověřit totožnost žadatele o vydání certifikátu a zároveň přiděluje osobě žadatele

---

²⁰⁹ Služba poskytovaná prostřednictvím České pošty vedená pod značkou: Czech POINT reg. č. CZ.1.06/1.1.00/03.05921 - projekt spolufinancován z prostředků Evropské Unie Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Integrovaného operačního programu. © 2019 Ministerstvo vnitra České republiky.

²¹⁰ *Ověřování listin a podpisů* [online]. Česká pošta: © 2018 [cit. 3. 8. 2019]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/egovernment/overovani-listin-a-podpisu>.

Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 3. 8. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

Vyhláška č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu.

data pro vytvoření elektronického podpisu. Platnost certifikátu je zpravidla jeden rok a je možné po uplynutí této lhůty požádat o její prodloužení.²¹¹

Biometrický podpis je též jednou z forem elektronického podpisu, s tím rozdílem, že se nejedná o úředně ověřený podpis. Nahrazuje klasickou formu ručně provedeného podpisu, jehož výstupem není podpis obsažený na fyzickém nosiči, ale podpis elektronický. Tento elektronický podpis se užívá pro již digitalizované dokumenty ve formátu PDF. Tyto dokumenty získají podpis přímým vložením prostřednictvím specializovaného nástroje, kterým může být například mobilní zařízení, na němž je dokument zobrazený v elektronické podobě. Výhodou biometrického podpisu se oproti elektronickému stává, že je jeho provedení možné bez výpočetní techniky. Osoba disponující podpisovým právem se na zařízení standardním podpisovým vzorem podepíše (například pomocí prstu) a v zařízení dojde převodem k digitalizaci podpisu, který je přiřazen k elektronickému dokumentu. Oproti klasickému ručnímu podpisu na fyzickém nosiči je navíc díky technologii na ověření pravosti biometrického podpisu mnohem jednodušší určit, zdali se opravdu jedná o legitimní osobu. U obyčejných podpisů lze přezkoumat pouze tvar, sílu a velikost písma. Zařízení určené pro biometrické podpisy dokáže kromě tvaru písma vyhodnotit i dynamiku pohybu, akceleraci a trajektorii kterou osoba podpis provedla.²¹² Vznikne tak zabezpečený elektronický dokument, který je po právní stránce plně srovnatelný s vlastnoručně podepsaným dokumentem.

K zajištění zpětného ověření elektronického či biometrického podpisu je nepostradatelnou náležitostí přiřazení časového údaje k existujícím souborům. Pro tyto účely slouží nástroj, který se nazývá *časové razítko*. To potvrzuje existenci vybraného dokumentu v určitém čase. Připojuje se k dokumentům na důkaz toho, že dokument v daném čase a v dané podobě existoval.²¹³

4.3.4 Archivace digitalizovaných dokumentů

Významem archivace je zabezpečené uchovávání dat, databází a jednotlivých dokumentů pro jejich efektivní správu a dodržení právního rámce ochrany archivace elektronické dokumentace společně s ochranou osobních údajů

---

²¹¹ *Elektronický podpis* [online]. První certifikační autorita, a.s.: © 2001 [cit. 3. 8. 2019]. Dostupné z: <https://ica.cz/Elektronicky-podpis>.

²¹² JAIN, K., PANKANTI, R. *Biometrics – Personal Identification in Networked Society*. 4. vydání. Boston : Kluwer Academic Publishers, 2002. str. 13. ISBN13 (EAN): 9780387285399.

²¹³ *Kvalifikovaná časová razítka* [online]. První certifikační autorita, a.s. : © 2001 [cit. 4. 8. 2019]. Dostupné z: <https://ica.cz/Kvalifikovana-casova-razitka>.

při jejich shromažďování. Archivace dokumentů, dat, databází či nosičů obsahujících osobní údaje, po provedení digitalizace dokumentů, a tedy přechodu do elektronické formy, spočívá ve vzniku zákonné povinnosti řídit se příslušnou právní úpravou v závislosti na činnosti či druhu odvětví, ve kterých dochází ke shromažďování těchto informačních nosičů.

Právní rámec regulace elektronizace právních úkonů a nakládání s elektronickými originály dokumentů byl v právním řádu České republiky poprvé upraven novelou zákona č. 167/2012 Sb., o archivnictví a spisové službě, která je účinná od července roku 2012. Tato novela poprvé zakotvila podmínky uchovávání dokumentů v digitální podobě. Základními vlastnostmi, které každý elektronický originál dokumentu musí mít, se tak stává: a) zachování neporušitelnosti obsahu; b) zajištění věrohodnosti původu; c) čitelnost. Pokud má společnost v úmyslu chránit elektronická data před zneužitím a zachovat je přístupná po zákonem stanovenou dobu, musí společnost respektovat trendy a vývoj výpočetních a komunikačních technologií (ICT). Cílem k zachování bezpečnosti a spolehlivosti je ochrana elektronických archivů před neautorizovaným přístupem, ochrana před zničením a nevyžádanou změnou a v souladu se zákonem především zachování čitelnosti, ale i spolehlivost funkčnosti ICT systémů.

Společnosti obvykle využívají služeb třetích stran k zajištění dlouhodobé elektronické archivace. V současné době neexistuje na území České republiky žádná státem akreditovaná entita, která dokáže provádět služby archivace v souladu s právními předpisy a potvrdit prostřednictvím certifikátu správnost provedení. Pro účely této práce spojené s návrhem softwarového řešení se autor rozhodl využít k zabezpečení dokumentů síťové úložiště, které si zřídí společnost na vlastní náklady v podobě cloudového úložiště v rámci cloud computingu.

4.3.5 Cloud computing

Pro základní představu o tom, jaký je význam pojmu cloud computing a jaké služby pro jeho uživatele přináší, je vhodné hned na začátku vymezit jeho právní formu. Cloud computing je založen na poskytování specifického druhu služeb, jejichž podstatou je sdílené využívání kapacity výpočetní technologie větším počtem uživatelů, za účelem efektivního využití jejich výkonu.²¹⁴ Cloudová úložiště nejsou prozatím cílem návrhů zákonodárce na legislativní úpravu, z čehož plyne, že vztah

---

²¹⁴ DONÁT, J. *Právní aspekty cloud computingu*. Praha : IT Systems, 2011. roč. 13, č. 7-8, str. 42. ISSN 1802-615X.

při jeho poskytování bude založený na obecné právní úpravě, kterou nabízí OZ a ElKom²¹⁵. Cloud computing z právního hlediska je na první pohled obtížné zařadit v rámci smluvního práva, neboť se při poskytování této služby jedná dle názoru autora o smlouvu, která má jak prvky smlouvy o dílo, tak smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. Z toho důvodu se při poskytování cloud computingu bude jednat o inominátní smlouvu. Podstatou této smlouvy je tak závazek k určité činnosti, nikoliv však věcné plnění.²¹⁶

Součástí smlouvy se obvykle stává závazek poskytovatele zajistit provoz cloud computingové aplikace na minimální úrovni. Jedná se o takzvaný *servis level agreement* (ve zkratce označován jako „SLA“) neboli servisní smlouva. Obsahem SLA je vymezení rozsahu, objemu a úrovně cloudových služeb.²¹⁷

Cloud computing je založený na stálém využívání internetu, díky čemuž má uživatel této služby možnost připojit se k aplikacím v rámci cloud computingu odkudkoliv prostřednictvím jím zvolené výpočetní techniky. Typickou aplikací, kterou cloud computing nabízí a která bude upřednostněna pro účely této diplomové práce před jinými, je vytvoření cloudového datového úložiště. Cloud computing nabízí několik distribučních modelů. Pro tyto účely využití cloudového datového úložiště jako aplikaci byl zvolen model *Software as a Service* (ve zkratce „SaaS“), volně přeloženo *software jako služba*. Při využití tohoto modelu je aplikace prostřednictvím udělení licence (na základě licenční smlouvy) jako služba pronajata uživateli. Uživatel na základě licenční smlouvy hradí poplatek za přístup k aplikaci a nemusí hradit aplikaci samotnou. SaaS je řešení pro společnost, která požaduje ke zřízení datových úložišť běžný aplikační software, a přitom vyžaduje přístup z kteréhokoliv zvoleného místa v kteroukoliv dobu. Výhody využití cloudového datového úložiště jsou nesporné. V první řadě uživatel ušetří na nákladech spojených s pořízením vlastního softwarového a hardwarového zařízení a v případě jakýchkoliv změn bude společnost schopna promptně reagovat na novinky a změny legislativy v oblasti ICT. Využívání dat se stává pro společnost efektivnější z důvodu jejich dostupnosti odkudkoliv a kýmkoliv, kdo byl k přístupu oprávněn.

---

²¹⁵ Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 3. 8. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²¹⁶ JANSÁ, L. a kol. *Internetové právo*. 1. vydání. Brno : Computer Press, 2016. str. 130. ISBN: 978-80-251-4664-4.

²¹⁷ UČEŇ, P. *Servis Level Agreement aplikačních služeb?* Praha : IT Systems. 2002. roč. 4, č. 3, str. 70. ISSN 1802-615X.

Předpokladem pro dodržení souladu shromažďování a uchovávání osobních údajů s GDPR je předpoklad, že bude využito takových cloudových služeb, které garantují bezpečnost a ochranu dat na základě plnění bezpečnostních norem a prověrek ze strany společností, jež se orientují na ochranu dat v rámci kyberkriminality.

Z pohledu autora této diplomové práce spočívá jediná nevýhoda využití cloudového datového uložení v tom, že se dostávají do kolize dva odlišné právní řády poskytovatele a uživatele v případě, že uživatel zvolí poskytovatele z jiné země, než je jeho sídlo společnosti. Předávání dat uložených v rámci cloudového uložení se poté řídí kolizními normami práva a není vždy zaručené, že nemůže dojít k narušení ochrany bezpečnosti.

4.4 Automatizace dokumentů

Aby docházelo k efektivnímu vytěživání dat (jehož proces je popsán v podkapitole 4.3.1), je potřeba provést co nejrozsáhlejší unifikaci dokumentů. Jedná se zejména o sjednocení formátu vstupních a výstupních dokumentů. Automatizace dokumentů je technologií, která umožňuje sestavovat vlastní typy dokumentů podle jejich povahy a účelu a jejichž obsah je proměnný z důvodu toho, že je založený na podmíněných požadavcích jeho tvůrce. Podstatou celého tohoto procesu je definovat určité pole textu v závislosti na naprogramované logice. Ta poté rozhoduje o celkovém výsledném dokumentu na základě zadaných požadavků ze strany tvůrce dokumentu. Jakým způsobem je definováno textové pole a jakým způsobem se řídí naprogramovaná logika, závisí na IT specialitech, konkrétně programátorech. Autor této diplomové práce považuje za vhodné nastinit hlavní procesy, které se při programování odehrávají, neboť právě spolupráce s odborníkem v oblasti výpočetní techniky a programování bude jedním z hlavních požadavků pro vytvoření návrhu softwarového řešení, jenž na základě vytvořených algoritmů bude schopné vytěžovat z elektronických dokumentů osobní údaje, které bude automatizovaně zpracovávat (také jako „softwarový program“). Společnosti tak bude moci optimalizovat náklady vynaložené na tuto činnost a zaručí zpracovávání osobních údajů v souladu s účinnou legislativou v oblasti ochrany osobních údajů.

Procesem programování se má na mysli sestavování instrukcí programátora, které mají být výpočetní technikou provedeny. Programování můžeme označit jako proces tvorby postupu, který spočívá v jednotlivých krocích se záměrem dosáhnout

požadovaného výsledku. Před samotným programováním je vždy nutné určit strategii a vytvořit analýzu procesů, které na sebe v průběhu tvorby programovacího výstupu souvisí a prolínají se. Je nutné si uvědomit, že instrukce, která je v rámci programování součástí struktury, nemůže být vadná, neboť negativní dopad instrukce se projeví až v okamžiku, kdy je zadán požadavek k jejímu provedení, který se ukáže být nesprávný. Z toho důvodu je nutné mít v instrukcích a jejich pořadí jasno, a to před zahájením samotného výběru programovacího jazyka. V extenzivním pojetí znamená programování i samotné vyhodnocení problému a návrh jeho řešení. Při značném zobecnění definice tohoto procesu lze říci, že tímto druhem analýzy se zabývá právě algoritmizace.²¹⁸

Algoritmizace je metodou sestavování postupů, které na základě zvoleného algoritmu řeší konkrétní problém. Algoritmizace začíná fází, kdy se problém formuluje a definuje. Následně se provede jeho analýza v souvislosti se zadáním, navrhne se řešení daného problému, které se poté v testovacím prostředí ověří. Návrhem řešení se pro algoritmizaci rozumí zdrojový text v konkrétním programovacím jazyce, který se převede do strojového kódu, a vytvoří tak spustitelný program.²¹⁹ Výhody automatizace přitom spočívají především v úspoře času, neboť uživatel programu již pouze vybírá přednastavené vstupy a následně pouze kontroluje výstupy, což znamená, že není nucen vymýšlet nové postupy a řešení. Náklady na pořízení či provozování programu pro automatizaci vytěžování osobních údajů z elektronických dokumentů, který autor této diplomové práce propisuje v následujících kapitolách, budou řádově nižší než mzdové náklady zaměstnanců, kteří by zpracovávání prováděli a zadávali do systému data ručně. Vedle všech zmíněných časových a finančních úspor je bezpochyby největším přínosem eliminace chyb způsobených lidským faktorem. Jak bylo již avizováno, GDPR přináší vysoké sankce za porušení zákonných podmínek zpracovávání osobních údajů. Automatizovaný systém, který je správně navržen, přizpůsoben potřebám uživatele a bezchybně implementován, je pro obchodní společnost nejen prostředkem, který zaručí zvýšení efektivity, ale do jisté míry také zárukou bezchybnosti.

---

²¹⁸ HYL MAR, R. *Programování pro úplné začátečníky*. 1. vydání. Praha : Computer press, 2012. str. 32-39. ISBN: 978-80-251-2129-0.

²¹⁹ Tamtéž.

4.5 Softwarové řešení pro vytěžování osobních údajů z elektronických dokumentů a jejich následné zpracovávání

Předmětem praktické části této diplomové práce je návrh softwarového řešení, které na základě vytvořených algoritmů bude schopné vytěžovat z elektronických dokumentů data. Primárně se přitom jedná o data obsahující osobní údaje, která bude software automatizovaně zpracovávat a obchodní společnosti tak optimalizovat náklady vynaložené na činnost spojenou se zpracováváním osobních údajů pověřenými zaměstnanci. Konečné řešení zároveň zaručí, že je proces zpracovávání osobních údajů v souladu s účinnou právní legislativou. Pro toto softwarové řešení zvolil autor vlastní název, kterým je *Electronic processing of personal data* (ve zkratce jako „EPPD“ a pro účely této podkapitoly také jako „softwarový program“), volně přeloženo autorem z anglického jazyka jako „elektronické zpracovávání osobních údajů.“

Samotný vývoj EPPD závisí na individuálních požadavcích konkrétní obchodní společnosti. Tyto požadavky se poté promítnou do procesu programování a algoritmizace. Jedná se o požadavky týkající se rozsahu softwarového programu, jeho funkcionalit a propojení s jinými interními systémy, které obchodní společnost využívá ke své činnosti. V závislosti na těchto požadavcích se náročnost vývoje EPPD vyhodnotí a určí se počet programovacích hodin potřebných k přizpůsobení produktu na míru konkrétní společnosti. Tento počet hodin ve spojitosti s hodinovou sazbou programování poté určí pořizovací cenu tohoto softwarového programu. Výpočet nákladů na vývoj tohoto softwarového programu není předmětem této diplomové práce. Jejich vyčíslení závisí na velkém množství aspektů a tematicky by se pak tato práce řadila spíše do oblasti informačních technologií. Přesto autor v následujících kapitolách popsal základní požadavky na vznik EPPD, neboť jsou tyto informace důležité pro pochopení funkčnosti samotného softwarového programu.

4.5.1 Technické požadavky na EPPD

Před zadáním poptávky na programování a algoritmizaci softwarového programu je na místě zvážit, jakou techniku pro EPPD opatřit či zajistit. Předpokladem pro využívání softwarového programu je vybavenost společnosti standardní výpočetní technikou, kterou je především klasický stacionární počítač či notebook (za účelem dosažení vzdáleného přístupu), který musí splňovat hardwarové požadavky dle instrukcí programátora. Další podstatnou součástí

vybavení společnosti je skenovací zařízení (viz podkapitola 4.3), jehož výkonnost a velikost závisí na objemu zpracovávaných fyzických dokumentů. Skenovací zařízení poslouží jak v primární fázi digitalizace dokumentů, tak v průběhu dalších zpracování, kdy zaměstnanci společnosti budou od jiných subjektů přejímat fyzické dokumenty, které poté manuálně převedou do elektronické formy, za účelem automatizovaného zpracování údajů obsažených v dokumentu.

4.5.2 Datové vstupy jako zdroj osobních údajů pro EPPD

Pro efektivní správu osobních údajů prostřednictvím EPPD se předpokládají tři hlavní vstupy dat, u kterých bude prostřednictvím softwarového programu docházet ke shromažďování a zpracování. Prvním z nich jsou již zmíněné elektronické dokumenty jako výstup procesu digitalizace dokumentů, tedy ty dokumenty, které z fyzické formy získávají prostřednictvím skenovacího zařízení elektronický formát a dále se na základě využití technologie pro rozpoznávání znaků a detekci osobních údajů stávají jedním ze zdrojů vstupních dat pro EPPD.

Druhým vstupem jsou ty datové toky, které probíhají v rámci externího aplikačního zařízení, nezávislém na EPPD. Takovým aplikačním zařízením je pro účely této práce především e-mailový klient. Zde probíhá oboustranná výměna dat prostřednictvím e-mailové korespondence, a to mezi odesílatelem a adresátem. Součástí e-mailu pak mohou být také přílohy obsahující další dokumenty, které je kromě samotné e-mailové zprávy nutné prostřednictvím EPPD vyhodnotit a vytěžit v nich obsažená data. Může se přitom jednat například o faktury, objednávkové listy či písemné souhlasy subjektů údajů v jakémkoliv formátu, které poté budou převedeny do PDF. Pro vytěžování dat, tedy konkrétně osobních údajů z elektronických dokumentů, slouží technologie určená ke strojovému čtení informací, o které bude pojednáno dále v textu. Kromě e-mailu mohou být dalšími aplikačními zařízeními například účetní software pro správu faktur, aplikace pro správu smluv a jiné. V případě jejich využití je potřeba jejich implementace do systému EPPD, což je předmětem jednání mezi tvůrcem aplikačního zařízení a společností využívající EPPD. Třetím vstupem se stávají databáze obsahující informace určené k algoritmizaci EPPD. Tedy například seznam všech existujících křestních jmen, na základě kterých, bude moci EPPD porovnat data získaná z elektronického dokumentu s databází jmen a určit tak, zdali dokument obsahuje nějakou shodu s databází. Pokud systém vyhodnotí, že se jedná o osobní údaj,

který je nutné dále shromažďovat, bude na základě jeho identifikace postoupen ke zpracování prostřednictvím EPPD.

4.5.3 Tvorba databází a jejich uchování prostřednictvím cloudového či fyzického úložiště

Jako každý jiný softwarový program musí i EPPD někde ukládat informace, se kterými pracuje. Tyto informace můžeme rozdělit na dvě části. Zaprvé to jsou informace, které jsou nezbytné pro provoz softwarového programu, jako například informace o subjektech údajů, softwarová data a jiné. Tyto informace jsou uloženy v relačních databázích. V databázích jsou vedle relačních dat uložena také metadata²²⁰ o všech elektronických dokumentech, které jsou v softwarovém programu uloženy.

Zadruhé se jedná o vlastní obsah elektronických dokumentů. Tato data lze uložit do databázového systému prostřednictvím cloudového úložiště (viz podkapitola 4.3.5). Objem těchto dat je většinou velmi velký. V okamžiku, kdy by nestačila kapacita síťového (cloudového) úložiště, lze tuto formu změnit na formu fyzickou, tedy ukládat data na hardwarových discích, které jsou součástí počítačového zařízení. Možností je i využití obou těchto variant v kombinaci. Důvodem pro implementaci této varianty, který plyne z autorovi zkušenosti, bývá primárně snaha rozložit zátěž mezi různá počítačová zařízení a různé počítačové sítě.

4.5.4 Záruka zabezpečení dat

Důležitou roli při bezpečnosti uchování samotných dat či databází, prostřednictvím síťových nebo fyzických úložišť, hrají uživatelské přístupy. Ty závisí na jejich přidělení plynoucích z rozhodnutí uživatele EPPD. Osoby, které mohou získat přístup do softwarového programu, musí být v souladu s osobami, které jsou specifikovány v *Záznamech o účelech zpracování osobních údajů*, jako osoby pověřené ke zpracování osobních údajů. Přístupy jsou zabezpečeny pomocí přístupového jména, které je na základě principu pseudonymizace vedené jako

---

²²⁰ Pojmem metadata se rozumí data o datech, tedy taková data, která popisují souvislost, obsah a strukturu dokumentů, a především jejich správu v průběhu časového úseku. Metadata obsahují například informace o názvech dokumentů, čas jejich změny, uložení či odstranění, název adresáře pod kterým jsou dokumenty k nalezení, specifikaci oprávnění a přístupu k nim. In: SKLENÁK, V. a kol. *Data, informace, znalosti a Internet*. 1. vydání. Praha : C.H. BECK. 2001. str. 331-335. ISBN 8071794090.

číselný kód a heslo, k jehož obnovení vyzve EPPD uživatele automaticky každý měsíc od jeho poslední změny.

4.5.5 Technologie pro rozpoznávání znaků a detekci osobních údajů

K efektivnímu a zároveň automatizovanému vytěžování osobních údajů z elektronických dokumentů, je zvolený softwarový nástroj, který využívá obecně známou technologii s označením *Optical Character Recognition* (ve zkratce „OCR“), autorem volně přeloženo z anglického jazyka jako „optické rozpoznávání znaků“. Používá se pro rozpoznávání tištěného nebo strojem psaného písma, ať už se jedná o znaky abecedy či číslice. Tento nástroj je implementován přímo do prostředí softwarového programu a stává se tak jednou z hlavních funkcionalit EPPD. Technologie OCR umožňuje kromě rozpoznávání tištěného nebo strojem psaného písma určit také formát dokumentu, jeho strukturu či uspořádání jeho jednotlivých segmentů.²²¹ OCR není jedinou metodou, která nabízí rozpoznání obsahu dokumentů. Pro příklad lze uvést technologii *Bar Code Reading* (zkratka „BCR“)²²², kde předmětem rozpoznávání jsou čárové kódy, nebo také *Optical Mark Reading* (zkratka „OMR“)²²³, která nabízí rozpoznávání hodnot takzvaným křížkováním polí nebo zabarvováním hodnot. Dnešní technologický boom nabízí tyto metody již v konfiguraci, která obsahuje umělou inteligenci (AI), je schopna se učit a rozpoznávat tak čím dál více podnětů.²²⁴ Mimoto je také pro současné technologie či softwarové systémy stále jednodušší adaptovat se na systémy starší, které například uživatel nechce měnit z důvodu, že je na jejich prostředí a funkce zvyklý.²²⁵ Příkladem takových systémů může být právě e-mailový klient, tedy software pro odesílání a správu emailů. Právě na systém zastaralého e-mailového klienta je možné prostřednictvím provedení úpravy za pomoci programování dosáhnout sloučení se softwarovým řešením podporujícím technologii OCR, které

---

²²¹ Volně přeložený význam pojmu *Optical Character Recognition*. In: *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge University Press © 2019 [cit. 25. 6. 2019]. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/ocr?q=OCR>.

HLAVENKA, J., HOLČÍK T., BARÁNEK T. *Nový výkladový slovník výpočetní techniky*. 2. vydání. Praha : Computer Press, 1995, str. 168. ISBN 80-7226-023-5.

Recognita Plus 4.0. Uživatelská příručka. [sine loco] : Recognita Corp., 1998. str. 1-67.

²²² Srov. s: Specifikace technologie BCR dostupná z: <https://www.codereadr.com>.

²²³ Srov. s: Specifikace technologie OMR dostupná z: <https://remarksoftware.com/products/office-omr>.

²²⁴ *Robotic Process Automation*. [online]. UiPath © 2005 [cit. 25. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.uipath.com/rpa/robotic-process-automation>.

²²⁵ *Prezentace na téma Optical Character Recognition* dostupná z: Centre de Visió per Computador. [online]. Barcelona : Universitat Autònoma de Barcelona. 2019 [cit. 25. 6. 2019]. Dostupné z: <http://www.cvc.uab.es/~ernest/slides/ocr0607.pdf>.

poté bude na základě veškeré přijaté e-mailové korespondence schopno těžít z korespondence data v podobě osobních údajů. To vše zcela automaticky, bez příkazu uživatele, ihned po přijetí korespondence. EPPD obohacený o technologii OCR dokáže na základě předdefinovaného algoritmu vyhledat shodu mezi vstupní databází (která obsahuje soubor reálných osobních údajů, například již zmiňovaný seznam křestních jmen a příjmení) a vytěženým údajem ve formě textu, určit shodu mezi těmito vstupy a označit tyto shodné údaje za účelem jejich dalšího zpracování prostřednictvím EPPD. Využití technologie OCR se tak stává hlavním předpokladem pro vytěžování osobních údajů z elektronických dokumentů pro jejich následnou klasifikaci.

4.5.6 Identifikátor osobních údajů v prostředí EPPD

Poté co jsou osobní údaje vytěženy z elektronických dokumentů, shromážděné v databázích a uloženy na zabezpečeném cloudovém úložišti, stávají se připravenými ke zpracování prostřednictvím EPPD. V tento okamžik nastává pomocí EPPD proces jejich identifikace. Všechny osobní údaje jsou prostřednictvím softwarového programu rozděleny podle jejich významu a obsahu, tedy na jméno, příjmení, datum narození a další údaje, o kterých lze prohlásit na základě GDPR, že se jedná o osobní údaje. A dále rozdělen na obecné osobní údaje a citlivé osobní údaje. Každému z těchto osobních údajů je poté přiřazen identifikátor, aby bylo patrné, který dokument byl jejich zdrojem a zároveň určuje, které osobní údaje spolu souvisí a které z nich jsou v postavení závislosti vůči jiným. Například křestní jméno samotné pro identifikaci určité osoby nestačí. K identifikaci dojde až na základě toho, že je křestní jméno připojeno k příjmení. Vzhledem k faktu, že takových spojení křestních jmen a příjmení může v České republice existovat více, bude pro tyto osobní údaje při jejich sloučení nejspolehlivějším identifikátorem přiřazení dalšího osobního údaje, jímž je datum narození či rodné číslo. Tímto slučováním osobních údajů tak dochází k jejich klasifikaci a možnosti následného třídění.

4.5.7 Klasifikace osobních údajů a jejich třídění prostřednictvím EPPD

Klasifikace se stává důležitým nástrojem, na základě kterého, lze pomocí funkce filtrování vyselektovat pomocí hlavního identifikátoru všechny další osobní údaje, které jsou shromážděny a zpracovány o dotčené osobě. Ke každému z osobních údajů či skupině osobních údajů, které tvoří klasifikaci jedné konkrétní

osoby, přiřadí EPPD účel a titul (viz podkapitola 2.3.5) zpracování v souladu s GDPR. Účel a titul zpracování lze nastavit pro konkrétní osobu či skupinu osob v závislosti na uživateli EPPD, který si upraví tyto předvolby v rámci konfigurace softwarového programu. Například účel zpracování pro konkrétní databázi osobních údajů bude rozesílání reklamní nabídky. Titulem pro totožnou databázi bude získání souhlasu subjektu údajů se zpracováním osobních údajů. EPPD na základě předvolby přiřadí každému osobnímu údaji stejný účel a právní titul zpracování. V okamžiku, kdy bude uživatel, jenž má do EPPD přístup, hledat na základě příslušného identifikátoru konkrétní osobu, zjistí, za jakým účelem se k dotčené osobě osobní údaje zpracovávají, a co je právním titulem na základě kterého byly osobní údaje zpracovány. Stejně tak se ke každému z osobních údajů či skupině osobních údajů, které tvoří klasifikaci jedné konkrétní osoby, přiřadí prostřednictvím EPPD doba zpracování. Uživatel EPPD tak bude moci na základě informací o osobě vyhodnotit, kdy zpracování skončí a kdy tak bude příslušný osobní údaj či jejich skupina ze softwarového programu odstraněna. EPPD tuto informaci uchová a vyhotoví na základě odstranění údajů protokol, který posouzí v případě, že subjekt údajů bude požadovat informaci o tom, zdali jsou o něm stále zpracovávány osobní údaje, případně poslouží jako protokol pro potvrzení o odstranění dotčených údajů z databáze správce osobních údajů, v uvažované situaci tedy z databáze obchodní společnosti.

4.5.8 Předávání osobních údajů třetím stranám prostřednictvím EPPD

Jednou z funkcionalit EPPD je záznam provedené změny při nakládání s osobními údaji, jejich skupinami či celými databázemi. EPPD tyto údaje při jejich změně nebo předání třetím osobám zaznamená prostřednictvím časového razítka (podkapitola 4.3.3). Pro uživatele softwarového programu nebo pro dozorový orgán tak bude systém moci vydat potvrzení o změně či předání osobních údajů třetím stranám. Za tímto účelem EPPD vygeneruje smlouvu o nakládání s osobními údaji mezi správcem a zpracovatelem za pomoci automatizace dokumentů (podkapitola 4.4). Zpracovatel poté bude moci prostřednictvím elektronického podpisu smlouvu platně uzavřít se správcem a EPPD uloží její schválenou verzi do databáze smluv. Tento dokument, v němž je stanoven předmět, doba trvání zpracování, povaha, účel zpracování, typ osobních údajů a kategorie subjektů údajů, včetně povinnosti

a práva správce²²⁶, je nezbytnou součástí smluvního vztahu mezi správcem a zpracovatelem, a to za předpokladu, že úprava tohoto právního vztahu nebyla součástí jiné smluvní dokumentace mezi subjekty nebo neplyne z jiné zákonné povinnosti (například předávání osobních údajů OČTR²²⁷).

4.5.9 Ostatní funkcionality EPPD

Vedle výše popsaných funkcionalit, které EPPD nabízí je největší devizou právě jednoduchost vyhledávání skrze softwarový program, který funguje na principu filtrování informací dle hledaných výrazů. Vnitřní prostředí EPPD je přizpůsobeno zpracování základních informací o společnosti, která ho využívá, tedy je možné na základě všech zadaných podnětů vygenerovat *Záznamy o činnostech zpracování*, které si jako hlavní dokument při případné kontrole vyžádá ÚOOÚ. Další z funkcí se nabízí možnost prostřednictvím EPPD hlásit incident, ke kterému mohlo dojít mimo prostředí softwarového programu, například při rozesílání e-mailové korespondence, která obsahovala osobní údaje a byla zaslána na špatnou adresu. EPPD se dokáže vypořádat i s žádostmi v rámci uplatnění práv subjektů údajů na poskytnutí informace či výmaz osobních údajů, které o dotyčném subjektu společnost zpracovává. Díky předpřipraveným vzorům odpovědí na různé podněty a díky databázi osobních údajů dotyčného subjektu, bude EPPD schopno během okamžiku vyselektovat veškeré osobní údaje dotyčného subjektu údajů a předpřipravit tak oficiální odpověď na předmětnou žádost. EPPD si také hlídá skartační a archivační lhůty, tedy v okamžiku, kdy zpracování pozbývá účel, titul či dobu shromažďování, automaticky osobní údaje odstraní a vystaví o tomto procesu potvrzení, které buďto uchová nebo informuje příslušný subjekt údajů. Ostatní funkcionality budou závislé na požadavcích obchodních společností a budou tak předmětem jednání a následného vývoje.

4.5.10 Možné problémy při implementaci EPPD do vnitřního systému společnosti

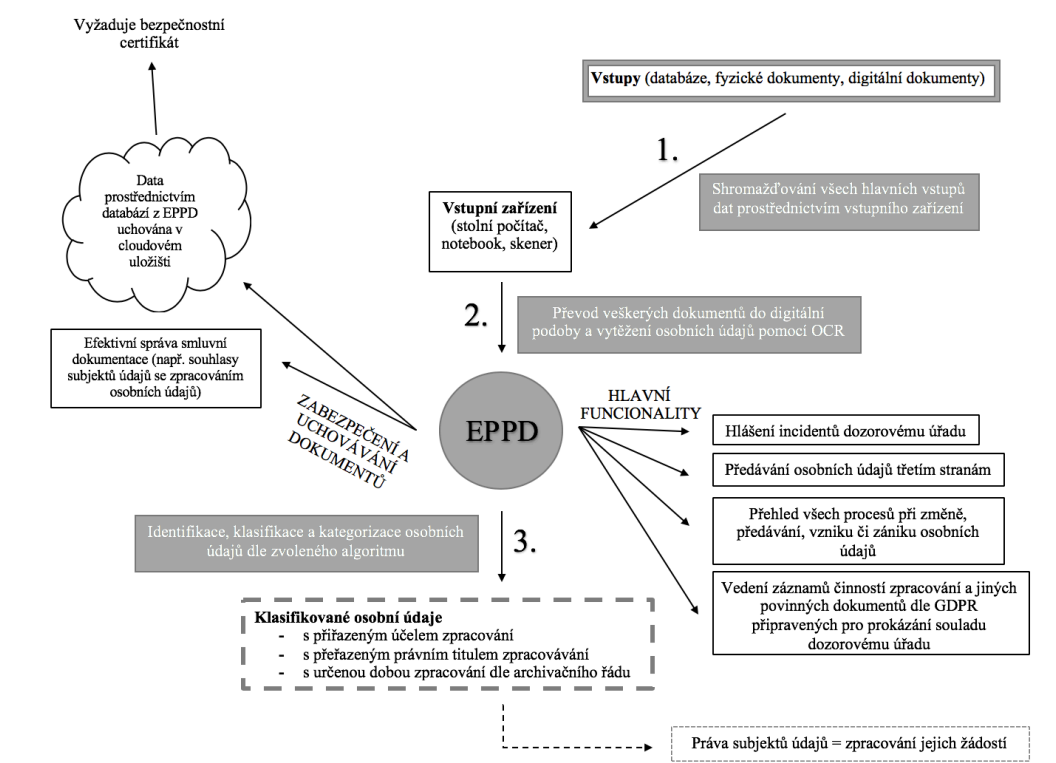
V okamžiku, kdy bude softwarový program implementovaný do systémů společnosti, je potřeba si uvědomit, že není možné v jeden okamžik vyřešit veškeré

---

²²⁶ Článek 28 odst. 3 GDPR. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. In: Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [cit. 12. 8. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²²⁷ Zkratka označující pojem *Orgány činné v trestním řízení* vyplývající z §12 odst. 1, zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád. Jsou jimi například soud, státní zástupce a policejní orgán, pokud provádějí úkony trestního řízení.

problémy spojené se správou a managementem digitální dokumentace. Jako každý systém, který v první fázi prochází procesem primární implementace je odkázaný plně na vnitřní nastavení systémů společnosti a je na osobě, která je pověřená zaváděním systému, aby vnitřní procesy reflektovala na novém zaváděním softwarovém programu. Tyto skutečnosti se týkají také bezpečnostní politiky a interní správy elektronických činností a procesů. Proto je potřeba před samotnou implementací dobře zmapovat veškeré vnitřní předpisy ve spolupráci s odborníkem v oboru IT, který má na starost správu vnitřní sítě a ICT systémů.

(Obrázek č. 3 - Funkční schéma softwarového programu EPPD, vlastní zpracování)

4.6 Zhodnocení ekonomických dopadů na příkladu modelové společnosti využívající navrhované softwarové řešení EPPD

Předtím, než bude možné mluvit o konkrétních ekonomických dopadech zavedení EPPD v interním systému řízení společnosti,²²⁸ je na místě určit cenu, za kterou bude poskytována licence k využívání EPPD. Užívání softwarového

²²⁸ Interním systémem řízení společnosti se se má na mysli takzvaný *Systém řízení jakosti*, známý pod zkratkou QMS (v anglickém jazyce jako *Quality Management System*). Lze ho definovat jako skupinu procesů a procedur vyžadovaných při plánování a provádění služeb v oblasti hlavní činnosti organizace. QMS umožní společnosti rozpoznat, měřit a zlepšovat vnitřní procesy tak, že vedou k celkovému zlepšení výkonu společnosti.

programu předpokládá existenci patentu,²²⁹ na základě kterého bude poskytnuta uživatelská licence v souladu s AutZ.²³⁰ Licence poskytuje možnost užívání softwarového programu, který směřuje primárně na segment malých a středních obchodních společností, kde se šetření ekonomických nákladů promítne při činnosti zpracovávání osobních údajů nejvíce.

4.6.1 Cena za poskytování licence EPPD

Cena za poskytnutí licence na provoz EPPD se odvíjí od konkurenčního srovnání cen dostupných ekvivalentních softwarových produktů na českém trhu. Jedná se především o takové softwarové produkty, které se svými funkcionalitami podobají EPPD.

Jako jediný dostupný ekvivalent pro určení ceny na základě konkurence EPPD je software s názvem *M-Files*, a to z důvodu, že poskytovatel tohoto ekvivalentu jako jediný uvádí na svých webových stránkách cenu produktu. Jedná se o softwarové řešení společnosti *Kyocera Document Solutions Czech, s.r.o.*, která působí na českém trhu od roku 1991. Produkt *M-Files* je prezentovaný jako nástroj na efektivní správu dokumentů. Mezi jeho přednosti patří rychlé ukládání, vyhledávání, sdílení a zabezpečení informací. Prostřednictvím vestavěného operačního systému mohou zpracované dokumenty obíhat po firmě dle jasných pravidel s možností kontroly aktuálního stavu. Jako svou konkurenční výhodu uvádí *M-Files* jednoduché ovládání, díky kterému je možné systém začít používat během chvíle a jeho cena, na rozdíl od většiny produktů na trhu, je dostupná i pro firmy s několika málo pracovníky. Cena pořízení *M-Files* závisí na počtu uživatelských licencí a nadstavbových modulů. Existují tři typy přístupových licencí a lze je libovolně kombinovat, přičemž nejdražší variantou, která není omezena udělením licence pouze pro určitou osobu, je *Konkurenční licence*. Jedná se o druh licence, jež je vhodná pro uživatele, kteří pracují s *M-Files* méně často. Přístup do softwaru je omezený počtem licencí pro přihlášení uživatelů, nicméně přístupy nejsou vedené na konkrétní osobu, z čehož plyne, že ostatní se mohou

---

²²⁹ Atributy ochrany počítačových programů stanoví v § 2 a § 65 zák. č. 121/2000 Sb., autorský zákon a Směrnice č. 2009/24/ES o právní ochraně počítačových programů. „*Samotný počítačový software lze v Evropě chránit autorskými právy, nikoli patenty. Vynález, který je na počítačích realizován pomocí softwaru (například zdokonalený systém zpracování dat), je však v Evropě patentovatelný.*“ In: *Postup patentování* [online]. Úřad průmyslového vlastnictví : © 2008 [cit. 28. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/publikace/prirucka-vynalezce/Ochrana-Vasimyslenky/Postup-patentovani.html>.

²³⁰ Srov. s: § 46 a násl. Zákon č. 121/2000 Sb., Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

přihlásit až v okamžiku, kdy se jiný - právě aktivní uživatel odhlásí. Cena konkurenční licence je po provedení přepočtu dle aktuálního kurzu ČNB z evropské měny (euro) na měnu českou (česká koruna)²³¹ ve výši 10.836,- Kč bez DPH za rok, a to za jednu licenci při předpokladu omezení užívání softwaru v rozmezí od 5 do 49 uživatelů.²³²

Záměr autora této diplomové práce je nabízet systém EPPD stejné cílové skupině uživatelů, tedy malým a středním společnostem. Oproti softwarovému řešení M-Files je stanovena cena za užívání EPPD kvůli získání konkurenční výhody ve výši 10.000,- Kč bez DPH. Tato cena je stanovena na dobu jednoho roku užívání softwarového programu, a to při užívání jedné licence a pouze pro jeden aktivní přístup (tedy aktivní může být v jeden okamžik pouze jeden uživatel). Cena je pouze orientační pro účely této práce, při reálné nabídce může dojít k její změně v závislosti na aditivních nákladech vzniklých při vývoji EPPD a na základě možnosti využít některých nadstavbových modulů, které budou zpoplatněny zvlášť v závislosti na konkrétních požadavcích společnosti.

4.6.2 Specifikace modelové společnosti

Pro účely zhodnocení ekonomických dopadů na příkladu modelové společnosti využívající navrhované softwarové řešení EPPD byla zvolena fiktivní společnost, která je pro účely této práce pojmenována jako *První Česká Logistická, s.r.o.* (dále také jako „společnost PČL“). Jedná o společnost s ručením omezeným, jejíž předmět podnikání je oficiálně dle ŽZ²³³ výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 ŽZ, jedná se tedy o životnost volnou. Hlavní činností této společnosti je silniční a nákladní motorová doprava provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o nejvyšší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí. Struktura společnosti obsahuje celkem 12 druhů pracovních pozic. Počet zaměstnanců je proměnný v závislosti na objemu zakázek společnosti PČL. Pracovní pozice můžeme v závislosti na náplni práce rozdělit na pracovní pozice administrativního charakteru (ředitel společnosti, asistentka ředitele, manažer kvality, manažer projektu, manažer obchodu, pracovníci IT oddělení, pracovníci účtárny a personálního oddělení, pracovníci správy majetku)

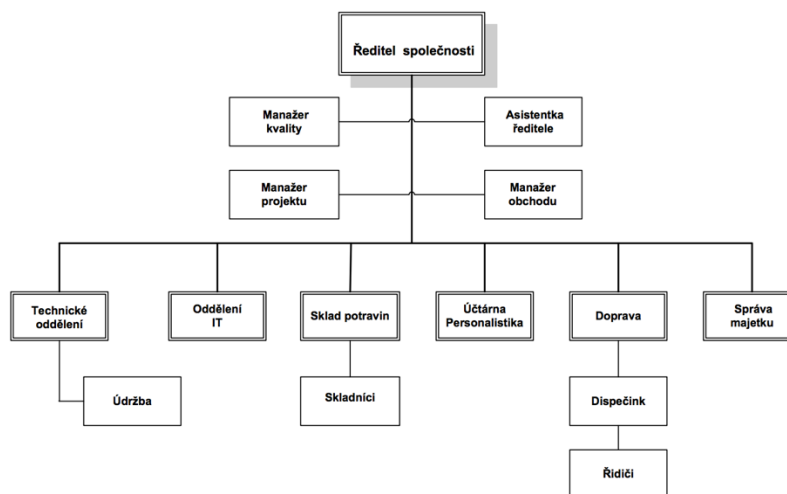
---

²³¹ *Aktuální měnový kurz ke dni 1. 8. 2019* [online]. ČNB : © 2019 [cit. 28. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu>.

²³² Informace o společnosti její nabídce a ceně softwaru dostupné z: *Webové stránky společnosti Kyocera Document Solutions Czech, s.r.o.* [online]. [sine loco] : © 2019 [cit. 28. 6. 2019]. Dostupné z: <http://www.janus-dms.cz/cs>.

²³³ Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon ve znění pozdějších předpisů.

a pracovní pozice logistiky (pracovníci údržby, skladníci, pracovníci dispečinku, řidiči), což vyplývá z organizačního schématu:

(Obrázek č. 4 - Organizační schéma společnosti První Česká Logistická s.r.o., vlastní zpracování)

Ve společnosti se vyskytuje celkem 5 pracovních pozic, které přichází do kontaktu s osobními údaji. Jsou jimi konkrétně tyto uvedené pracovní pozice společně s vymezením činnosti, při kterých přichází do kontaktu s osobními údaji z hlediska jejich evidence a zpracování:

1. Vedoucí nákladní dopravy
a. Vede evidenci dokladů předepsaných pro výkon profese řidiče nákladní dopravy.
2. Vedoucí účetní – personalistka
a. Vede evidenci zaměstnanců včetně jejich osobních údajů.
b. Zpracovává statistické informace a výkazy pro SSZ ²³⁴ a FÚ ²³⁵ .
c. Vede mzdovou agendu, eviduje a archivuje příslušnou dokumentaci.
d. Uzavírá se zaměstnanci smlouvy o hmotné odpovědnosti, které eviduje a archivuje.
3. Asistentka ředitele

²³⁴ Srov.: Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁵ Srov.: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

a. Přijímá, eviduje a přiděluje veškerou korespondenci.   b. Eviduje a zakládá dokumenty vyžadované ředitelem společnosti pro výkon funkce.
4. Manažer projektu
a. Provádí školení BOZP²³⁶ a PO²³⁷ řidičů společnosti.   b. Provádí personální politiku u kategorie řidičů nákladní dopravy.
5. Vedoucí referátu správa majetku
a. Vede agendu řidičů manipulačních vozíků a provádí jejich školení   b. Řeší s pojišťovnami likvidaci škodných událostí způsobených zaměstnanci.   c. Vede evidenci všech uzavřených pojistných smluv společnosti (pojištění majetku, povinné ručení a havarijní pojištění vozidel, pojištění odpovědnosti zaměstnanců aj.).

(Obrázek č. 5 – Seznam pracovních pozic společnosti První Česká Logistická s.r.o., vlastní zpracování)

4.6.3 Mzdové náklady na zaměstnance společnosti PČL

4.6.3.1 Způsob výpočtu mzdových nákladů

Z důvodu, že byla zvolena fiktivní společnost a nebylo tak možné získat reálné údaje o mzdách zaměstnanců, zvolil autor pro stanovení mzdových nákladů na zaměstnance výpočet hrubé měsíční mzdy podle hlavních tříd a tříd zaměstnání CZ-ISCO z roku 2018 - *Informační systém o průměrném výděлку* (ve zkratce „ISPV“).²³⁸ Ke každé z pěti zmíněných pracovních pozic společnosti PČL, které zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, přiřadil autor analogicky nejvhodnější pozici, která vyplývá z ISPV. Níže uvedený příklad reflektuje postup analogického přiřazení pracovní pozice č. 43 vygenerované z ISPV k pracovní pozici Vedoucí nákladní dopravy společnosti PČL. Hrubá měsíční mzda Vedoucího nákladní dopravy zaměstnance společnosti PČL tedy bude (medián) 28.044,- Kč.

²³⁶ Srov.: Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁷ Srov.: Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁸ *Informační systém o průměrném měsíčním výděлку*. Výsledky šetření ISPV [online]. Praha : © 2019 [cit. 29. 6. 2019] Dostupné z: <https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni.aspx>.

Hlavní třída / třída zaměstnání CZ-ISCO		hrubá měsíční mzda		diferenciace hrubé měsíční mzdy					hrubá měsíční mzda		složky hrubé měsíční mzdy			placená doba
počet zaměstnanců		medián	meziroční změna	1. decil	1. kvartil	3. kvartil	9. decil	průměr	meziroční změna	odměny	příplatky	náhrady		
tis. osob		Kč/měs	%	Kč/měs	Kč/měs	Kč/měs	Kč/měs	Kč/měs	%	%	%	%	hod/měs	
43	Úředníci pro zpracování číselných údajů a v logistice	107,1	28 044	107,2	16 649	21 451	36 176	44 166	30 095	107,4	14,3	3,5	10,2	173,0

(Obrázek č. 6 - Příklad podkladů pro výpočet hrubé měsíční mzdy podle hlavních tříd a tříd zaměstnání CZ-ISCO z roku 2018 - *Informační systém o průměrném výdělku*, upravený původní zdroj dostupný z: <https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni.aspx>)

Provedení přepočtu na průměrnou hodinovou mzdu provedl autor pomocí koeficientu vyplývajícího z ustanovení § 356 ZP.

Hrubá mzda zaměstnanců (medián)	Měsíční	Roční	Kč/h
Asistentka ředitele	28 044 Kč	336 528 Kč	175 Kč
Manažer projektu	32 968 Kč	395 616 Kč	206 Kč
Vedoucí nákladní dopravy	28 044 Kč	336 528 Kč	175 Kč
Vedoucí účetní - personalista	46 280 Kč	555 360 Kč	289 Kč
Vedoucí referátu správa majetku	46 280 Kč	555 360 Kč	289 Kč

(Obrázek č. 7 - Výpočet hrubé hodinové mzdy zaměstnanců PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, vlastní zpracování)

Výpočet hrubé hodinové mzdy každého z pověřených zaměstnanců je potřebný pro stanovení částky, která tvoří poměr z hlavní pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců, a dále pro stanovení částky, kterou zaměstnavatel vynaloží na implementaci a následné zpracování osobních údajů v souladu s GDPR.

4.6.3.2 Mzdové náklady spojené s rutinní činností zpracování osobních údajů pověřenými zaměstnanci společnosti PČL

Stanovení průměrné doby zpracování osobních údajů pověřenými zaměstnanci společnosti PČL vyplývá z vlastních zkušeností autora této diplomové práce. Ke stanovení této průměrné doby dospěl autor na základě dotazování pracovníků, kteří pracují na analogicky obdobných pracovních pozicích, které se vyskytují ve společnosti PČL. Počet hodin strávených činností zpracování osobních údajů na jednotlivých pozicích je autorem stanovený jako nezbytný čas pro základní účely zpracování osobních údajů. Není zde započtena doba na případné vyhodnocení dotazů souvisejících s právy subjektů údajů (viz podkapitola 2.3.6), hlášení případného incidentu či provádění auditu v oblasti ochrany osobních údajů. Tyto dodatečné činnosti mohou ve výsledku celkový počet hodin radikálně navýšit.

Pro výpočet mzdových měsíčních nákladů, které jsou vyhrazeny na zpracování osobních údajů v souladu s GDPR jednotlivých zaměstnanců

společnosti PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, byla měsíční hrubá mzda u jednotlivých pracovních pozic násobena počtem hodin, které vyplývají z odhadů autora podložených dotazníkovým šetřením.

Hrubá mzda zaměstnanců (medián)	Měsíční	Roční	Počet hodin práce s OÚ/měs	Kč/hod	Mzdové náklady na práci s OÚ	Mzdové náklady na práci s OÚ/rok
Asistentka ředitele	28 044 Kč	336 528 Kč	18	175 Kč	3 155 Kč	37 859 Kč
Manažer projektu	32 968 Kč	395 616 Kč	11	206 Kč	2 267 Kč	27 199 Kč
Vedoucí nákladní dopravy	28 044 Kč	336 528 Kč	4	175 Kč	701 Kč	8 413 Kč
Vedoucí účetní - personalista	46 280 Kč	555 360 Kč	50	289 Kč	14 463 Kč	173 550 Kč
Vedoucí referátu správa majetku	46 280 Kč	555 360 Kč	18	289 Kč	5 207 Kč	62 478 Kč
Celkem			101		25 792 Kč	309 499 Kč

(Obrázek č. 8 - Výpočet hrubé hodinové mzdy zaměstnanců PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, násobený počtem hodin, které zaměstnanec stráví procesem zpracovávání osobních údajů v souladu s GDPR za měsíc, vlastní zpracování)

Poměrná část mzdových nákladů pověřených zaměstnanců PČL vynaložená na zpracovávání osobních údajů v souvislosti s GDPR tak činí po sečtení všech pozic, které zpracovávají osobní údaje, částku 25.792,- Kč za měsíc a 309.499,- Kč za rok.

4.6.4 Náklady spojené s implementací GDPR ve společnosti PČL

4.6.4.1 Výpočet nákladů spojených se základním školením a monitoringem současného stavu ochrany osobních údajů pro pověřené zaměstnance společnosti PČL

Proces implementace GDPR tak jak je popsán v kapitole 4.2 s sebou přináší významné náklady. Veškeré dále popsané hodnoty, jako je časová náročnost a cena nabízených služeb, vychází z vlastní zkušenosti autora při implementaci GDPR či rešerše dostupných služeb autorem považovaných důvěryhodných společností, které nabízejí implementaci GDPR na českém trhu.²³⁹ Průměrná cena implementace GDPR je autorem stanovena na základě výpočtu průměru cen nabízených vybranými společnostmi ve výši 25.000,- Kč bez DPH, přitom cena obsahuje veškeré úkony vyjmenované v předešlé podkapitole 4.2. Pro přesné vyčíslení nákladů spojených s implementací GDPR je totiž nezbytné vymezit konkrétní úkony implementace ve spojení s časovou dotací pro jednotlivé úkony,

²³⁹ 1) *Zavedení systému GDPR*. Webové stránky společnosti BELL consulting s.r.o [online]. Brno : © 2019 [cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <http://www.bellcons.cz/zavedeni-gdpr/>.
2) *Balíčky GDPR řešení*. Webové stránky společnosti KZ trading s.r.o. [online]. Praha : © 2019 [cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.potrebuji-gdpr.cz/balicek-start-gdpr-pro-male-firmy-zivnostniky.html>.
3) Sestavení finanční analýzy na míru prostřednictvím: *GDPR kalkulačka*. Webové stránky společnosti Algotech, a.s. [online]. Praha : © 2019 [cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.algotech.cz/gdpr-kalkulacka-test>.

aby bylo možné určit částku, kterou společnost PČL vynaloží na zavedení požadavků legislativy tak, aby společnost byla v souladu s GDPR .

4.6.4.2 Časová náročnost a náklady spojené se součinností zaměstnanců při monitoringu současného stavu ochrany osobních údajů pověřených zaměstnanců společnosti PČL

V kombinaci s úvodním mapováním stavu zpracování osobních údajů ve společnosti PČL, navržení vhodných postupů a vypracování všech právních dokumentů vyžadovaných podle GDPR, je potřebné pro pověřené zaměstnance zajistit školení, jehož cílem je poskytnout výklad základních principů ochrany osobních údajů podle GDPR, zásad použití jednotlivých předaných dokumentů a jejich zpracování a zpracovávání osobních údajů obecně. Toto školení je v rozsahu čtyř hodin na každého zaměstnance.

Druhým krokem v rámci školení je monitoring současného stavu zpracovávání osobních údajů (monitoring, GAP analýza a dopadová analýza viz podkapitola 4.2.1.2). Po provedení monitoringu současného stavu zpracování je možné vypracovat v rámci tohoto kroku závěrečnou zprávu, na základě které, je možné navrhnout změny, doplnění či nové postupy při ochraně osobních údajů. Monitoring se provádí zejména zpracováním mappingového dotazníku pověřeným zaměstnancem (viz obrázek č. 1 a 2 v podkapitole 4.2.1.2), dále analýzou vlastní smluvní dokumentace, se kterou přichází zaměstnanec do kontaktu, analýzou zabezpečení přístupu k osobním údajům a vypracováním přehledu prováděných operací souvisejících se zpracováním osobních údajů. Monitoring probíhá v rozsahu závislém na činnosti konkrétních osob či oddělení. Průměrná časová dotace vyhodnocená autorem dle vlastní zkušenosti je tři hodiny na vstupní dotazník a vyhodnocení dopadů GDPR pro každého zaměstnance, dále dvě hodiny na provedení analýzy vlastní smluvní dokumentace a interních pravidel zpracovávání a dvě hodiny na analýzu zabezpečení osobních údajů. Celkem tedy tento krok implementace GDPR vyžaduje časovou dotaci na každého zaměstnance ve výši sedmi hodin.

Třetím krokem je samotná implementace opatření ochrany osobních údajů. Velmi důležitým dokumentem pro oblast GDPR jsou vnitřní pravidla společnosti, která budou předmětem zájmu kontrolního úřadu. Jedná se především o Záznamy účelů zpracování osobních údajů. Součástí této části implementace je také tvorba vzorů odpovědí na dotazy subjektů údajů. Tento krok nepředstavuje pro účely

implementace GDPR pro společnost žádné časové zatížení zaměstnanců, neboť tyto úkony týkající se tvorby dokumentů provádí subjekt, který implementaci GDPR jako službu poskytuje.

Posledním krokem při implementaci GDPR je vyhodnocení dodatečných dotazů ze strany zaměstnanců společnosti, konzultace prostřednictvím e-mailu nebo telefonu, spuštění některých IT opatření a v úplném závěru audit již provedených GDPR opatření, na základě kterého, subjekt poskytující implementaci GDPR vystaví společnosti PČL certifikát, jenž slouží jako potvrzení souladu podnikových procesů s legislativou GDPR dozorovému orgánu při provádění dohledu či kontroly. Konečná cena za provedení implementace GDPR se může v závislosti na náročnosti úkonů prováděných v souvislosti s tímto krokem lišit, závisí na dodatečných požadavcích společnosti PČL. Tento krok představuje pro účely implementace GDPR do společnosti již minimální časové zatížení zaměstnanců, neboť tyto úkony se týkají především subjektu, který implementaci GDPR jako službu poskytuje.

Celková časová dotace na jednoho zaměstnance při provádění implementace GDPR je tedy v součtu jedenáct hodin. Jedná se o jednorázový náklad, který se na rozdíl od dalších nákladů na zpracovávání osobních údajů zaměstnanci společnosti PČL, nebude opakovat v měsíčních intervalech. Přesto se jedná o jedenáct hodin, které je zaměstnavatel, tedy společnost PČL nucena hradit v rámci mzdových nákladů zaměstnanců. Na základě vypočítané hrubé hodinové mzdy jednotlivých zaměstnanců PČL, kteří v rámci své pracovní činnosti zpracovávají osobní údaje, je tato hrubá hodinová mzda násobena počtem jedenácti hodin, které jsou pro každého zaměstnance zvlášť vyhrazeny na školení a provedení analýz v rámci implementace GDPR.

Hrubá mzda zaměstnanců (medián)	Měsíční	Roční	Implementace GDPR v hodinách	Kč/h	Mzdové náklady na implementaci
Asistentka ředitele	28 044 Kč	336 528 Kč	11	175 Kč	1 928 Kč
Manažer projektu	32 968 Kč	395 616 Kč	11	206 Kč	2 267 Kč
Vedoucí nákladní dopravy	28 044 Kč	336 528 Kč	11	175 Kč	1 928 Kč
Vedoucí účetní - personalista	46 280 Kč	555 360 Kč	11	289 Kč	3 182 Kč
Vedoucí referátu správa majetku	46 280 Kč	555 360 Kč	11	289 Kč	3 182 Kč
Celkem			55		12 486 Kč

(Obrázek č. 9 - Výpočet hrubé hodinové mzdy zaměstnanců PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, násobený počtem hodin, které zaměstnanec stráví procesem implementace GDPR, vlastní zpracování)

Z obrázku č. 9 vyplývá, že celkové mzdové náklady na všechny zaměstnance při provedení školení a úkonů souvisejících s implementací GDPR, kteří byli pověřeni správou osobních údajů či s údaji přichází do kontaktu, jsou ve výši 12.486,- Kč. Společně s těmito jednorázovými mzdovými náklady vzniklých

při implementaci GDPR musí společnost PČL uhradit subjektu, který provádí za implementaci GDPR, částku ve výši 25.000,- Kč bez DPH. Částka za samotnou implementaci se ovšem může zvýšit v závislosti na časové náročnosti provedených konzultací, které se účtují mimo základní úkony implementace GDPR. Celkové náklady vynaložené na implementaci procesů GDPR do procesů zpracovávání a ochrany osobních údajů společnosti PČL činí 37.486,- Kč. Tyto celkové náklady na implementaci GDPR však společnost může výrazně ponížít při využití EPPD, a to z důvodu, že všechny primární implementační úkony jsou započítané do celkového měsíčního nákladu na provoz EPPD. Při využití softwarového řešení EPPD tedy nebude muset společnost PČL hradit vstupní náklady spojené s implementací GDPR, ani mzdové náklady zaměstnanců vypočítané v poměru na počet hodin strávený implementačním procesem GDPR.

4.6.5 Peněžité sankce při porušení GDPR jako mimořádné účetní náklady

Vedle mzdových nákladů vynaložených na rutinní činnost zpracovávání osobních údajů, nákladů spojených se mzdovými náklady pracovníků na zavedení GDPR a nákladů za samotnou implementaci GDPR prostřednictvím subjektů, které mají tuto službu v nabídce, lze další náklady označit za takzvané mimořádné účetní náklady²⁴⁰, které jsou spojené s peněžitými sankcemi vynaloženými na základě správního rozhodnutí ÚOOÚ jako dozorového orgánu, který rozhodl o porušení zásad zpracovávání osobních údajů či porušení ochrany osobních údajů v souladu s GDPR. Tyto náklady nelze vyčíslit, neboť se nedají při snaze dodržování souladu s GDPR předvídat a jejich výše bude vždy záviset na konkrétním případě porušení právních povinností.

Tento druh nákladu lze omezit zavedením EPPD ve společnosti PČL, neboť EPPD garantuje, že veškeré procesy spojené se zpracováváním osobních údajů jsou v souladu s legislativou GDPR a jeho funkcionality zajišťující dodržení všech hlavních náležitostí spojených se zpracováváním osobních údajů, které GDPR vyžaduje.

4.6.6 Shrnutí všech potenciálních nákladů společnosti PČL

Po vyhodnocení a sečtení mzdových nákladů vynaložených na rutinní činnost zpracovávání osobních (viz podkapitola 4.6.3.2), nákladů spojených se

---

²⁴⁰ VOCHOZKA, M., MULAČ, P. a kol. *Podniková ekonomika*. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2012. str. 74. ISBN: 978-80-247-4372-1.

mzdovými náklady na zavedení GDPR (viz podkapitola 4.6.4.2) a nákladů za samotnou implementaci GDPR prostřednictvím subjektů, které mají tuto službu v nabídce (viz podkapitola 4.6.4.1) společně s předpokladem, že může dojít k udělení peněžité sankce ze strany ÚOOÚ (viz podkapitola 4.6.5), dospěl autor této diplomové práce k závěru, že v poměru mezi cenou za měsíční poskytování licence EPPD a měsíčními náklady na rutinní činnost zpracovávání osobních údajů zaměstnanci, může společnost PČL ušetřit na nákladech za zpracovávání částku ve výši 15.792,- Kč za měsíc. Výpočet je proveden na základě odečtení ceny licence EPPD (10.000,- Kč) od výsledku vypočítaných měsíčních hrubých mzdových nákladů na rutinní činnost zpracovávání osobních údajů v souladu s GDPR (25.792,- Kč).

Dále společnost PČL ušetří při pořízení licence k užívání EPPD jednorázové náklady za implementaci GDPR ve výši 37.486,- Kč. Výpočet je proveden na základě součtu nákladů, ve kterých jsou zahrnuty náklady na samotnou implementaci GDPR provedenou prostřednictvím subjektu, který poskytuje služby zavádění GDPR v obchodních společnostech (25.000,- Kč) a dále jednorázové náklady spojené s poměrnou částí měsíční mzdy odpovídající činnosti vynaložené na školení a analýzu zaměstnaneckých procesů (12.486,- Kč).

5. Závěr

Tato diplomová práce popisuje vliv digitalizace všemi procesy a metodami, které se odehrávají v rámci podnikové ekonomiky. Podniky se kvůli stále rostoucí popularitě dat nevyhnou ani povinnosti dodržovat pravidla, která se týkají ochrany osobních údajů, jejichž existence se právě v podobě elektronických datových souborů vyskytuje stále častěji. Právě ochrana osobních údajů se stala středem pozornosti Evropské unie, která přinesla právní úpravu, jenž spočívá ve snaze sjednotit veškerou evropskou legislativu. Česká republika na základě toho přijala nařízení, jehož název Obecné nařízení na ochranu osobních údajů známé spíše pod zkratkou GDPR, se stalo hlavním právním předpisem sjednocujícím ochranu osobních údajů napříč členskými zeměmi. Právní regulatorika v oblasti ochrany osobních údajů je pro většinu obchodních korporací administrativní zátěž, neboť se týká většiny jejich zaměstnanců, kteří přichází se zpracováváním osobních údajů do kontaktu. To vyvolává snahu korporací hledat efektivní řešení správy digitálních dat, při které bude dodržen soulad s legislativou v oblasti ochrany osobních údajů.

Na základě poznatků a metod digitalizace, tak jak je popsal autor této diplomové práce v samostatné kapitole věnované tématu digitalizace ekonomiky, je nepochybné, že se z digitalizace stává exkluzivní služba. Je to taková služba, která denně nabírá na objemu nabídky, ale stále postrádá poptávku. To je způsobeno především malou snahou ze strany vládních nebo nevládních organizací informovat její potenciální spotřebitele či uživatele o její existenci, jejím současném stavu a potenciálu. V současné době se nejvíce prostředků, které slouží k informovanosti veřejnosti vynaloží na komerční reklamy za účelem podpory marketingové kampaně různých produktů. Je ale na čase začít společnost informovat i o přínosech či dokonce nástrahách digitalizace tak, aby bylo možné včas zachytit dobu, kdy bude nutné se na některé technologie adaptovat, z důvodu snahy inovace společnosti. K tomu je třeba definovat strategickou roli státu, do jaké míry chce být do procesu angažován a kde k tomu bude hledat investiční nástroje. Bude nutné zavést relevantní operační programy, které se týkají oblasti lidských zdrojů a zaměstnanosti. Obchodní subjekty budou muset přetransformovat svůj obecný kapitál na kapitál lidský a kapitál myšlenek, neboť právě myšlenky a rozšiřování odborných znalostí vedoucích k inovacím, se stanou nejcennější komoditou.

Kromě otázek digitalizace si autor práce uvědomuje potřebu spojit digitalizaci s právem a k tomu přiřadit navazující ekonomický pohled na právo. Bez digitalizace by neexistovala efektivnější ekonomika, a právě tento proces si žádá nastavení legislativního rámce, který ovlivní procesy tvorby metod a nástrojů digitalizace ekonomiky. Tyto tři hlavní oblasti výzkumu spojuje jeden společný jmenovatel, tím jsou data a jejich ochrana, přičemž ve vztahu k člověku se nejcitlivějšími daty stávají primárně osobní údaje.

K dosažení cílů a ověření hypotéz definovaných autorem na počátku práce, které plynou z výzkumných otázek, byla využita naučná literatura, platná legislativní úprava a vlastní zkušenost autora ze stávajících poznatků a studia všech zmíněných zdrojů v oblasti ochrany osobních údajů. První hypotézou bylo stanoveno, že: *„Pomocí softwarového řešení navrhovaného autorem lze dosáhnout usnadnění a zefektivnění procesu zpracovávání osobních údajů v obchodních společnostech, a to v souladu s účinnou legislativou.“* Tato hypotéza byla potvrzena, neboť bylo zjištěno, že díky softwarovému řešení, a přechodu z fyzické formy dokumentů na formu elektronickou, je možné omezit administrativní zátěž modelové obchodní společnosti na minimum. Tím lze nahradit z velké části lidský faktor, který je bez využití softwarového řešení nepostradatelný k řádnému zpracovávání osobních údajů tak, aby probíhalo v souladu s účinnou legislativou. Pod pojmem zefektivnění tedy můžeme zahrnout optimalizaci mzdových nákladů, bezpečnější zpracovávání dat oproštěné od potenciální chyby způsobené lidským faktorem, a především rychlejší formu provádění veškerých operací v souvislosti se shromažďováním a nakládáním s osobními údaji.

Druhá hypotéza, říkájící že: *„Prostřednictvím optimalizace efektivní správy elektronických dokumentů skrze navrhovaného softwarového řešení, lze usnadnit provádění kontroly a dohledu dozorového orgánu v oblasti ochrany osobních údajů.“* Byla ověřena na základě vyhodnocení povinností, které GDPR přináší společně s funkcionalitami, které nabízí softwarové řešení autora. Veškeré funkce softwarového řešení jsou navrženy tak, aby v případě provedení kontroly nebo dozoru, byla obchodní společnost schopna poskytnout v co nejpřehlednější a nejucelenější formě veškeré podklady či informace, které si dozorový orgán vyžádá. Díky možnosti využít v softwarovém prostředí funkci filtru a vytřídit tak informace o subjektech údajů na základě kategorie osobních údajů, účelů a titulů zpracovávání, době uchovávání a způsobu shromažďování, je využití softwarového řešení díky celkové elektronizaci, automatizaci a zrychlení prováděných operací,

velice jednoduché a tím efektivní i pro účely kontroly či dohledu, které určuje dozorový orgán.

Pro ověření otázek spojených s efektivitou, se kterou se pojí také otázka optimalizace mzdových nákladů, byla zvolena fiktivní společnost s názvem *První Česká Logistická, s.r.o.* (PČL), na jejímž modelu bylo možné vyčíslit některé úkony spojené se zpracováváním osobních údajů v souladu s účinnou právní úpravou. K tomuto modelu poté vznikla ekonomická analýza obsahující popis a identifikaci činností zaměstnanců společnosti spojených s ochranou osobních údajů. Byla tak autorem potvrzena i část hypotézy, která pracuje s pojmem efektivity, neboť pod pojem efektivita lze zařadit i optimalizaci mzdových nákladů.

I když se autor snažil o co nejbohatší nástin problematiky spojené s ochranou osobních údajů a jejího legislativního rámce, existuje řada témat, ke kterým se lze do budoucna vracet a rozvíjet tak tuto diplomovou práci. Obecné nařízení na ochranu osobních údajů, které přináší rozmanitější právní úpravu v oblasti ochrany osobních údajů, způsobilo paniku mezi obchodními společnostmi a obecně mezi všemi subjekty, které přichází do kontaktu s osobními údaji. Je tomu tak především z důvodu, že nařízení přichází s velice drakonickými sankcemi za nedodržení právního rámce ochrany osobních údajů. Proto je pro společnosti nezbytné zavést takový nástroj na ochranu osobních údajů, jako je například navrhované softwarové řešení, jehož cílem je shromážděné údaje na jedné straně dostatečně chránit a na druhé straně předcházet porušování právní povinnosti, které nemusí být ve všech případech způsobeno přímým úmyslem sankciovaného subjektu.

Resumé

Rozvoj informačních a komunikačních technologií s sebou přináší stále větší poptávku po bezpečném zpracovávání informací. Informace v podobě osobních údajů se zároveň stávají nejohroženější komoditou. Tendence zpracovávat veškerá data elektronicky, nahradit fyzické nosiče dat a ušetřit tak náklady, se stala jedním z hlavních cílů všech ekonomických subjektů napříč světem. Právě na tento vývoj musela zareagovat i Evropská unie a vytvořit pravidla ochrany, kterými se bude zpracovávání osobních údajů řídit.

Diplomová práce *Právní a ekonomické aspekty ochrany osobních údajů v procesu digitalizace ekonomiky v České republice* se nevěnuje všem aspektům spojeným s ochranou osobních údajů, ale pouze těm, které souvisí se snahou autora představit softwarové řešení, jenž na základě vytvořených algoritmů bude schopno vytěžovat z elektronických dokumentů osobní údaje, které bude automatizovaně zpracovávat. Toto řešení nabízí společnosti nástroj pro optimalizaci nákladů vynaložených na tuto činnost a zaručuje zpracovávání osobních údajů v souladu s účinnou právní úpravou, kterou je od května 2018 Obecné nařízení na ochranu osobních údajů, obecně známe jako GDPR.

Cílem práce je představit řešení, které reaguje na poptávku obchodních společností. Ty hledají nástroj, který dokáže ochranu osobních údajů v souladu s GDPR usnadnit, zautomatizovat a tím zefektivnit a ušetřit na nákladech spojených s jejich zpracováváním.

V teoretické části práce jsou nejdříve vysvětleny dostupné metody a nástroje digitalizace v rámci ekonomiky a práva, a to včetně jejich přínosů a možných rizik. Následně jsou představené nejdůležitější instituty zákonné úpravy na ochranu osobních údajů.

Praktická část spočívá v návrhu vlastního softwarového řešení, jehož implementace je analyzována z hlediska ekonomických dopadů na modelovou společnost. Na základě těchto poznatků jsou v závěru práce potvrzeny či vyvráceny stanovené hypotézy a je shrnuto reálné vyčíslení nákladů spojených s činností zpracovávání osobních údajů, jenž je srovnáno s variantou, při níž dojde k zavedení softwarového řešení.

Cizojazyčné resumé

The development of information and communication technologies brings an increasing demand for secure information processing. At the same time, information in the form of personal data is becoming the most endangered commodity. The tendency to process all data electronically and to replace physical databases and thus save costs, has become one of the main priorities of all economic entities across the world. The European Union had to respond to current situation and set up protection rules governing the processing of personal data.

The purpose of the master's thesis *Legal and economic aspects related to personal data protection in the digitalization process of economy in the Czech Republic* is not to be concerned about all aspects related to the protection of personal data, but only those related to the author's effort to present a software solution that will be able to extract personal data from electronic documents, which will be automatically processed. This solution offers the company a tool to optimize the cost of this activity and guarantees the processing of personal data in accordance with the effective legislation, which is - since May 2018 - the General Data Protection Regulation, commonly known as GDPR.

The aim of this work is to present a solution that responds to the demand of companies and entrepreneurs. They are looking for a tool that can facilitate, automate and protect personal data in accordance with GDPR and save on the cost of processing at the same time.

Firstly, the theoretical part of the thesis explains the methods and tools of digitization in economics and law, including their benefits and potential risks. Subsequently, the most important institutes of the legislation on the protection of personal data are presented.

Secondly, the practical part describes the software solution, it's implementation and an analysis of economic impacts on the model company. In conclusion, these findings are used to confirm or refute the established hypotheses at the end of the thesis and to quantify the costs associated with the activity of personal data processing with or without using the introduced software solution.

Seznam zdrojů

Právní předpisy

- [1] NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES Obecné nařízení o ochraně osobních údajů.
- [2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.
- [3] Vyhláška č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu.
- [4] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
- [5] Zákon č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů.
- [6] Zákon č. 121/2000 Sb. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).
- [7] Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů.
- [8] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád.
- [11] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- [12] zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád.

Monografie

A. České

- [1] BROULÍK, J., BARTOŠEK, J. Ekonomický přístup k právu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2015. ISBN: 978-80-7400-573-2.
- [2] DONÁT, J. Právní aspekty cloud computingu. Praha : IT Systems, 2011. roč. 13, č. 7-8, ISSN 1802-615X.

- [3] DOSEDĚL, T. Počítačová bezpečnost a ochrana dat. 1. vydání. Brno: Computer press, 2004. ISBN 978-80-251-0106-3.
- [4] DRÁPAL, J. Přiměřenost peněžité sankce k majetku pachatele. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN. 978-80-7598-297-1.
- [5] GERLOCH, A. Teorie práva. 6. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2013. ISBN: 978-80-7380-454-1.
- [6] HEISLER, H., VALENČÍK R., WAWROSZ P. Mikroekonomie základní kurz. 1. vydání. Praha : VŠFS, o.p.s., 2010. ISBN. 978-80-7408-039-5.
- [7] HENDRYCH, D. a kol. Správní právo. 7. vydání, Praha : C. H. Beck, 2009. ISBN: 978-80-7400-624-1.
- [8] HLAVENKA, J., HOLČÍK T., BARÁNEK T. Nový výkladový slovník výpočetní techniky. 2. vydání. Praha : Computer Press, 1995. ISBN 80-7226-023-5.
- [9] HYLMAR, R. Programování pro úplné začátečníky. 1. vydání. Praha : Computer press, 2012. ISBN: 978-80-251-2129-0.
- [10] JANEČKOVÁ, E. GDPR : Praktická příručka implementace. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer, a.s., 2018. ISBN: 978-80-7552-248-1.
- [11] JANEČKOVÁ, E., BARTÍK, V. Ochrana osobních údajů v pracovním právu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN: 978-80-7552-145-3.
- [12] JANSÁ, L. a kol. Internetové právo. 1. vydání. Brno : Computer Press, 2016. ISBN: 978-80-251-4664-4.
- [13] KNAPP, V. Teorie práva. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 1995. ISBN: 80-7179-028-1.
- [14] KUČEROVÁ, A., HEXNEROVÁ I. Ochrana osobních údajů v otázkách a odpovědích. 1. vydání. Praha : BOVA POLYGON, 2010. ISBN: 978-80-7273-163-3.
- [15] KUNSTOVÁ, R. *Efektivní správa dokumentů*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing a.s., 2009. ISBN: ISBN 978-80-247-3257-2.
- [16] MAŘÍK, V. a kol. Průmysl 4.0 : Výzva pro českou republiku, 1. vydání. Praha : Management Press, 2016. ISBN:978-80-7261-440-0.

- [17] MAŠTALKA, J. Osobní údaje, právo a my. Praha : C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-033-1.
- [18] MATES, P., JANEČKOVÁ, E., BARTÍK, V. Ochrana osobních údajů. Praha : Leges, 2012. ISBN: 978-80-87576-12-0.
- [19] MAYER-SCHÖNBERGER, V., CUKIER, K. Big data. 1. vydání. Brno : Computer press ve spolupráci s Albatros Media, a.s., 2014. ISBN: 978-80-251-4119-9.
- [20] MORÁVEK, J. Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2013. ISBN: 978-80-7478-139-1.
- [21] NEZMAR, L. GDPR : Praktický průvodce implementací. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2017. ISBN: 978-80-271-0668-4.
- [22] PILNÝ, I. Digitální ekonomika – Žít nebo přežít. 1. vydání. Brno : BizBooks ve spolupráci s Albatros Media a.s., 2016. ISBN: 978-80-265-0481-8.
- [23] SKLENÁK, V. a kol. Data, informace, znalosti a Internet. 1. vydání. Praha : C.H. BECK. 2001. ISBN 8071794090.
- [24] TAPSCOTT, D. Digitální ekonomika: naděje a hrozby věku informační společnosti. 1. vydání. Praha : Computer Press, 1999. ISBN: 80-7226-176-2 6.
- [25] UČEŇ, P. Servis Level Agreement aplikačních služeb? Praha : IT Systems. 2002. roč. 4, č. 3. ISSN 1802-615X.
- [26] URBAN, J. Teorie národního hospodářství. 3. doplněné a rozšířené vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. ISBN: SBN. 978-80-7478-724-9.
- [27] VEBER, J. a kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti : Výhody, rizika, příležitosti. 1. vydání. Praha : Management Press, 2018. ISBN, 978-80-7261-554-4.
- [28] VOCHOZKA, M., MULAČ, P. a kol. Podniková ekonomika. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2012. ISBN: 978-80-247-4372-1.
- [29] ŽŮREK, J. Praktický průvodce GDPR, 1. vydání. Olomouc : Nakladatelství ANAG, 2018. ISBN: 978-80-7554-097-3.

B. Cizojazyčné

- [1] JAIN, K., PANKANTI, R. Biometrics – Personal Identification in Networked Society. 4. vydání. Boston : Kluwer Academic Publishers, 2002. ISBN13 (EAN): 9780387285399.
- [2] POSNER, R. A. An Economic theory of the Criminal Law. Columbia Law Review. 1. vydání Chicago : University of Chicago Law School – Chicago Unbound, 1985. str. 1195.
- [3] POSNER, R. A. Economic Analysis of Law. Boston : Little, Brown and Company. 1973. ISBN-13: 978-0735563544.
- [4] POSNER, R. A. The New Institutional Economics Meets Law and Economics. Journal of Institutional and Theoretical Economics, 1993. ISBN: 0674649257
- [5] VELJANOVSKI, C. The Economics of Law. 2. vydání. London : The Institute of Economic Affairs, 2006. ISBN: 978-0255362276.

Komentáře

- [1] NULÍČEK, M., DONÁT, J., NONNEMANN, F., LICHNOVSKÝ, B., TOMÍŠEK, J. GDPR : Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praktický komentář. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN. 978-80-7598-068-7.

Internetové zdroje

- [1] Beck-online [online právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.
- [2] Cambridge Dictionary [online]. Cambridge University Press © 2019 Dostupný z: <https://dictionary.cambridge.org>.
- [3] IT-slovník.cz. [online]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz>.

Seznam obrázků

- [1] Obrázek č. 1 – Vzorový mappingový dotazník - obecný, vlastní zpracování.
- [2] Obrázek č. 2 – Vzorový mappingový dotazník – popis jednotlivých činností, vlastní zpracování.
- [3] Obrázek č. 3 - Funkční schéma softwarového programu EPPD, vlastní zpracování.

- [4] Obrázek č. 4 - Organizační schéma společnosti První Česká Logistická s.r.o., vlastní zpracování.
- [5] Obrázek č. 5 – Seznam pracovních pozic společnosti První Česká Logistická s.r.o., vlastní zpracování.
- [6] Obrázek č. 6 - Příklad podkladů pro výpočet hrubé měsíční mzdy podle hlavních tříd a tříd zaměstnání CZ-ISCO z roku 2018 - Informační systém o průměrném výdělku, upravený původní zdroj dostupný z: <https://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni.aspx>.
- [7] Obrázek č. 7 - Výpočet hrubé hodinové mzdy zaměstnanců PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, vlastní zpracování.
- [8] Obrázek č. 8 - Výpočet hrubé hodinové mzdy zaměstnanců PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, násobený počtem hodin, které zaměstnanec stráví procesem zpracovávání osobních údajů v souladu s GDPR za měsíc, vlastní zpracování.
- [9] Obrázek č. 9 - Výpočet hrubé hodinové mzdy zaměstnanců PČL, kteří zpracovávají v rámci své pracovní činnosti osobní údaje, násobený počtem hodin, které zaměstnanec stráví procesem implementace GDPR, vlastní zpracování.